

అమృతాంజనము

వ త్రి ది న ము వ క టి ర వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 చెన్న పట్టణము 1927-వ నం ఏప్రిల్ నెల 15-వ తేది శు క్ర వారము No. 12
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర ఛైత్రమాస శుద్ధ చతుర్దశి. } నంచిక ౧౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
మోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబొగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, నగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచవివరించిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన.
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
లేక
249, ఫ్రేరింగ్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు వూచీ నిచ్చేదము.

మావద్ద కలరకముల లోలాకులు, రుద్దులు, మోపులు, బంగారుమెడచెయ్యెలు, మొత్తములు,
బుట్టలు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈడిగున విలాసములకు వ్రాయుడు. 4180
పోస్ట్రీటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శివగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్లు.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ
పోస్ట్రీటరు: బెజవాడ 1149 (3) 1527, ఫోన్: 210

Iron Safes
ఇనుపపెట్టెలు

SAMUEL & Co. Engineers.
San Thome, Madras.

ఆయిల్ ఇంజనులు, పంపులు, రైసుమల్లర్లు, పెల్లర్లు, ఆయిల్ మిల్లులు,
చేతికుమిల్లులు, అచ్చుమిషనులు, ఇనుముపోతలు మొదలగునవి సరసముగా అండు
ముగా చేయబడును. ధరల వివరములకును, కేటలాగునకును వ్రాయుడు.
సామ్యుయల్ అండు కంపెనీ, ఇంజనీర్లు
3487 శాఖోము, మద్రాసు.

WANTED 3168
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

పుట్టుచెముడును కుదిర్చేదము.
వివరములకు 1 అణాబిళ్ళపంపవలెను.
యాయవరం అగడ్తేశ్వరరావు, హెచ్. పీ. అండు
పీస్ డిస్పెన్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)
గంధర్వపత్రిక 3395
నాటకము, మేళములు, హాస్యము, కథలు, చతు
ష్టికళలు, మున్నగు నాగరసమస్యలకు సచిత్రమా
సపత్రిక - సంవత్సరచందా, ఒకరూపాయిమాత్రమే!
వాయిదానాడు:—గంధర్వపత్రిక-విజయనగరం

Evans
టైలెట్ క్రీమ్.
ఈ ప్రక్రమ కనపరుపబడిన సీసామాదిరి నొకదానిని నేడేకొనుము. అందుం
దు పదార్థమును ప్రతిదినము నీతిలకుకొంత యుపయోగింపుము నీశిరోజములు సాడ
వకుటకును, చుండు మెలవకండ్ల చేయటకును, బుట్టల కాకుండను కాపాడగలదు. నీ
నెట్టుక లెంతో పరిపూర్ణముగ నుండుకేగాక చూమవారకు ఆశ్చర్యజనకములుగ
నుండగలవు.
నీవు క్రయమునకు దీయు సీసాను ఎగ్రహించు. ఇవాన్సు అను పేరును జూ
గ్రత్తగ పరిశీలించి మరీ తీయుము.
అన్ని దుకాణములయందును, ఎల్ల బోమ్మల వుత్తేలయొద్దను
కొనకగలదు.

ఇవాన్సు అండు వెబ్ లిమిటెడ్,
లండను లిండ్ ఫూర్ట్.
ఇండియాను ప్రత్యేకముగ ప్రాసెసింగు ప్రతిష్ఠానం
లండను, ఇవాన్సు, లండను, ఇవాన్సు, లండను, ఇవాన్సు, లండను

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

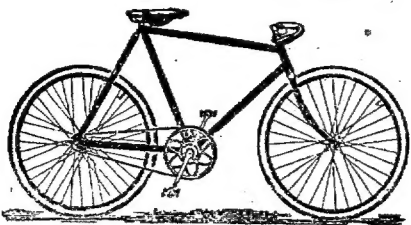
న్యంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హార్ క్యూల్చు నైకిళ్లు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

పేరునందు
హార్ క్యూల్చు

బలమునందు
హార్ క్యూల్చు

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్ని రంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

ఆటంకపరచుటకుదురువుట

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
దీనిని } కామయవార స్తూరిమాత్రలు } నిజమును
సహజగించి } గ్రహింపుడు.

Regd Trade Mark ఆమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూరికముగా తయారుచేయబడినవి. 594

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ భేది, క్షేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్దము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వైద్యాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది. 250-800 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 40, పోస్టుఖర్చు 0 40, పోస్టుఖర్చుతో పహా 6 కి రూ 1 80, 12 కి 2 18 0, 25 కి రూ 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలగుచున్న ఆమోఘమైన గుణమును చూచి బహుదనందు అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది. మా పోషకుండుటకై మా వర్తక గుణమునుచూచి తీయుడు. ప్రతిపూరిలోను ప్రతి గుణమునందు దొరకును. విషగర్భ చాళ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమో సర్వప్రకారము బాగుగా తిగుదుచేయబడిన అనుప పెట్టెలు ఈదినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగా యిచ్చువి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రావైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
బిరక్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందుసమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకుకావలసిన సిలండ్లు, సోప్ టింగ్ నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్బరాయపిల్లపేటి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాసుటకును.

వెంట్రుకలను
బాగుగా పోషించుటకును, అందముగా నుంచుటకును
ఓరియంటల్ టానిక్కును
విడువక వాడవలెను.
అది బట్టలను పోగొట్టి, వెంట్రుకల కుదుళ్లకుమంచి బలమిచ్చును. వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెంట్రుకలను గడ్డమును మృదువుగాను, అందముగా నుంచును.
ప్రతి చోటను విక్రయమునకు దొరుకును. 3059
Also By Messrs. B. K. PAUL & Co., M. R. PAUL & Co., 1 & 3, Bonfield's Lane, Celent
KEMP & Co., Bombay, DEY BROS, 32, Mongu Street, Rangoon.
BISWARUP SADHU & SONS, BURDWAN.

లోకల్ బోర్డుల ఆకు

సవరణకాబడవలసిన యంతములు

(1) గ్రామముననుబట్టి లోకల్ బోర్డులకుండే ఎన్ని కలకు నిలబడవచ్చునని 1920వ సం॥రమున సవరింపబడిన లోకల్ బోర్డుల ఆక్టులోగలదు. మునసబులుకూడ గవర్న మెంటు నద్ద జీతము తీసుకొంటున్నారు. గవర్న మెంటునల్ల జీతము తీసుకొన్నను ఎన్నికరీత్యావచ్చే ఉద్యోగమునకే గౌరవోద్యోగమందురు. కాని ప్రస్తుతమున్న మునసబు ఉద్యోగములు ఏకీకరణ గౌరవోద్యోగముగనునో అర్హముకావున్నవి. మునసబులవలెనే కరణములుకూడ వేతనములు తీసుకొను నున్నారు. కరణముల కట్టి పాక్కులేదు. మునసబు కరణాలకు ఏవిధముగాను లేదా లేదుగావున కరణాలుకూడ మునసబులు వలెనే లోకల్ బోర్డులకు నిలబడు పాక్కువుండుట సహజము. ఉభయాలకు లోకల్ బోర్డుగా వారున్న ఉద్యోగరీత్యా సుండుట అన్యాయమేమో! ఈవిషయమై ప్రజల అభిప్రాయములను సరిగ తీసుకొని బుద్ధిమంతులు ఆలోచించి లోకల్ బోర్డు ఆక్టులో దీనినిగూర్చి సవరణచేయుటకు మద్రాసు శాసన సభ్యులు ఆలోచింతురుగాక. కాని పీఠభయాలకు ఎన్నికపాక్కువుండకపోవుట మంచిది.

(2) లోకల్ బోర్డుల కుండు మెంబర్ల మొత్తములో 3/4 వంతు ఎన్నికద్వారానియు మిగిలిన 1/4 వంతు ప్రభుత్వము వారిచే నామినేషను కాబడవలయుననియు ప్రస్తుతము అమలలోనున్న లోకల్ బోర్డుల ఆక్టులోనున్నది. ఇది చాల అక్రమము. నామినేషన్లు మెంబర్లు నిజముగా పంపము, యాడిగ, సాలి, నహమ్మదీయులు మున్నగు బహు తక్కువకులకులలో నుండి ఏర్పడుటకు నియమింపబడియున్నది. కాని వర్తమాన కాలపరిస్థితులనుబట్టి అటుల జరుగుచులేదు. అవియును ఎక్కువ జనాభానున్న కులములకే పోవుచున్నవి. ఈ నామినేషన్లు మెంబర్లు ప్రభుత్వమువారి అనుగ్రహమునల్ల వచ్చినవారగుటచే వారికుండు మనోధైర్యములను చంపుకొని ప్రభుత్వమువారు మంచిచేసినా చెడ్డచేసినా వారిపక్షమున నుండుటకే చేతులెత్తుట కలదు. ఈరీతి అనర్థకము లెన్నియో యీ నామినేషనులలో కలవు.

నామినేషను పద్ధతులను తొలగించుట ముఖ్యవసరము. నామినేషనులను తొలగించి తక్కువకులములుగల జాతులకు ప్రాతినిధ్యముండుటకుగాను అట్టి జాతులకు నిర్ణయించి ఆయా జాతుల తరపున ఏ వర్గములు నిలబడినను ఆయాజాతులవారే వోటు యిచ్చి ఎన్నుకొనుటకు పాక్కుండులాగున ప్రస్తుతమున్న లోకల్ బోర్డుల ఆక్టును సవరణ చేయుటకు పాటుబడును.

(3) తాలూకాబోర్డు మెంబర్లలో నుంచే జిల్లాబోర్డుకు మెంబర్లను ఎన్నుకొను పాక్కుయున్నది. ఇదిచాల అవ్యక్తము గానున్నటుల అనుభవములనుబట్టి తేలుచున్నది. తాలూకా బోర్డుమెంబర్లలో యిందుకొరకు పార్టీలు ఏర్పడుటయు యీ మెంబరు పవతికి బత్తెలు ఎక్కువ కిట్టుననియు మున్నగు ఎన్నియో కారణములతో తాలూకాబోర్డుల పరిపాలన పీటివ కొంతనరకు అధ్వాన్నముగనున్నది. గ్రామమే ప్రతిఎన్నిక సంస్థకు మూలాధారముగనుండవలెను. కాని మధ్యమధ్యసంస్థలు వేరే, మరల ఎన్నికపాక్కునుగలిగి యుండగూడదనే సిద్ధాంతమును తప్పక ఆములులోనికి తెచ్చినగాని గ్రామనాసులకష్టములు గట్టెక్కనేరవు. సరేక దావారి పౌరపాక్కునుకూడ పోగొట్టుకొనినవా రగుచున్నారు.

లోకల్ బోర్డుల ఖర్చులను మిగుల్చుటకు జిల్లాబోర్డుల లేనేలేకుండజేసిన బాగుండునని మన ఆంగ్ల దేశములో నొకటిం దోశగలదు. సంయుక్త బంగాళా రాజధాని యింకామరికొన్ని వాటిలోను తాలూకాబోర్డులలేక జిల్లాబోర్డులొక్కటేగలవు. ఈ కారణములనుబట్టి తాలూకాబోర్డులనుంచి జిల్లాబోర్డులను రద్దుచేయుట ముఖ్యమా? లేక జిల్లాబోర్డులనుచలనన్న అందుకు వుండే ప్రతినిధుగన గ్రామములనుంచియే వోటు యిచ్చి ఎన్నుకొను పాక్కు వుండులాగునను ఆక్టును సవరణచేయుట అత్యవసరము.

(4) తాలూకాబోర్డులకు మెంబర్లను ఎన్నుకొనుటకు సర్కిళ్లను తాలూకా బోర్డువారే ఏర్పరచుకొనినారు. ఈ పద్ధతివల్ల తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు ఏమియు సరిగనుండుటలేదు. తాలూకాబోర్డుకు ఏపార్టీవారు వస్తే ఆపార్టీవారి యిష్టానుసారము గ్రామములను సర్కిళ్లుగా నేర్పరచుకొనుచున్నారు. ఈరీతి అనర్థకములు పోవలెనంటే ప్రతి రెవెన్యూ తాలూకాకు ఏకీకరణ తాలూకాబోర్డును ఇచ్చిరో ఆరీతిగనే

మదరాసు వార్తలు

వారి ఉపదేశపు తపాలు:—17-4-27 తేదీ ఉదయం 9/30 నుండి మదరాసు పోస్టాఫీసులో బహు నిన్ను ఆయన.

వారు మద్రాసు కార్పొరేషను:—మద్రాసు కార్పొరేషను డిప్యూటీ మేయర్ ఈ నెల 22 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 5-10 గంటలకు జరుగును.

ట్రాంబండ్ల ప్రమాదము:—రాయపురం గవర్నమెంటు ఆస్పత్రి సూపరింటెండ్ డాక్టరు మత్తయ్యగారి మానాత్మక 16 ఏండ్ల యువతి ట్రాంబు ప్రమాదమువల్ల గాయమునకు గురై నిన్న జనరలు ఆస్పత్రి పరీక్షించెను.

తపాలా ప్రకటన:—మరిమనుకుపోయే తపాలు మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసులో 18-4-27 తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలవరకు తీసికొనవచ్చును. ఇదివరలో ప్రకటించిన కింది 16 తేదీ క్షమ.

మద్రాసు ట్రాంబండ్లు:—తిరువల్లి కేజీలో జరుగు గుర్రోత్సవమునకు ట్రాంబండ్లు ఈ నెల 19 తేదీ మంగళవారం ఉదయం 5 గంటలకే తిరుగుట ప్రారంభించును.

మోటారు బస్సులు మాడ: ఉదయం 5-15 గంటలకే బయలుదేరును.

హోమ్స్ మాన్ ధర్మవైద్యశాల:—సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ (రాయపేట) లో హోమ్స్ పతి వైద్య సిద్ధాంత ప్రతిపాదకుడగు హోమ్స్ మాన్ గారి ఆకారపటము డి॥ బి॥ గౌ॥ ఆరోగ్యస్వామి మొరరియార్ గారిచే బహిరంగపరచబడును. ఏతత్సంబంధమున ఈ నెల 16 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు సభ జరుగును.

శ్రీ ప్రసన్న రాఘవస్వామి బ్రహ్మోత్సవము:—రాయపురములోని ఆధునిక సాయుధ విధిలోని నాయకులకు సంఘమువారు ఉత్సవముయొక్క 9 వ రోజున సోమవారము ఈ నెల 18 వ తేదీని రాత్రి 7 గంటలకు శ్రీ ప్రసన్న రాఘవస్వామి దేవాలయ భవనకోసలవిధిలో బ్రహ్మోత్సవమును జరిపెదరు.

మద్రాసు లేబరు యూనియను నూతన భవన ప్రమావేశము

వెంకటాచారి బాంకునంద్ర ప్రాసన్నగోష్ఠివద్ద 189 నెంబరు ఇంటినంద మద్రాసు లేబరు యూనియనుయొక్క కార్యాలయము నూతనముగా నెలకొల్పబడినది. ఈ నూతన గృహప్రవేశమునకు ప్రవక్తమణి త్సవమును నిన్న సర్ జి. సదాశివయ్యరు జరిపిరి.

అఖిల భారత యువజనసంఘ నిర్మాణము

భారత శతమందుగల యువజనసంఘముల నన్నిటికిని శృంగిరించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. యువజనోద్యమ వ్యాప్తముల యీ విషయమై చిత్తురింబలను తయారుచేయుటకు ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ చిత్తురింబలను ఆమోదించుటకు సభలు జరుపబడినవి. రానున్న డిసెంబరు నెలలో మద్రాసులో జరుగబోవు అఖిల భారత యువజన సభయందు యీనింబల ప్రజాతిక ఆమోదించబడును.

వాయువిమానపు తపాలు:—బొంబాయి నాకరాచీ పై న వాయు విమాన తపాలా ఏర్పాటు ఇప్పట్లో జరుగవు.

18-4-27 తేదీనుండి కెయికోనుండియు 16-4-27 తేదీనుండి బొంబాయినుండియు ప్రతివారమున వాయువిమానములవార తపాలు పోవుచుండును. కరాచీలో ప్రతి శనివారం రాత్రి 8 గంటల వరకు వాయువిమానపు తపాలు అంగీకరింపబడును. మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసులో ప్రతి మంగళవారము ప్రకటించబడు వేళకులోపుగా ఉత్తములు తీసికొనవచ్చును.

ధర్మవైద్య మార్గము కోత్సవము

1927 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 10 వ తేది ధర్మవైద్యుల సాయంకాలము 4 గంటలకు మంజు విద్యాశాఖాధికారులకు శ్రీయుక్త వి. యస్. వాసుదేవ శాస్త్రి. బి. ఎ. ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతన జయప్రదముగా జరుపబడినది.

మోహన్ విలాస పుస్తక భండారము-బహిరంగనభ:—పై పుస్తక భండారము తరపున రేపు (16-4-27) శనివారము సాయంకాలము 3-30 గంటలకు గోవిందప్ప నాయక షిఫ్ట్ 20 సం. గల భవనమునందు ఒక బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీమాన్ పురాణం మార్గ వారా యాతీర్థులుగారు 'గురుభక్తి' యను పుస్తకమును గూర్చి ఉపన్యసించురు.

శ్రీశివ పంచాంగుల దక్షిణాయాశ్రీ శాస్త్రులగారు అగ్రాసరాధిపత్యము విహించురు.

ఆంధ్రచారిత్రిక పరిశోధకసంఘము-రాజమండ్రి వైసంఘము యొక్క పాఠాభివృద్ధి ఈ నెల 12 తేదీ హిందూసభ భవనమునందు ఉదయం 7 గంటలకు జరుగును. ఉపాధ్యక్షుల సంతకము కార్పొరేషన్ యొక్క అన్ని కోటలును. తిరిగి సాయంకాలము 5 గంటలకు జయంతి రామయ్య పంతులుగారి యధ్యక్షతన చిలుమూరి వీరభద్రరావుగారు "మహాపురుష జీవితము కాలమానశితి"ని గూర్చియు, సి. ఆత్మారావుగారు "తెలుగు తమిళ భాషల యన్వేషణసంబంధమును" గూర్చియు, యస్. భనుకంఠరావుగారు "పురాణ పతన ప్రయోజనమును" గూర్చియు ఉపన్యసించెదరు.

జగన్నాథభక్తసభ - ఎగ్మూరు ఆరియకుడి రామానుజ ఆయ్యంగారు—గాత్రం. మరుంగపురి గోపాలకృష్ణయ్యరు—ఫీజీలు. పళని మత్తయ్యశర్మ—మృదంగం. అతిభాపురం సీతారామయ్యరు—మూర్చింగం. ఈ నెల 17 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు ఎగ్మూరు వేదవిలాసమునందు వైపాటికచేరి వైసభవారి యాజమాన్యమున జరుగును.

తూర్పుగోదావరి మండల సంఘము

1927 సంవత్సరపు తూర్పు గోదావరి మండల సంఘపు గిరిభోర్ల మాకు చేరినది. ఈ సంఘమువారు వివేకానంద పంచమ రాత్రిపాఠశాలను నిర్వహించిరి. ఇందువలన 86 రూపాయలు వస్తువు గలిగెను. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారి ఉచిత గ్రంథాలయమునకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారిచ్చిన 560 రూపాయలు పుస్తకముల క్రింద వినియోగింపబడినవి. ఇవిగాక రు 281-15-0 ల విలువగల గ్రంథములను కొనిరి. నల్లమందు అంగకులను తగ్గించుట రిజిట్రేట్ మెంటు, కొన్ని కాలవలను రెండవ పంటకు తెరుచుట, ఇకొటరు క్లబ్బు సౌకర్యములు, కాకినాడలో బాలికల హైస్కూలుల పోలవరంలో హెచ్చు నీటితీరున, మధ్యపానని పేషముగూర్చి పాఠశాలలలో బోధించుట, కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే హిందూమత ధర్మాదాయ చట్టము మున్నగువిషయముల గూర్చి యీ సంఘమువారు ప్రభుత్వాధికారులతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములపలిపిరి. వెనుకటి నిలువతో గలవన రాబడి రు 2612-6-8 లు. ఖర్చులు రు 1643-7-9. చాలా రామ సోమయాజులుగారు (యం. యల్. సి.) అధ్యక్షులుగను, యెం. రామలింగయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు కార్యదర్శిగను, కోనేటి రావుగారు సంయుక్త కార్యదర్శిగను, కోశాధికారిగను 1927 సంవత్సరమునకు నియమింపబడిరి. 1895 సంవత్సరమునుండియు తక్షణక్షణతో ప్రజల కష్టనిష్ఠులగు ప్రభుత్వమునకు నివేదించుటకు కృషిసూచుచున్న యీ సంఘమువారి పట్టుదల మిగుల ప్రశంసాస్పాదము.

చిత్తూరు (స్వకీయవిలేఖరి) సభలు ఈ నెల 23 వ తేదీ శనివారము బి. జి. మాధ్యమిక పాఠశాలలో చిత్తూరు మండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యయ సంఘము వేళమున, తీవరు మేనేజర్ల సంఘసమావేశమును శ్రీయుక్త రావుబహదూర్ హోస్టల్ మునుస్వామినాయుడు యం. యల్. సి. గారి యధ్యక్షతన జరుగనున్నవి.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ

పై కమిటీసభ మే నెల 5 వ తేదీ గురువారము బొంబాయిలో జరుగునని ఏ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (జనరలు కేంద్ర టర్కిగారు) ప్రకటించుచున్నారు.

- (1) హిందూ మహాస్మయస్ఫర్లను సద్బాటు చేయుట, (2) కాంగ్రెసుయొక్క భౌతిక దృవ్యము, (3) కన్వెన్షను పార్లమెంటు.

రాకపోకలు:—కేరళ రాష్ట్రీయసభకు ఆగ్నేయవైపు బి. జి. హార్నిమనుగారు నేడు బొంబాయినుండి మద్రాసువచ్చిరి. నేటి రాత్రి కల్లికోట వెళ్లెదరు.

సి. యస్. రంగయ్యరుగారు నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

రావు బహదూరు యెన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు నేటి ఉదయం ఢిల్లీ నుండి మద్రాసువచ్చిరి.

సర్ సి. షి. రామస్వామయ్యరుగారు గతరాత్రి ఉదయం మంజులమునకు వెళ్లిరి.

డి॥ బి॥ జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు నెల్లూరునుండి మద్రాసుకు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి.యె. పరీక్ష ప్రాక్టికల్ పరీక్షలు ii (బి) గ్రూపులోని ఫీజిక్సు విజయనగరంలో నెల 221,402, మొ 417 వరకు విద్యార్థులకు ఏప్రిల్ 20 తేదీ బుధవారం ఉదయం 11 గంటలు మొ॥ మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకు జరుగును. ఇదివరలో ప్రకటించిన కింది 10 గంటలు మొ. 1 గంటవరకు కాదు. రాజమండ్రిలో ii (ఏ) గ్రూపు 202 మొ. 220,380,381 నెంబర్ల విద్యార్థులకు ఫీజిక్సులోని ప్రాక్టికల్ పరీక్ష మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు 3 గంటలవరకు ఏప్రిల్ 23 తేదీ జరుగును. ఇదివరలో ప్రకటించినట్లుగా ఉదయం 10 గంటలు మొదలు 1 గంటవరకు కాదు.

డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారి పర్యటనము

డాక్టరు ఆనంబ లక్ష్మీపతిగారు మొన్న రాత్రి మద్రాసు నుండి పాట్నాకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. పాట్నాలో జరుగు అఖిల భారత ఆయుర్వేదముసభకు వెళ్లుచున్నారు.

చెన్న రాష్ట్రములో ఆయుర్వేదము ఆభివృద్ధి కెందుచున్నదిగా మరే రాష్ట్రములోని ఆభివృద్ధి నందుటలేదని చెప్పిరి. గవర్న మెంటు ఆదరణ పొందుచున్నందులకు సూచనలు సప్తముగా కన్పించుచున్నవి. మధురలో ఆరోగ్యస్వామి మొదలి యారుగారు సిద్ధవైద్యముసభ కధ్యక్షురవహించి ఆయుర్వేదమునకు సంపూర్ణ ప్రోత్సాహము నొసంగెదమని వాగ్దానము చేసినారు.

ఈ విధముగా ఇతర రాష్ట్రములందుమాడ ఆభివృద్ధి నందవలెను.

చెన్న రాష్ట్రములో ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాలమాడ ప్రభుత్వమువారిచే నెలకొల్పబడినది.

లక్ష్మీపతిగారు ఈ విషయమై భీషగ్రత్తి ములతో సంప్రతించుటకు కలకత్తా, కాశీ ముదలకు పట్టాములకు ఉత్తరహిందూస్తానమునందు పర్యటనము చేసెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

1. మే నెల 1 తారీఖున మూడవ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ బెజవాడలో నాన్వగృహించున మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును. కాన నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులందరు విచ్చేయప్రార్థులు.

2. ఇంతవరకు 4 జిల్లాలనుండిమాత్రమే ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నుకొనిన సభ్యులజాబితాలు వచ్చినవి. మిగతా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే ఎన్నికలు జరిపించి సభ్యులజాబితా యీ నెల 25 వ తారీఖులోగా పంపగలదులకు కోరుచున్నాను.

3. ఇప్పటికి కొంతమంది రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు రాష్ట్ర సంఘసభలో చర్చించుటకు కొన్ని తీర్మానములు పంపినారు. ఇంకా ఏమైన తీర్మానములు రాష్ట్రసంఘ సభలో చర్చించింపదలమకొనిన రాష్ట్ర సంఘసభ్యులు యీ నెల 25 వ తారీఖులోగా మర్యాదస్థానమున కందునట్లు పంపించవలెను.

7 తంబు కట్టి షిఫ్ట్, } కా. నాగేశ్వరరావు, }
మద్రాసు 15-4-27. } కార్యదర్శి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి గౌరవము:—
మద్రాసులోనున్న యిండియనుకల్పరలు అసోసియేషనుకు ఈ 1927 సం॥ రమునకు ఆధ్యక్షులుగా శ్రీమాన్, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఇండియనుకల్పరలు అసోసియేషను
ఈసంఘముతరఫున అఖిలభారతీయులకు ఒకపోటీబహుమతిపరీక్ష జరుపబడును. పరీక్షార్థులు ఒకవ్యాసము వ్రాయవలెను.

“భారతీయవిజ్ఞానములోని ముఖ్యంశములు తనభివృద్ధిచేయుచున్నయెడల నూతనపద్ధతులనుగూర్చి మానవము” అనువిషయమై వ్యాసము వ్రాయవలెను. ఉత్తమ వ్యాసకారునకు బంగారుపతక మివ్వబడును. వ్యాసములన్నియు 1927 మార్చి 1 తేదీలోపుగా మైలాపూరులోనున్న ఇండియనుకల్పరలు అసోసియేషనుకు పంపవలెను.

శివాజీ త్రిశతాబ్దోత్సవము

ఈ యుత్సవమును సక్రమముగా జరుపుటకు వాలంటీర్లు కావలెను. పై యుత్సవ సన్మాహములకై ఏర్పడినకమిటీ కార్యాలయమువద్ద జాబ్బితాను గోవిందప్పనాయకపిళ్ళె 78 నెంబరు యింటిలోకి వచ్చి తెలియజేయవలెను. యం. యల్. సీతారామకృష్ణాచార్యులుగారు వాలంటీర్లమునకు దళనాయకులుగా నియమింపబడిరి.

చందానిధి

గత 12 తేదీ మంగళవారం సాయంత్రం సౌందర్యమహాలలో సభ జరిగినది. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

వారింజరంగులజండాలును శివాజీ యుత్సవదినములలో ఉపయోగింపవలసినదని లక్ష్మణరావుగారు ప్రకటించిరి. వారి సలహా ఆంగీకరింపబడెను.

శివాజీ విగ్రహము చేయించి యీ నగరములో ప్రతిష్ఠించవలసిన దావుదాటిగారు కోరిరి. కాని శివాజీ వ్యాయాను మందిరములో శివాజీయొక్క ఊర్ధ్వకాయపు ఆకార పటముమాత్రము ఉంచుటకు తీర్మానింపబడినది. కాంతిపు జండాలుమీద శివాజీబొమ్మ ముద్రించి ఉత్సవదినములలో పంచి పెట్టబడును.

ఈ ఉత్సవములో అన్నిపాట్లవారును ఏకీభవించుటకు అన్నిపాట్ల నాయకులును ఆహ్వానింపబడవలసిన తీర్మానించబడినది. జనరలు కమిటీ సభ్యులుగా సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యయ్య, సర్ పి. పి. పాత్రోగారు, శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మి అమ్మగారు శ్రీమతి లక్ష్మణరావు సతిగారు, అనంబ లక్ష్మి సతిగారి సతిగారు శ్రీమతి కృష్ణబాయిగారు, యం. యల్. సీతారామగారు, వి. కే. పంచరత్నముగారు పి. ఆర్. సుందరేశ్వరగారు, వి. కుబ్రూర్గారు, శ్రీ ఉపాధ్యాయులు దావూదు అలీ మీర్జాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

టి. యస్. రామస్వామిఅయ్యగారు బ్రజరంగు ఏర్పడిరి. ఇండియను బ్యాంకులో శివాజీఉత్సవనిధి ఏర్పరచబడినది.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రు 200, డి॥బి॥ఆర్. రామచంద్రరావుగారు రు 50, దాక్షర పి. నరదరాజులనాయకుగారు రు 50, కాప్టెను వి. జి. నింబకారగారు రు 25, టి. యస్. రామస్వామి అయ్యగారు రు 25 విరాళములు విచ్చిరి.

శివాజీయుత్సవములకును శివాజీస్మారక చిహ్న ప్రతిష్ఠాపనకును 10 నేల రూపాయలు కావలెను. ఉత్సవమునకు 3 వేల ఖర్చులగును. శివాజీ వ్యాయానుమందిరమునకు 7 వేల రూపాయల నిధి ఏర్పరచబడును. టి. యస్. రామస్వామి అయ్యగారికి, శివాజీ త్రిశతాబ్దోత్సవనిధికి బ్రజరంగ, రంగ నాగవీలాసము, మైలాపూరు మద్రాసు అని వ్రాసి విరాళముల సంపాదయవలెను.

బ్రిటిషు వర్తకము

మరల నకీవృద్ధియగుచున్నది. ఎనుమతులు, దినుసుతులు విచ్చిరియగుచున్నవి. నిరుపేదలకు ఎక్కువగనే యున్నవి.

యూనైటెడ్ స్టేట్సులోనికి దొంగతనముగ సారాయిని విక్రయించుటకు బ్రిటిషువర్తక ఎవరైన వచ్చిరని సాంఘాతికాధికారులు అనుమానించిన అట్టివారిని విచారించుటకు యూనైటెడ్ స్టేట్సు సక్రమకోర్టు కధికార మున్నదని తీర్మానించెను.

ఒక సవరణ:—టి. రాజగోపాల మొదలయూరిగారి ఆంగ్లఆశాన్ లేక ఆంగ్లబోధిని ప్రకటన 1927 సంచికలో, 112 వ పుట దగ్గర ప్రచురించబడియున్నది. సవరు ప్రకటనయందు కడపటిభాగములు 800 పుటలు అనుటకు బదులు పొరబాటున 900 పుటలని ప్రచురించబడినదని ఈ ప్రతికా పాఠకమహాశయులు తిలకింప ప్రార్థితులు.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము

ఈ సమాజపు 15 వ వార్షికోత్సవము 1927 సం॥ మార్చి 27 మొదలు 5 దినములు పెరంబూరిలోను మదరాసులోను జరిగినది. మొదటి దినము ఉదయం 7 గంటలకు పెరంబూరిలో ప్రాతఃకాల సంగీతరసమును రెండవ దినము సాయంకాలము 6 గంటలకు మదరాసులో నౌక పీఠ సుపన్యాసమును జరిగినవి.

మూడవ దినము సాయంకాలము 6 గంటలకు మదరాసు అన్నాపిళ్ళ పీఠిలో బ్రాహ్మసమాజపువారి పాఠశాల భవనమున నౌకమహాసభ కూడెను. మదరాసులో మేజిస్ట్రేటుగా నుండు టి. భగవంతుర్రుగారు బి.ఎ. బి.ఎల్. సభకు అధ్యక్షులుగానుండిరి. సంవత్సర రిపోర్టు వదువబడెను. ప్రార్థన తరగతి విద్యార్థులకు యోగ్యతాపత్రములును బహుమతులును ఇవ్వబడెను. దివ్యజ్ఞాన సమాజపు కళాశాల పండితు లగు వి. యస్. శర్మగారు బి.ఎ., బి.టి., “మాతృత్వయొక్క పరిత్రేక-యొక్క పులకాదు దానినెట్లు పోగొట్టుకొనుచున్నారో” అను విషయమును ఉపన్యసించిరి.

నాల్గవ దినము పెరంబూరిలో వీధులకు అన్నదానము చేయబడెను. కడపటి దినము రాయపేటలో బారిష్టర్ గా నుండు కోటా వేంకట సుబ్బారావుగారి యింట నౌక కుటుంబ ప్రార్థన జరిగెను.

మునిశ్వరయ్య.

బాలార్కట్టు ఏప్రిల్ 12—గాటు కాశీ ఆలయమందలి హరి శంకరగిరిగ్రహములూరింపబడెను. తరువాత ఒకతోటలో రెండును దొరకెను. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెసు)

డీ వెస్టు ద్రావులో బాంబు ప్రేలుటచే గాములు తగిలిన విలోడిను అనునానెడు చనిపోయెను. ఆపికాడేశీయు డిత్తును.

అగ్నిప్రమాదము

నాగపురము, ఏప్రిల్ 14:—మధ్యాహ్నము తాలూకా ఫీసువద్ద జ్వాల బయలుదేరి వెదురు దుకాణములన్నియు నాశము చేసెను. 40 ఇంట్లు నాశనమయ్యెను. చాలసనపట్టమయ్యెను. ప్రాణహాని లేదు.

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 14:—అహమదాబాదులో నిన్న పోలీసువారు ప్రజలవద్ద ధనముపహరించి మోసపుచ్చుచున్న నలుగురను అరెస్టుచేసిరి. దీనికై చాలా రోజుల నుండి పోలీసువారు ప్రయత్నించుచుండిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

“అందరు లక్షాధికారులే”

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 14:—నేడు కాలిఫోర్నియా యొడలోడిగిన ప్రాపంచిక యాత్రనులైన అమెరికనులలో చాలమంది లక్షాధికారులే పూర్వముందు గవర్నరుగనున్న యాతడా కడును ప్రపంచమంతటిలోను ఎక్కువఎకరముల భూమిగలవారు ఇరువు రాసమాహము దున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

పాట్నూ, ఏప్రిల్ 15:—రాజానరేంద్రనాథ లాలా లజపతిరాయిగారు ఉదయమున ఇక్కడకువచ్చిరి. రాజేంద్రబాబుగారు లజపతిగారితో హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతనుగూర్చి మాట్లాడిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు-0-8-0; వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలట రాల్చిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు, నంటయిండును. రోమములు రాల్చిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదగాను లేక బొంబాయి

సుబానుచంద్రుని యారోగ్యము చెడుట

మద్రాస్, సంయుక్త పరగణాలకో మార్చునప్పుడు రంగూను, ఏప్రిల్ 14:—రంగూను మెయిలు పత్రిక శ్రీయుత సుబాను చంద్రబోసుగారు ప్రభుత్వమువారింపిన పరతులపై విషమల సంగీరింపవలెనని తెలిసికొనెను. బోసుగారి కది అనుమానకరముగను ప్రారహస్యముగను గమనించినదట. మెల్లగా క్రమముగ చచ్చువా లేక ద్వీపాంతరవా సముందును వాయని యడిగినట్లు న్నదనిరట. భారతదేశముందు ఎక్కువఆరోగ్యకరమైన జెయిలున కంపింతురట. సిన్హాడారి లింగులమధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సాగుచున్నవట. బెంగాలు సి. బి. డి. వారుసలహానియవలెను. మద్రాస్, సంయుక్త పరగణాలకో తప్పక ఖాయముగనుండునారు. ఇన్నీసుజెయిక్ వచ్చినప్పటినుండియు బోసుగారి ఆరోగ్యము పూర్తిగ చెని రంగూను మెయిలు వ్రాసినది. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

వాత్సరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ 15-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు.	ముఖ్యజిల్లాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్	ముఖ్యజిల్లాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్	ముఖ్యజిల్లాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్	ముఖ్యజిల్లాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్	ముఖ్యజిల్లాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుం	ముగిసిన కురియు
గోపాల్ పూర్	90.8	78.4	...	0	0.24
విశాఖపట్టణం	90.5	81.0	...	0	0.26
కాకినాడ	101.9	77.7	...	0	0.18
మచిలీపట్టణము	95.6	77.5	...	0	0.21
కర్నూలు	107.4	79.3	...	0.56	0.45
బళ్లారి	104.4	83.4	...	0	0.29
అనంతపురం	0.02	0.10
కడప	108.6	83.6	...	0.02	0.04
నెల్లూరు	108.4	77.6	...	0	0.07
మద్రాసు	98.0	76.9	...	0	0.18
కడపూరు	89.8	74.6	...	0	0.17
నేలము	102.0	80.0	...	0.48	0.38
కోయంబుత్తూరు	99.5	78.9	...	0.43	0.11
తిరుమనాపల్లి	102.2	75.0	...	0.01	0.26
నాగపట్టణము	88.9	78.7	...	0	0.18
మధుర	100.8	75.7	...	0.22	0.59
పాంబక్	88.6	79.9	...	1.16	0.26
తిరునల్వేలి	0	1.04
తిరువేండ్రము	88.2	80.2	...	0.01	1.71
కోచ్చిక్	89.5	82.0	...	0.05	1.83
కాలికట్టు	92.8	80.9	...	0.04	0.87
మంగళూరు	90.6	80.2	...	0.01	0.85
బేంగుళూరు	99.0	72.4	...	0.13	0.88
మెర్కాట్	88.6	64.2	0.02	0.02	0.97
కొడెకనాథ్	78.3	56.2	...	1.67	0.89

సర్కారులు:—గోపాలపురం, కాకినాడలో మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. తక్కినచోట్ల లేవనే జెప్పవచ్చు. గోపాలపురంలో 3, కాకినాడలో 6 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. కాకినాడలో 101.9 డిగ్రీలు పగటివేడిమి. విశాఖపట్టణములో 3 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

డక్టర్లు:—మేఘములు పలచగనున్నవి. ఆర్ధ్రత తక్కువ. కడపలో 3 కర్నూలులో 4 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. కడపలో నిన్న పగటివేడిమి 108 కర్నూలులో 107 బళ్లారిలో 104 డిగ్రీలు. కడపలో 3 బళ్లారిలో 6 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నిన్న నెల్లూరులో 103 డిగ్రీలు.

ఎండగాయుచున్నది. వాతావరణము అనుమలముగ నున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,
హోయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రతి రెవిన్యూ సీర్కాకు ఆయా సీర్కాలోనుండు వోల్టేజీ సంఖ్యనుబట్టి అనగా ప్రతి 500 మంది వోల్టేజీకు ఒక ప్రతినిధి చొప్పున ప్రతినిధులను నిర్ణయించుకొనుటకు విలుగనుండునటుల ఆర్డును సవరణచేయుట ముఖ్యము.

* * *

(5) తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులందరు జిల్లాబోర్డులో వారి ఉద్యోగరీత్యా ఎన్నికసభ్యులతోపాటు ప్రతినిధులుగా నుండుటకు ప్రస్తుతపుఆర్డులో విలున్నది. ఈరీతిగవచ్చేవారిని అసలు తాలూకాబోర్డులోనుంచి ఎన్నికవల్లవచ్చిన ప్రతినిధులను కలిసియున్న సంఖ్యలో 4 వ వంతును ప్రభుత్వము వారు నామినేషను చేయుదురు. ఇట్టి నామినేషను ప్రతినిధులు నడవడికకూడ పైనవినించిన తాలూకాబోర్డులోని నామినేషను మొదలైనవలెనే యుండును. ఈ నామినేషను మొదలైనవలె తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుకు తరచు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుతో పనియుండును గావున జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మో మోబులులోనుండి నామినేషనుమొదలైన సమానమున దురుగావున వీరు రుద్దయుండుకలసిన సంఖ్యతో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వీరితిగబట్టిన ఆరీతిగ తీర్మానములు చేయుటకు అతిసులువుగా నుండును.

జిల్లాబోర్డుకు ప్రత్యేకముగా గ్రామవాసులే ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనునట్లు గలిగియున్నపుడు, నామినేషనుల పద్ధతులు తొలగియున్నపుడునూడ, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు జిల్లాబోర్డులో ప్రతినిధులుగానుండే హక్కు వుండ గూడదు.

ఇంతేగాక జిల్లాబోర్డుకు ప్రత్యేకముగా గ్రామవాసులే ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనునట్లు గలిగియున్నపుడునూడ, కాసన సభాప్రతినిధులు వీరితిగా సామ్రాజ్య కాసనసభలో ప్రతినిధులుగా నుండుటకు హక్కులేదే ఆరీతిగనే తాలూకాబోర్డు ప్రతినిధులు జిల్లాబోర్డుకు ప్రతినిధులుగా నిలబడగూడదనే రీతిగనే యుండవలెను.

* * *

(6) ప్రతి రెవిన్యూతాలూకాకు తాలూకాబోర్డు వుండు లాగున ఆర్డులో సవరణకావలయును. రెవిన్యూవారు ఏ సౌకర్యములనుబట్టి తాలూకాలకు ఏర్పరచి ఆ సౌకర్యములే లోక బోర్డులవారికిని యుండును. లోకబోర్డువారికి ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డున్న ఆ తాలూకాను, బాంబేకోనాటకు ఎక్కువ శ్రద్ధను వహించును. ఇటులగాక ఒక రెవిన్యూతాలూకాతో మరొకటిని కలుపుటకు నివృత్తిపాత్రబుద్ధితో రెండుతాలూకాలలోను పనిని జరుపుటనుండదు. ఏలాగానుండవలెను అట్టి పద్ధతిని అవలంబించి ప్రజలలో అంతరికలములు మరింత పెంచుటకు ప్రత్యేకముగా ప్రతి రెవిన్యూతాలూకాకు ప్రత్యేకబోర్డునుండు వుండవలెను.

* * *

(7) యూనియనుబోర్డు ప్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండవచ్చునని ప్రస్తుతనట్టులో నున్నది. యూనియనుబోర్డుకు తాలూకాబోర్డుకు సంబంధమున్నది. అట్టివిషయములో యూనియనుబోర్డు ప్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండవచ్చుననే నిగమానుకూలము తొలగించుట లగత్యము.

* * *

(8) లోకబోర్డులో అధ్యక్షులుగా నున్నవారు ఆ అధ్యక్షుల పదవిలోనుండి ఎన్నికకు నిలచుటవల్ల ఎన్నికలలో అనేకరీతులుగ పోకడలు పోవుటకు సావకాశము లున్నవి. అట్టివి అనేకములు జరుగుచున్నటుల వివరయు వార్తాపత్రికల వల్లను తెలియుచునేయున్నది. ఇట్టి అనర్థమును తొలగించుట న్యాయమైయున్నది. ఇందులకు చేయవలసినపని ఏమనగా అప్పటికివున్న మొదలైనవలె అధ్యక్షులుగానున్నవారు మరల ఎన్నికలకు ఎవరు నిలబడుదురో అట్టివారంతా వారి పదవులకు మరల ఎన్నికలకు నిలబడు తేదీలగాయుతు రాజీనామా నివృత్తులనును, ఆఫీసుపనిని నడపుటకుగాను వారు రాజీనామా లను యిచ్చుటకుపూర్వము లోకబోర్డులకు ప్రతినిధిగా నిలబడుటకు హక్కున్నవారిలో యితరుల నెవరినైనా ఆ మొదలైనవలె ఎక్కువ వోటువల్ల వారిపైను వచ్చినవారిని ఎన్నుకొని మరల ఎన్నికలు సంపూర్ణమైన క్రమమైనబోర్డు ఏర్పడువరకు అట్లుగానియొక్కరికీ బోర్డు మామూలువ్యవహారములనే జరుపు హక్కుతో ఏర్పాటు చేసుకొనుటకున చట్టము సవరణ కావలయును.

(9) తాలూకా, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు వారి విధిక్రమములను సరిగా వారు నిర్వహించరని తెలిసినపుడు స్థానికప్రభుత్వమునకు అట్టివారిని ఆసానమునుంచి తొలగించుటకు

లోకబోర్డుల తీర్మానములను అనుబంధముగనుండ చేయుట కున్న హక్కుగలదు. ఇట్టిహక్కు స్థానికప్రభుత్వమున కుండుట వల్ల ప్రజలకు ఏమి స్వాతంత్ర్యము లేదనియు నేతివీరకాయ వలె నీస్థానిక స్వపరిపాలన నన్నదనియు స్పష్టమగుచున్నది.

స్థానిక ప్రభుత్వమునకు పై హక్కు లేకుండునటుల చట్టము సవరణకావలయును.

ఒకవేళ అధ్యక్షులు సరిగ వారివిధి నిర్వహించనియెడల మొదలైనవిశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును తెట్టి వారిని తొలగించుటకు హక్కును గలిగియుండవలెను.

(10) జిల్లా కలెక్టరునకు లోకబోర్డులవారు చేయు తీర్మానములను తనకు బాగాలేవని తోచిన నాటిని అమలులో నికరాకుండ చేయుటకు హక్కును గలిగియుండెను. ఇట్టిహక్కును కలెక్టరు గలిగియుండుట వల్ల యీ స్థానిక స్వపరిపాలనా తీర్మానములకు ఏమియు స్వాతంత్ర్యము లేదని నెల్లడి. యగుచు న్నది. జిల్లా కలెక్టరు ప్రభుత్వపు నౌకరు అయియుండెను. స్థానికసంఘములు ప్రజలచే ఎన్నికహక్కునే ఏర్పడినవి. అందు వల్ల స్థానికసంఘములు ప్రజాస్వామిక సంఘములనియు కలెక్టరు నిరంకుశప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన నౌకరుగావున ప్రజాస్వామికదృష్టి యుండదనియు నేరుగ చెప్పవలెనా? ఈ అనర్థకమును తొలగించుట ఆత్యావశ్యకమై యున్నది. కావున యీ హక్కును కలెక్టరుకు లేకుండుటకున వెంటనే చట్టము సవరణ కావడవలెను.

(11) జిల్లాబోర్డువారు జిల్లా యింజనీరును, జిల్లా పాల్లు ఆఫీసరును, నియమించుకొనుటకు తీసివేయుటకు తదితర ఉద్యోగులవలె సంపూర్ణహక్కును గలిగియుండవలెను. ప్రస్తుతమున్న చట్టములో నీరీతిగ లేక జిల్లాబోర్డువారి తీర్మానము అట్టివారిని తొలగించవలెనని చేసినను ఆతీర్మానము స్థానిక ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించవలెనని యున్నది. తదితర ఉద్యోగియుల కర్మ మేమోగాని వీరేనా ప్రభుత్వమువారికి దగ్గరమృతము! జిల్లాబోర్డు నౌకరులను తొలగించుట నియమించుట యితర ఉద్యోగులపాటి వారికే వుండవలెనను రీతిని సవరణ కావలయును.

(12) దేశసేవాతత్పరులగునా మరెవరికాని ఆభివృద్ధి పత్రములను లోకబోర్డువారు లోకబోర్డులభ్యర్థనలతో స్థానిక ప్రభుత్వముయొక్క ఆమోదము పొందనిచే యియ్యగూడదని యున్నది.

ఇట్టినిబంధన లోకలు నెల్లు గవర్న మెంటున కుండుట వల్ల స్వపరిపాలనయొక్క ఆర్థమేకనబడదు. గవర్నరు, గవర్నరు జనరలు, గాని వారిపదవి అంతమొందు సమయములలో జవ్విం దార్లును, రాజులను సందర్శింతురు. అట్టికాలములలో కానుక తెచ్చివేయినా తెచ్చుకొనుటకు హక్కును గలిగియుండిరి, కాని మన దేశమునకు పాటుబడునేవకులకు స్థానిక స్వపరిపాలనను పేరు పెట్టుకొని మనమే పన్నులను యిచ్చుకొని మనంతటికి వానము నడపుకొను సంస్థలతరపున సన్మానపత్రములను యిచ్చుకొనుటకు నిరంకుశప్రభుత్వముయొక్క అనుమతిని బొందవలె ననుట ఎంత శోచనీయమో వేరుగ చెప్పవలెనా?

స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములు వారి తీర్మానముల ప్రకారము వారిభ్యర్థనలతో నెవరికి సన్మానపత్రములను యిచ్చినను యిచ్చుటకు సంపూర్ణహక్కును గలిగి యుండునటుల చట్టమును సవరణ చేయవలెను.

(13) లోకబోర్డుల సామ్యము గవర్న మెంటు బ్రజరీలోగాక మరే యితర బ్యాంకులలో నిలువజేసుకొనినను స్థానిక ప్రభుత్వముయొక్క అనుమతిని బొందవలెనని అని ప్రస్తుత చట్టములోనున్నది.

లోకబోర్డులసంఘములలో ఏ బ్యాంకులో ఎక్కడ నిలువవుంచవలెనని తీర్మానము చేసుకొనబడునో ఆ ప్రకారమే నిలువ వుండుకొనుటకు లోకబోర్డులకేసంపూర్ణ హక్కును గలిగియుండునటుల చట్టము సవరణ కావడవలయును.

గవర్న మెంటు బ్రజరీలోగాక మరే యితర బ్యాంకులలో వుంచినను కరెంటు డిపాజిట్టుతో వుంచినను ఏకొద్దియో నడ్డీ వచ్చుచుండును గావున యిందువల్ల లాభమేగాని నష్టము లేదు. ఇట్టి స్వల్పమునకునూడ నిరంకుశ ప్రభుత్వపై తనమొందునా?

(సశేషము)

14 ఏండ్లపాటుని

ఆత్మహత్య ప్రయత్నం

ఆరుచెబ్బల శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 13: 14 ఏండ్లపాటును జీవితము పై నిరాశజెంది విసిగి నల్లమందు తినెను. కాని అది సరిపోవనందున మరణించలేదు. న్యాయాధికారి, 6 చెబ్బల శిక్షవిధించెను. శ్రీ ప్రెస్.

5 వ విశాఖపట్టణపు జిల్లా సహకార సభ-అనకాపల్లి

5 వ విశాఖపట్టణపు జిల్లా సహకారసభ ది 8-4-27 కే దిని అనకాపల్లిలో రాయబరమాగు టి. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరుగబడినది. గవర్న మెంటు అగ్రికల్చరల్ ఫరములో ఉపయం 8 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. జిల్లాలో వివిధ సహకారసంఘముల ప్రతినిధులు సుమారు 200 మంది సభకువచ్చేరిరి. సభాయేర్పాట్లు చాల సంతృప్తి కరముగా నున్నవి. విశాలమైన 40 యకరముల తోటలనుధ్య సభహాడినది. ప్రతినిధులకు తోటలలోనే వసతులు యేర్పరపబడినవి. మామిడి, జామి, వివిధఫలవృక్షములసభ్య విశాలమైనతాటియాకల పంచలి క్రింద ప్రతినిధులకు ఆసనములేర్పరపబడినది. ఫరము నూపరెంపెండెంటు గాగున, పాత్రోగాగు సహాయంపము బహురామణీయకముగా అలంగింగింశేరిరి. సభకువచ్చినవారిలో సహకార పత్రికాసంపాదకులగు మ. రా. శ్రీ. గూడూరు రామ శంకరావు పంతులుగారున్న ఆంధ్రసహకారసమైక్యతము ఉపాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ. నరసింహదేవర సత్యనారాయణ గారున్న విజయనగరం సహకారసెంట్రలుబ్యాంకు కార్యదర్శులగు యస్. సుబ్బారావు పంతులుగారున్న తదితరులుఖ్యులునర గలరు.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు యస్. శంకరావుగారు ప్రతినిధుల కాహ్వానమొనరి ప్రస్తుత సహకారోద్యమ పరిశీలకులకు జిల్లాలోని సహకారోద్యమాభివృద్ధినిగూర్చి దీర్ఘ వాయిదా అప్పగిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనంతతీర్మానలో భూమి తనఖా బ్యాంకులను ప్రజలకు అందుబాటులో నుండునట్లుగా తగువిధానము నిర్ణయించి యేర్పాటుచేయవలసినదిగా తమ అధ్యక్షుకోపన్యాసములో తెలియజేసిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ. టి. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు తమ అధ్యక్షుకోపన్యాసము నిచ్చిరి. ప్రభుత్వము వారు తగినయేర్పాట్లుచేయకుండగనే సంఘములు తనిఖీ వదలి వేయుట చాల అనర్థ దాయకమనియు ప్రభుత్వమువారు వదలి వేసిన తనిఖీపని సెంట్రలుబ్యాంకులు, షేడరేషనువారు ఒప్పు కొనినగాని ఉద్యమమునకు ముప్పుకాట్టి గలదనియు యీ విషయమై యీ జిల్లాలో తగుయేర్పాట్లు వెంటనే గావించవలసినదనియు సలహా నిచ్చిరి ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతముచేయుచున్న ఆడిట్టుపని తగినంత సంతృప్తి కరముగ లేదనియు యీ ఆడిట్టు అయినను, ఆర్థ ప్రకారము, సమగ్రముగ నిర్వహించి సభ్యుల అప్పులఆహ్వాన పరిశీలించి సంఘముల ఆదాయవ్యయమును నిర్ణయించినచో మిగతాపనులను యితర సహకారసంస్థలవారు పరస్పరసహాయముతో పని నిర్వహింపగలరనియు తెలియజేసిరి. ప్రతినిధులునునకు ప్రభుత్వమువారిపై ఆధారపడియుండిన ఉద్యమమునకు తగినంతబలము జేకూరదనియు నూపరవిజను ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు వదలివేయుట సంఘములు తమ స్వకేంద్రీని అభివృద్ధిపరచుటకు అవకాశము లేర్పడగలవనియు యీవిషయములలో యికముందు యెంతమాత్రము ఉపేక్షింపక సెంట్రలుబ్యాంకులు షేడరేషనుల తగినంత సబ్బందిని యేర్పాటుచేసి ఉద్యమోభివృద్ధికి తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట ఫరము నూపరెంపెండెంటుగా రగు పాత్రో గారు చెరుకుపంటనుగూర్చి వివరముగా ఉపన్యసించిరి. అటు పిమ్మట శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమ భావిపరిణామమునుగూర్చి ఉపన్యసించుచు మన ప్రాంతములలో సహకారసంఘములు, సెంట్రలుబ్యాంకులు, కేవల వడ్డీవ్యాపారసంఘములుగానే యున్నవిగాని సభ్యుల అయినేజు వృద్ధిపరచుటకును సభ్యులు సమప్తివ్యాపారము జేయుటకును సభ్యులకు క్రయవిక్రయ వ్యాపారమునకు తోడ్పడుటకు యెక్కువకృషి సల్పవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. సహకారోద్యమమువలన వివిధ పాశ్చాత్యదేశములలో జాతులు, సాంఘిక దౌన్నత్యమునకును, రాజకీయపురోభివృద్ధికిని, నైతికపరివర్తనమునకు యెటు తోడ్పడినదో ఉదాహరణపూర్వకముగా బుజువుచేసిరి. అప్పులతోను అజ్ఞానముతోను క్రుంగిపోవుచున్న హైందవకృషికుని లేననెట్లుటకు సహకారోద్యమము చాల తోడ్పడగలదనియు, విద్యాధికు లికనైన నుపేక్ష చేయక సహకారసంస్థలద్వారా గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు నశించిపోవుచున్న గృహపరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచుటకు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

ఉదయము సభ అంతతో చాలింపబడినది. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తిరిగి సభ సమావేశమైనది 10 తీర్మానము లంగీకరింపబడినవి. సాయంకాలము 5 గంటలతో సభ సమాప్తమైనది. డిపార్టుమెంటు వుద్యోగిగలు, శ్రీ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారు, శ్రీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారువారు సభానిర్వహణమునకు చాల తోడ్పడిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ల్యాండు రివిన్యూ సెటిల్ మెంటుబిల్లు

3 వ అధ్యాయము

రీ సెటిల్ మెంటు

(మంగళవారము తరువాత)

24. ఈ కాసము గావించుటకు పూర్వముగాని తరువాతగాని నిర్ణయింపబడిన సెటిల్ మెంటు వరకు లోబడి సానిక ప్రభుత్వమువారు ఎట్టిటులందు చేరని భూములపై పన్నును పునర్నిర్ణయము గావించవలెనని నోటిసు ప్రకటించి ఉత్తరువు చేయవచ్చును. ప్రభుత్వమువారితో ప్రత్యేక పుటాదంబడికచేగాని లేక అప్పటికములలోనున్న ఏ కాసనిబంధనలేగాని లేక ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులేగాని పునర్నిర్ణయము నుండి మినహాయంపబడినటువంటి లేక సదరు ఒడంబడికయందుగాని నిబంధనలయందుగాని ఉత్తరువులందుగాని ప్రత్యేకముగ నిర్వచింపబడిన పన్నులు గలినటువంటి భూములకు మాత్రము యిదివర్తింపదు.

25. పై సెక్షను ప్రకారము స్థానిక ప్రభుత్వమువారు యే ప్రదేశమందుగాని పన్నుల పునర్నిర్ణయము గావించవలెనని ఉత్తరువు జేసిన తరువాత రీ సెటిల్ మెంటు విషయమై తమతమ అభిప్రాయములను చెప్పుకొనవలసినదని ఆ ప్రదేశమందలి భూములతో సంబంధముగల ప్రజలను హెచ్చరించుచు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు ప్రకటన గావించవలెను.

26. పై సెక్షను ప్రకారము గావించబడిన ప్రకటన ననుసరించి తెలుపుకొనబడిన మనవులను సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణజేసి ఆ ప్రదేశమందలి రీ సెటిల్ మెంటు జేయుటకు ఒక స్క్రీము యేర్పాటు జేయవలెను.

27. 24 వ సెక్షను క్రింద, వ్యవసాయపుభూముల పన్నులను పునర్నిర్ణయము గావించుటకొరకు స్క్రీము కేర్వరచుటలో సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు సాధారణముగ క్రొత్తగా సెటిల్ మెంటు స్క్రీమును ఏర్పాటు జేయరాదు. అప్పటికి చెల్లించుచున్న నూటికి కొంతవొప్పన మార్పులను మాత్రమే నూచింపవలెను.

అట్టిమార్పులు, ప్రభుత్వమువారు గావించు నిబంధనలకు లోబడి, యీ క్రిందివిషయములపై నాధారపడియుండవలెను. (అ) ఆ ప్రదేశమందలి ముఖ్యమైన పంటలధరలు హెచ్చినవా తగ్గినవా?

వివరము:— రీ సెటిల్ మెంటు ప్రారంభించుటకు పూర్వము 20 సంవత్సరములలో రయితులు ధాన్యములను విక్రయించునెలలో ప్రభుత్వమువారిచే రికార్డుజేయబడిన ఆయా ధాన్యపు ధరలపట్టి సగటు ధరలను నిర్ణయింపవలెను ఈ సగటు ధరలను అంతకుపూర్వము సెటిల్ మెంటు ప్రారంభించుటకు పూర్వము 20 సంవత్సరముల సగటుధరలతో (Commutation prices) సరిపోల్చి చూడవలెను. పై రెండు సంవత్సరములందు నుగూడ ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన సంవత్సరములను లెక్కలోనికి తీసికొనరాదు. బండిఖర్చులకును వర్తకులూభములకును తగిన మొత్తమును తగ్గింపవలెను.

(ఆ) వ్యవసాయపుభూముల తగ్గినవా, హెచ్చినవా?

28. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు యీ క్రింది విషయముల వివరములు గమనించి నిశ్చయింపవలెను:—

(అ) అప్పటి కావరాలలోనున్న సెటిల్ మెంటు ప్రారంభమునకు తరువాత భూములవిక్రయధర లెంత? కొలుచేటు లెంత?

(ఆ) జనసంఖ్య హెచ్చినా, తగ్గినా?

(ఇ) సాగుభూముల వైశాల్యము హెచ్చినా తగ్గినా?

(ఈ) హెచ్చుతగ్గులు వైరులక్రింద సాగుబడి హెచ్చినా, తగ్గినా?

(ఉ) అములలోనున్న సెటిల్ మెంటుకాలమున భూభాగాందుల ఆధిక్యత.

(ఊ) కిక్కుల నమూనాజేయబడిన యేండ్లలోని నిర్బంధార్థము దీనికొనబడు అవసరమయ్యెను. ఇట్టివల ఋతువు భావము తెల్పుచున్నది?

29. (1) భూమితరములను పునర్నిర్ణయముగావించుటగాని గ్రామముల గ్రూపుచేయుటగాని నీటిపారుదల వసతుల రకులను పునర్నిర్ణయముగావించుటగాని అవసరమనితోసిన

యెడల సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు స్క్రీమును తయారుజేయుటకు పూర్వము సదరువిషయములను ప్రభుత్వమువారికి ముందుగ తెలుపవలెను. అట్లు తెలుపుటలో యీ క్రిందివిషయములగుర్చి వివరముల తెలుపవలెను:—

(అ) అప్పటికి అములనందున్న సెటిల్ మెంటుకాలమున రహదారిసౌకర్యములు హెచ్చినా తగ్గినా? ఇంచువలన గ్రామముల గ్రూపుచేయుటకు సౌకర్యసౌకర్యములు.

(ఆ) నీటిపారుదల సౌకర్యములు అభివృద్ధిచెందెనా ఊచించెనా?

(ఇ) మార్పులుగావించుటకు యితరకాలములు.

(2) ఈరిపోర్టుపై స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులు చేయవలెను. దానిననుసరించి సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు స్క్రీము తయారుజేయవలెను. భూములతరముల తిరిగి నిర్ణయింపవలెనని గాని, గ్రామములను తిరిగి గ్రూపుచేయవలెననిగాని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసినయెడల అట్టిమార్పులనవలసిన పన్నుల నిర్ణయమునందు గల్గుమార్పులను సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు తన స్క్రీమునందు వివరింపవలెను.

30. వ్యవసాయేతర కార్యములకు వినియోగింపబడు భూములపన్నులను పునర్నిర్ణయముగావించుటకు స్క్రీము కేర్వరచునపుడు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు అప్పటి సెటిల్ మెంటు ప్రారంభమునకు చివరను సదరుభూముల కొలుచేటులందుగల వ్యత్యాసమునుబట్టి నిర్ణయింపవలెను.

31. పైన చెప్పినరీతిని సెటిల్ మెంటు స్క్రీమును తయారుజేసి దానిని జిల్లాకలెక్టరుద్వారా గవర్నరు మెంటువారికిని రివెన్యూబోర్డువారికి అందజేసి నిబంధనలందు నిర్వచింపబడిన రీతిని ప్రకటించవలెను.

32. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు యీ స్క్రీమును రెండు నెలలకాలము కాసనసభవారియెదుట నుంచవలెను.

33. (1) సదరుస్క్రీముపై కలెక్టరును, రివెన్యూబోర్డువారు దెలిసిన అభిప్రాయమును, కాసనసభవారు గావించు సభాసభలను, యితరులుగావించు విమర్శలను విచారించి తమకుచిత్తమని తోచిన ఉత్తరువులను ప్రభుత్వమువారు గావించవలెను

(2) పంటలధరలు హెచ్చిన ను కారణముచే గాని తగ్గినను కారణముచే గాని వ్యవసాయపుభూములపై పన్నులలేటును నూటికి కొంతవొప్పన మార్పునప్పుడు అట్టి మార్పు 100 కి 18 కి నెంతుకుంటే యొక్కవగనుండరాదు.

3. రీ సెటిల్ మెంటు సాధారణముగ 30 సంవత్సరములు అములలోనుండును. కాని అంతకుంటే తక్కువకాలముగాని యొక్కవకాలముగాని అములలోనుండునటుల కాసము గావించవచ్చును. 35 సంవత్సరములకుంటే యొక్కవకాలము రీ సెటిల్ మెంటును అములందుంచుటకు అవకాశము సగు కాసమును సభాయుతులగు గవర్నరుజనరలుగారి అనుమతిని సొందవలసి గావించుటకు వీలుచేడు.

34. 33 (1) సెక్షనుక్రింద గావించబడు రీ సెటిల్ మెంటు అంతకుపూర్వపు సెటిల్ మెంటు అంతమైన వరుదటి సంవత్సరమునుండిగాని, లేక అటుతరువాత ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించు వేరొకసంవత్సరమునుండి గాని అములలోనికి వచ్చును.

35. పైనచెప్పిన 33 సెక్షనునందు విధింపబడినరీతిని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులుగావించినపిమ్మట రీ సెటిల్

మెంటు ముఖ్యసూత్రములను దెలుపుచు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు ప్రకటనగావించి, పిమ్మట నిబంధనలందు దెలుపబడురీతిని అములలోనికి తేవలెను.

36. (1) కొన్ని ప్రత్యేక భూములయొక్కయు నీటివన తులయొక్కయు తరగతులను మార్పుజేయుటకు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుకు అధికారముకలదు.

కాని అట్లుచేయుటకుగల కారణములను వ్రాతమూలముగ తెలుపవలెను.

(2) రీ సెటిల్ మెంటు వ్యవహారముల దెలుపు సమయమున యీ క్రింది విషయములందు తన కవసరమని తోచిన మార్పులు గావించుటకు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుకు అధికారము కలదు. 35 వ సెక్షను దీనికడ్డుదగులగు.

(అ) భూములకు పట్టాల నొసంగుటయందు, (ఆ) భూములను మెరక, పల్లులు, రెండుపంటలు, ఒకపంట భూములు, పోరంబోకు, పన్ను విధింపదగినది, విధింపరానిది మున్నగు తరగతులగు విభజించుటయందు అతనికి అధికారము కలదు.

ఈ సెక్షనునందు జెప్పబడిన దేదీయును సెటిల్ మెంటు కాలమున సదరుమార్పు తొనర్చుటకు కలెక్టరును రివెన్యూబోర్డు వారికిగల అధికారములకు భంగము కలిగింపదు.

37 (1) ప్రతిభూమికిని, లేక సబుడివిజనుకును నిబంధనలయందు నిర్ణయింపబడు వివరములన్నిటిని దెలుపుచు ఒక ప్రకటనను పట్టాదారున కివ్వవలెను. అందుకు ఆక్షేపణలన్నయెడల తెలుపుకొన వలసినదనియు, సదరాక్షేపణలను యొక్కడ ఎప్పుడు విచారించునదియుగూడ నోటిసునందు దెలుపవలెను.

రీ సెటిల్ మెంటు జరుగు ఏ ప్రదేశమందైనను రియెట్టి మార్పులను జేయకుండ నూటికి కొంత మొత్తమువొప్పన మాత్రము హెచ్చింపవలెనని ఉద్దేశింపబడినయెడల ప్రభుత్వమువారు 33 సెక్షనుక్రింద ఉత్తరువుల గావించుటకు పూర్వము 1 వ సబుక్లాజు క్రింద నోటిసుల జారీజేయవలసిన దని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు చేయవచ్చును.

ధరల హెచ్చుతగ్గులపట్టి మాత్రమే పన్నులను మార్పు నెడల ఏఒక పట్టాదారును దాని నాక్షేపించుటకు వీలులేదు.

(2) 1 వ సబుక్లాజుక్రింద గావించబడు ఆక్షేపణలను సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారించవలెను. సదరు విచారణజేయునమయమున సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు సదరుభూమిని సబుడివిజను జేయుచుగాని సర్వే గావించిగాని తనకుచిత్తమని తోచినరీతిని ఆక్షేపణలపై ఉత్తరువుల గావించవచ్చును.

(3) ఈ సెక్షనుక్రింద దెలుపుకొనబడిన ఆక్షేపణలపై సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగావించు ఉత్తరువులను, అందులకు కారణములను వ్రాతమూలముగ తెలుపబడవలెను.

(4) పట్టాదారు హాజరుగానున్నయెడల సదరు ఉత్తరువులను వెంటనే అతనికి దెలుపవలెను. అతను కోరినయెడల అతని ఖర్చులపైనే ఉత్తరువుల నకలు నియ్యాలెను.

38. (1) పిమ్మట సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు సెటిల్ మెంటు రిజిస్టరును తయారుజేయవలెను. పట్టాదారుల పేరులను, సర్వే లేక సబుడివిజనునందు గల విస్తీర్ణము, పన్నులు అందు వివరింపవలెను.

(2) ఈ రిజిస్టరునందు యేవయిన తప్పులున్నచో సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు తాను స్వయముగ గాని యితరుల దరఖాస్తుపైన గాని సవరకర్పులను సవరింపవచ్చును. కాని 39, 41 సె

వైశ్యా మాడరన్ హౌటల్

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

19, గోవిందప్పనాయకన్విధి, మద్రాసు (సౌందర్యమహాలుకు ఎదుట)

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యులసౌకర్యార్థమై యేర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి శుచిగాను, వైశ్యుల ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లును యేర్పాటుచేయబడినది. యిచ్చటికి వచ్చిన వారెల్లరును తృప్తిచెందియున్నారు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

ప్రాప్తైటరు, వి. రంగయ్యశెట్టి

1422

వనౌషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 3-4-0 లు.

"భస్మపదీపిక" ఇందు సమస్తభిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుల. రు. 1-కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములు కూడ కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0

2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

క్షులక్రింద పై యధికారులు గావించిన ఉత్తరువులకు భిన్న మగునట్లు సవరింపరాదు. ఇట్టి సవరణలు పట్టాదారుల హక్కులకు నష్టముకలిగించునట్లయెడల సదరు పట్టాదారు స్వయముగనచ్చి మనవిజేసికొనుటకు తగు అవకాశమునొసగిన తరువాత గాని ఉత్తరువు గావించరాదు.

(8) 89, 41 నెక్స్ నులక్రింద గావించబడు మార్పులు ఈ నెక్స్ నులక్రింద తయారుజేయబడు సెటిల్ మెంటు రిజిస్టరునందు చేర్చవలెను.

89. (1) 86, 87, 88 నెక్స్ నులక్రింద సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగావించు ఉత్తరువులపైన యీ శాసనముక్రింద నిర్ణయించబడు అధికారియెదుట అసీలుజేసికొనవచ్చును. ఈ నెక్స్ ను నకును 41 నెక్స్ నునకులలోబడి ఆతని ఉత్తరువులు ఖాయము.

(2) సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు 87, 88, నెక్స్ నులక్రింద గావించు ఉత్తరు నందినవిక్కు 2 నెలలోగా అసీలుచేసినచే దప్ప అసీలు విచారించబడును.

అసీలుదారుడు రెండునెల కాలనిర్ణయము దాటినప్పు టకు తగినకారణము గలదని అధికారి సంతృప్తిచెందినచో అట్టి అసీలు విచారించబడవచ్చును.

(3) రివెన్యూబోర్డువారు స్వయముగగాని లేక యితరుల దరఖాస్తుపైగాని 88 నెక్స్ నులక్రింద తయారుజేయబడిన సెటిల్ మెంటు రిజిస్టరునందు యేపద్ధతినను మార్చవచ్చును. అట్టి మార్పులను పట్టాదారుహక్కులకు భంగముకలుగునెడల పట్టాదారు స్వయముగగాని ప్రతినిధిద్వారాగాని హాజరయి బోర్డువారి యెదుట తమ వాదమును తెలుపుకొనుటకు తగు అవకాశ మొసగినగాని ఉత్తరువులు గావించరాదు.

40. రీసెటిల్ మెంటు ఫలితముగ యే ప్రత్యేకపట్టాదారుని భూమిపన్నుగాని నూటికి 25 వంతులచొప్పునకంటె అధిక మయినయెడల అట్టి అధికమొత్తము కొన్ని సంవత్సరములపై పంచవలెను. మొదటిసంవత్సరము పన్నులుజేయుమొత్త నూటికి 25 కంటె అధికముగనుండరాదు. తరువాత యేవత్సరమునందు ను గూడ వెనుకటి సంవత్సరముకంటె నూటికి 12½ కంటె అధికముగ నుండరాదు.

41. ప్రభుత్వమువారు గాని రివెన్యూబోర్డువారు గాని సెటిల్ మెంటు విషయమునందు తమక్రింది ఉద్యోగులు గావించిన ఉత్తరువులను సవరింపవచ్చును.

4వ అధ్యాయము

42. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు రీసెటిల్ మెంటు జరుపు కాలమునం దెప్పుడైనను 1928సం॥ 8వ సర్వేఅండు ఛార్జీసు చట్టము ననుసరించి సర్వేగాని రీసర్వేగాని జేయించవచ్చును.

43. (అ) సెటిల్ మెంటుకొరకు గాని, రీసెటిల్ మెంటు కొరకుగాని, విచారణకొరకుగాని, ఈశాసనముక్రిందజరుపు మరి యేచర్యకొరకైనను గాని సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు లేక అతనిక్రింది ఉద్యోగులు యేభూమియందైనను ప్రవేశించి పరీక్షించుట కును గుర్తులు వేయుటకును అధికారముగలదు.

(ఆ) 18, 21, 87, 89 నెక్స్ నులక్రింద గావించబడు అప్పీల్స్ గుగాని ఆక్షేపణలుగాని విచారించ నియమించబడు నధికారి సదరు విచారణకొరకుగాని, సర్వేకొరకుగాని శాసనము ననుసరించుమరీయే యితరచర్యలకొరకు గాని సాక్ష్యమిచ్చుటకును లేక దస్తావేజులు మొదలైనవానిని దాఖలుజేయుటకును యెరిగిన నను తనయెదుట హాజరుకావలసినదని సమ్మతజేయవచ్చును. సర్వేయందు సహాయముచేయుటకు భూఖానుండును పిలిపించవచ్చును. సాక్షులకు సమనుచేయుటకు వారిని హాజరుపెట్టుటకును నివిలు ప్రాసీడుకోడునందువిధింపబడిన నిబంధనలన్నియు నిచ్చుట వర్తించును.

44. 20, 88 నెక్స్ నులక్రింద తయారుచేయబడిన సెటిల్ మెంటు రిజిస్టరునందలి విషయములగాని లేక 21, 22, 89, 41 నెక్స్ నులక్రింద సవరింపబడిన విషయములగాని న్యాయస్థానమునం దాక్షేపించుటకు యెవ్వరికిని అధికారములేదు 1877సం॥ సెస్సిఫికరేటివు ఆక్టు 6 వ అధ్యాయముక్రింద ఏభూమిపై నను తన్ను పట్టాదారునిగ ప్రకటింపవలసినదని దావాచేయవచ్చును. అట్టిదావాయందు గాని అసీలునందుగాని ఎక్సుపార్ట్ గా ఇండియామంత్రిపై ఉత్తరువుగాని డిక్రీగాని యివ్వబడిన యెడల ఇండియామంత్రి వ్యతిరేకము నకు బాధ్యుడుగాడు.

45. (1) ఈ శాసనోద్దేశములను నిర్వహించుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు పుష్కలము నిబంధనల గావించి ఫోర్ట్ సెంటు గోడములో ముందుగా ప్రకటించి అమలునకు దేవచ్చును.

(2) పై అధికారములకు భంగము కలుగునట్లు యీక్రిందివిషయములగుర్చి నిబంధనల సేర్పరుపవచ్చును:—

(అ) సెటిల్ మెంటు చేయబడునట్టిగాని రీసెటిల్ మెంటు చేయబడునట్టిగాని భూమినిగుర్చి వివరములను సంపాదించి రికార్డు జేయుట.

(ఆ) ఈ చట్టము క్రింద చర్యజరుపు అధికారులయొక్క విధులను అధికారములను వారవలంబింపవలసిన వ్యవహారపద్ధతిని నిర్వచించుట.

(ఇ) ఈ చట్టము క్రింద తయారుజేయబడునట్టి స్కీములను, ప్రకటనలను ప్రచురించుటనుగురించి యీ చట్టము క్రింద జారీచేయబడు అన్ని ఉత్తరువులగురించినయ ప్రకటనలగురించినయ,

(ఈ) సెటిల్ మెంటు లేక రీసెటిల్ మెంటు జరుగుచున్న ప్రదేశములందు నోటీసుల తయారుజేయుట జారీజేయుటను గూర్చియూ, ఆక్షేపణల విచారించుటను గూర్చియూ.

(ఉ) 40 వ నెక్స్ నులక్రింద పొచ్చుపన్నును వసూలు జేయుపద్ధతి నిర్ణయించుటను గూర్చియూ,

(ఊ) 11వ నెక్స్ నునందు వివరింపబడిన విషయములను తెలిసికొనుపద్ధతులగుర్చియూ అందుకు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు నకు సహాయము జేయుటకు కమిటీనిగాని కమిటీలనుగాని నియమించుటగుర్చియూ ;

(ఋ) 18, 30 నెక్స్ నుల క్రింద వ్యవసాయేతరభూముల కాలశ్రేణుల తెలిసికొనుపద్ధతిని గూర్చియూ;

(ౠ) 20, 88 నెక్స్ నులక్రింద సెటిల్ మెంటు రిజిస్టరును తయారుచేయుటనుగూర్చియూ.

(8) ఈనిబంధనలు అమలులో పెట్టక పూర్వము రెండు నెలలకు తక్కువకాకుండ శాసనసభవారు సమావేశమైయున్న పుగు వారీయెదుట నుంచవలెను. తుదకు ప్రభుత్వమువారు రామోదించిన నిబంధనలను ఫోర్ట్ సెంటు జార్జీగోడలునందు ప్రకటించవలెను. అట్లు ప్రకటించిన పిమ్మట వాటికి శాసనాధికారము లభించును.

46. ఈశాసనము ననుసరించి సమ్మతితో ఉద్యోగిచేయు చర్యలపైనను, న్యాయస్థానములందు దావాలు తెచ్చుటకు పిలువలేదు.

47. ఈ శాసనము అమలులోనికి రాకపూర్వము ఏ సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరయినను సెటిల్ మెంటు వ్యవహారమునందు గాని రీసెటిల్ మెంటు వ్యవహారమునందుగానిగావించినచర్యలనుగాని, జేసిన పనులనుగాని యీ శాసనము ననుసరించి జేయలేదని ఆక్షేపించ పిలువలేదు.

మద్రాసు ల్యాండు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు చట్టము

ఈ చట్టముయొక్క ఉద్దేశము

ఈ రాజధానిలో రైతువారిభూములమీద శిస్తునిర్ణయములను మార్పులను అప్పటప్పటికి, ఆయా అధికారుల ఉత్తరువులనుబట్టి జరుగుచున్నవి.

ఈ భూముల శిస్తునిర్ణయములను చేయుటలో గమనించుచున్న ప్రధాన సిద్ధాంతములను క్రోడీకరించుచు వాటిని శాసన నిబంధముగా నొనర్చవలసిన దని జాయింటు సెలెక్టు కమిటీవారు ఇండియాగవర్న మెంటు ఖిల్లునుగుర్చి వ్రాసి నివేదికలో వ్రాసి 8. నూతనసంస్కరణములు ప్రసాదించబడి నప్పటినుండియు ఇట్టి శాసనముయొక్క అగత్యము ఎక్కువయినది.

ఒక ఉత్తరబిల్లు 1921 సం॥రములో రివిన్యూ బోర్డువారు తయారుచేసిరి. అధికారసభ్యులతో కూడిన యొక విచారణ సంఘమువారు సదరు బిల్లును విమర్శించిరి.

1924 సం॥రములో ఈబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. మొట్టమొదటిసారిగా అప్పు డొకవరకు సమర్థింపబడినది. అది ఏమనగా:—భూమిశిస్తులను పునర్నిర్ణయము చేయవలసిన యవసరము ఎప్పుడు వచ్చినను పండినపంటయొక్క ధరలు పొచ్చినవనే కారణముచేత భూమిశిస్తులకుగా పొచ్చించేయెడల అట్టి పొచ్చింపు పూర్వమున్న శిస్తులో నూటికి 18½ కంటె ఎక్కువగా జేయవచ్చును. మొదటి విమర్శతోనే శాసనసభ సభ్యులు యీబిల్లును నిరాకరించి త్రోసివేసిరి.

ఇప్పుడు తయారుచేసిన బిల్లుయొక్క వైఖరి పూర్వపు బిల్లువలెగాక కొంత మార్పుబడినది. రైతువారి భూమిశిస్తునిర్ణయము విషయములో ఈ రాజధానియందు ఇదివరలో అవలంబింపబడిన విధానములే శాసననియమరూపముగా ఈబిల్లు రెండవఅధ్యాయమునందు సీపేంపడినవి. ఒక గ్రామ గుడికట్టులో కొంతభాగమునకే యీవిధానమును అమలుపరచుట తికమకతో కూడి అసందర్భముగా నుండును. అందువల్ల అసెంబ్లీయొక్క ఉద్దేశ విచ్చిన భూములు భిన్న భిన్నములుగా ఆయా గ్రామములందు చేయియుండి కేటాయింపుగా నున్నయెడల ఆ

ట్టిభూములకు సెటిల్మెంటు చేయునప్పుడు ఆయాబిల్లులలో అమలులోనున్న పద్ధతులనే అవలంబించవలసి యున్నది.

వ్యవసాయపు పంటలకొరకు ఉపయోగింపబడకయున్న భూములకు పన్ను విధించువిషయములో అసెంబ్లీయొక్క చేయుటకు సలహాలు కొన్ని ఈ అధ్యాయములో నూచింపబడినవి. ఈవిషయము 18 వ క్లాజులో పొందుపరచబడియున్నది. శిస్తు నిర్ణయములను పునర్నిర్ణయించుటకు అవకాశములు 8 వ అధ్యాయములో కలవు.

సేలపన్నుమాత్రముచెల్లించే మరతుమీద ఇండ్లకు నివేశన ఫలములు ఈరాజధానిలో మంజూరు చేయబడుచున్నవి. సదరు సేలపన్ను 21 నెంబరు బోర్డుస్టాండింగ్ ఆర్డరులో నూచించిన నూత్రమునుబట్టి విధించబడుచున్నది గ్రామములలో దిక్కాలానుగతాచారము ప్రకారము గ్రామములకు ఇండ్లఫలములు గ్రాంటుచేసి సదరు ఫలమునకు ఏవిధమైనపన్ను విధించుటలేదు. కాని 1900 సం॥రము దరిమిలను మంజూరు చేయబడుమండిన ఫలములకు యివ్వబడిన పట్టాలలో ఒక వరతు సేర్పరుచుచు వచ్చినది. అదేదనగా:—సదరుగ్రామము పట్టాముగ పరిగణింపబడినప్పిట సదరుఫలములకు సేలపన్ను విధింపబడును.

గ్రామములలోని పురాతన ఇండ్లఫలములకు పన్ను ఏమియును చెల్లించ నచనము లేకయే సదరుఫలములకు మంజూరు చేయబడతే సహేతుకముగా సమర్థింపబడినను యీపద్ధతినే యితరభూముల విషయములో అమలుపరచుట సమంజసముగా లేదు. అందువల్ల జనసమ్మర్థము గలిగిన కొన్ని గ్రామములలో గ్రామము విశాలము చేయుటకై ఇండ్లఫలములను క్రొత్తగా గ్రాంటుచేయవలసినవిన్న కొన్ని సందర్భములలో క్రొత్తగా గ్రాంటు చేసిన ఇండ్లఫలములకు పన్ను విధించవలసినదిగా గవర్నమెంటు ఉత్తరువు చేసిరి. వ్యవసాయపు పంటలు పండించుట కుపయోగించుమండినకారణముచేత శిస్తునిర్ణయము కాబడిన భూములు వ్యవసాయేతరపనుల కుపయోగపడుమండినయెడల పంటశిస్తు గాక వ్యవసాయేతరమైన శిస్తునే గవర్నమెంటు వారు విధించవలసినదిగా యీబిల్లులో అధికార మివ్వబడినది. ఇందుంటే మరతులు 1917 సం॥ మధ్యపగలకాల ల్యాండు రివిన్యూ ఆక్టునందును బొంబాయి ల్యాండు రివిన్యూ కోడ్డునందు నుగూడ కలవు.

ఇప్పుడు అమలులో నున్న శిస్తునిర్ణయములకు పునర్నిర్ణయము చేయుటను గూర్చి 8 వ అధ్యాయములో నున్నది. ప్రస్తుతశిస్తు నిర్ణయపద్ధతులందు ఈ దిగువమార్పులు చేయబడి శాసనరూపకముగా సదరు 8 వ అధ్యాయములో పొందుపరచబడినవి.

అప్పుడప్పుడు శిస్తుల పునర్నిర్ణయము చేయవలసి వచ్చినప్పుడు పంటధరలు పొచ్చినకారణముచే శిస్తులను పొచ్చించునెడల అదివరకున్న శిస్తులో నూటికి 18½ కన్న ఎక్కువ పొచ్చింపు చేయరాదను మరతు ఈ విషయమై 1924 మే 18 తేదీని ప్రచురమైన ప్రభుత్వప్రకటన ననుసరించి యీబిల్లులో చేర్చబడినది.

గవర్నమెంటు ఉత్తరువులను జారీచేయుటకు పూర్వము రెండునెలకాలము శాసనసభా సభ్యులయెదుట శిస్తు నిర్ణయ పునర్నిర్ణయ ప్రణాళికలను నివేదించవలసినదిగా యీ బిల్లులోని 15, 32 నెక్స్ నులందు నూచింపబడినది.

ఈ బిల్లునుగుర్చిన అభ్యంతరములుగాని క్రొత్తల హాలుగాని 1927 మే 1 తేదీలోగా ప్రజలు గవర్నమెంటుకు తెలియజేయవలెను.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైంది! త్వరపడుము!!
అనేకవిషయమైన క్రొత్తక్రొత్త నిత్రములు ఈ మార్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుము!!

శరీర మర శాస్త్రము

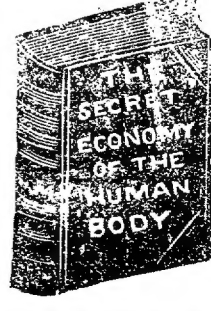
చదువుచదువ సంతోషించుచు! నీకు కావలసినదియు నీవు చూడవలసినదియు చాలాలోజులు వేదిన శాస్త్రమువేయే!!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిమాస్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరినెల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుషలక్షణములు, వారియొక్క ఆయవముల విలక్షణాలు శృంగార రహస్యములు. పెం గ, ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములు, పూర్వము మహాబుధులు వర్ణముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

మా 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 7 ఆరాలు. 9288

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంటెస్ట్

నం. 11 ఆరుగుగం సిద్ధి, సాహుకారుపేట పోస్టు మద్రాస్.

విలివాకం-హత్యకేసు

చంగప్పట్ట నెషన్సుకోర్టులో విచారణ

సుందరరామయ్య, చంగమ్మగారల సాక్ష్యము

సాక్షుల క్రాను పరీక్ష

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

చంగప్పట్ట, ఏప్రిల్ 14:— విలివాకం హత్యకేసులో నెషన్సుకోర్టులో విచారణ న్యాయమూర్తి వాడుకనర్త గారు నిన్ను కలప్రారంభించిరి. సుందరరామయ్య, సుందరరామయ్యకూతురు చంగమ్మగారల సాక్ష్యమునై కొనబడెను. ఎప్పటివలె కోర్టుభవనములో వక్రదేతను ప్రేక్షకులతోను నిండియుండెను. కోర్టు వారు తిరిగి సోమవారము సమావేశమయ్యెదరు.

విశ్వాసం సుందరరామయ్యగారు

నేటి ఉదయము కోర్టువారు సమావేశమైనచోటనే విశ్వాసం సుందరరామయ్యగారి సాక్ష్యము ప్రారంభింపబడెను. సుందరరామయ్యగారి రిపోజిషన్ల సమాధానము లొసంగిరి.

“నా భార్యకు హత్యమువాద్యి ఎన్నడుగానిలేదు. మూత్ర వ్యాధియున్న లేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు నా భార్యగారి మామగారిని 10 లేక 15 సం॥లకు పల ఎట్టిమందును తీసికొని యుండలేదు. ఎప్పుడైన ఏదైనను మాత్రము తీసికొనేసేమా గారి భేదములుగావు.

పిదప సాక్షి 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావు అదినారాయణుల వ్రాసిన రెండు ఉత్తరములను గుర్తించెను. అందు సుబ్బారావు నారాయణరావులను తెలుపకనే సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను నెల్లూరునుండి తీసుకొని వచ్చినట్లును తిరిగి నెల్లూరు పంపుచున్నాననియు వ్రాసియుండెను. సాక్షి ఇంకను ఇట్లు చెప్పెను. “కామమ్మ వివాహసమయముందు రు 500 ల నెలకు చగలను నామాతురున కొనంగిరి. అనగలు ప్రస్తుత మామె ఎట్టిదైలేవు. వివాహమైన పిదప 8 లేక 9 నెలలవరకు ఆమె ఆనగలను ధరించియుండెను. కాపురమునకు వెళ్లినపుడు నగలన్నియు నుండెను. కాని పిదప సుమారు నాలుగైదు మాసముల తరువాత కొన్నినగలు లేకపోయెను. కొన్నినగలు నారాయణరావు అచ్చమ్మయను ఉంపుడుకత్తెకు ఇచ్చివేసెను.

జడ్జి:—ఆవిషయము స్వయముగ మీరెరుంగురా?

సాక్షి:—ఎరుగుదును. అచ్చమ్మ కాపురస్థలము నెల్లూరు. వివాహసమయముందు నామాతురునకు అదినారాయణరావు తండ్రియున్న నేనున్న కొన్ని విలువగల చీరలు నొసంగి తిని. ఆమె మామగారిక జరిపట్టుచీర నిచ్చెను. వివాహమైనపిదప ఒక సంవత్సరమువర కాచీర నామాతురువద్దనే యుండెను.

పిదప 2 వ ముద్దయి అదినారాయణ ఆ చీరను కుదువ చెల్లగ నేను ఆ చీరను డబ్బు చెల్లించి తిరిగి నైకొంటిని. నా భార్యకుగూడ ఈనగలు చీరలు కుదువచెల్లబడిన విషయము తెలియను. అదినారాయణ 1926 సం॥ లో ఏప్రిల్ మేనెలప్రాంతములలో కలకత్తా వెళ్లినంతక దాటిలో నేను, నా భార్య, మాతురు రాజేశ్వరి ముగ్గురము నెల్లూరు రైల్వేస్టేషనులో చూచి తిని. నేను అదినారాయణతో మాట్లాడితిని. మాతో అచ్చమ్మ జానకమ్మగారలకూడ స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి.

పట్టకు ప్రాసిక్యూటరు—అచ్చమ్మ జానకమ్మ స్టేషనుకు ఎందు కరుడెంచిరో మీకు తెలియునా?

ముద్దయి న్యాయవాది—ఆ ప్రశ్న లిరువురు సాక్షులకు లక్షణములేదు. కావున వారిని పిలిచిన ఈ ప్రశ్న అప్రస్తుతము అని ఆక్షేపించిరి.

పట్టకు ప్రాసిక్యూటరు—రెండవ ముద్దయి తానుగొప్ప మామమ్మని చెప్పుకొనుచుండెను. కలకత్తాను ఉపదేశమునై వెళ్లచున్నానని చెప్పెను. కాని ఆతని ప్రపర్రన అట్లుండలేదు. అత్రయకు సుబ్బమ్మ అట్లని మామత్వమును అంగీరించియుండలేదుని తెలుపుటకే నేనే ప్రశ్న అడుగవలసివచ్చెను.

ముద్దయినికొలు—ముద్దయిస్వభావముగూర్చి ప్రశ్నించుట యగునుకదా?

జడ్జి—ముద్దయి అంగీరంగిక జీవనముతో మనసుపనిలేదు. కాని ఆ ప్రాంతముల సంబంధమును తెలుపుటకే ఈవిషయముల కొన్నింటిని విచారించక తప్పదులేదు అనెరి.

సుందరరామయ్యగారికి ఇట్లు జెప్పిరి. అచ్చమ్మ జానకమ్మలు ఎందుకు స్టేషనుకు వచ్చిరో నేనెరుంగను. ఆది

నారాయణతో కొంచెముసేపు వారు ప్రసంగించిరి. జానకమ్మ గూడ నెల్లూరునుండి నివసించుచుండెను. అదినారాయణరావు జానకమ్మ అచ్చమ్మలతో కరస్పర్యనము (పేకుపోండు) గావించి జానకమ్మకు రెండు పదిరూప్యముల నోట్లొసంగెను. నేను నా భార్య ఆసమయమును కొంచెము దూరమునందుంటిమి. కలకత్తా వెళ్లనపుడు నెల్లూరు స్టేషనువద్దకు వచ్చి చూడవలసివడిగ అదినారాయణ నాకు ఉత్తరము వ్రాసెను. ఉత్తరమును సాక్షి గుర్తించి రెండవ ముద్దయి అదినారాయణ సంతకమున్నట్లు గుర్తించెను. వెంకటకృష్ణయ్య సుందరరామయ్యకు వ్రాసిన మరొక ఉత్తరమునుగూడ సాక్షి గుర్తించెను. ఆయుర్ర మునందు వెంకటకృష్ణయ్య అదినారాయణను గొప్ప మహాపురుషునిగను, మనానీయునిగను ఎంచినట్లును, తా నాతని మహాత్మ్యమును పరిశీలించి గుర్తించినట్లును; ఇతరులెవ్వరును ఆతని గొప్పతనమును విశ్వసించవలెనేగాని, సందేహింపరాదనియు, అట్లా నర్చిన మీకు మహాపదగలుగుననియు మొదటి ఉపదేశమాత్రానికొనింపబడెననియు, జన్మాంతరికేషములాత డెరుంగుననియు తానాతని కడుంగడు గౌరవముతో చూచుచున్నాడననియు, ఇతరులను ఆట్లే ఆచరింపవలెననియు అందు వెంకటకృష్ణయ్య చే వ్రాయబడియుండెను.

వెంకటకృష్ణయ్య రాఘవన్ అనువారికి వ్రాసిన ఉత్తరములో అదినారాయణ పూర్వమువలె క్రీస్తుజన్మవది దివ్యజ్ఞాన సమాజమువది యోగాభ్యాసముందు గొప్ప సాధనలను గావించుచుండెననియు, తాను ఆతని (అదినారాయణయొక్క) మహత్త్వము గుర్తించిననియు, ఆతనిని ఎల్లరు, ప్రేమింపవలసినదినియు, అనుమానించి ద్వేషించినచో పలువిధముల కీడు కలుగుననియు అందు వ్రాసియుండెను.

అదినారాయణ మామయగు సుందరరామయ్యగారికి వ్రాసిన ఉత్తరములో ఈ క్రిందిభాగములుగూడగలవు “మీరు (మీరు, మీ భార్య) నన్ను మామూలు పీఠలందుతిరిగిడు పిల్లవానినిగ తలంచుచున్నారు. మీ అజ్ఞానదళ కేంతయు చింతించుచున్నాను. రేబాలయందున్న నాతండ్రిగారు నైతము నామామత్వము గమనించి ప్రస్తుతస్థితి నెంతయు కొనియాడుచున్నారు. మీరు నావిషయమై ఇట్టి అజ్ఞానదళలోనుండుటకు నా గురువులు మిమ్ముగార్చి వేరువిధమున ఆక్షేపించుటలేక నాకు తెలియదు. తుదకు నే నీ దేశముందు నాలుగైదు మాసములపై గనుండుచోను. బాగుగ ఆలోచించుకొనుదు. మా బాబు వ్రాసిన ప్రియము ఉత్తరమును బాగుగ అర్థముజేసుకొని తిరిగి జన్మా వ్రాయుడు. కామమ్మ భగవద్దత్తి 15 వ తేదీనుంచి పారాయణ మొదలెడును. నాతో ప్రస్తుతము వచ్చునట్లులేదు. మీకందరకు నాయాభివృద్ధిరచనములు అని వ్రాయబడియుండెను.

ఈ యుత్తరములతో కొన్నింటిని నా భార్యకు చదివి వినిపించితిని కాని వెంకటకృష్ణయ్య, అదినారాయణ లిరువురును కున్నమాధులని (పూట్లు) అని చెప్పుచుండెడిది. సాక్షికి కొన్ని నగలను-మాపగ ఆనగలు తన భార్యవనియు నెల్లూరునుంచి విల్లివాకం వెళ్లటకు ముందు ధరించియుండెననియు చెప్పెను.

క్రాను పరీక్ష

యందు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు నెల్లూరు జిల్లాలో అన్ని సబ్ డివిజన్లలో అఫీసులందు 25 సం॥ల గుమాస్తాగ పనిజేయుచుండిననియు 14 ముదలు 36 గలవరకు తనకు వేతనమువచ్చెననియు, సబ్ డివిజన్లలో లంచములు నైకొనువాడగుటచేత, ఆ అఫీసునందు పాడ్లను నాస్తాగ తాను పనిజేయుటచే 1923 సం॥నందు డిస్మిసు చేయబడిననని ఇంకను ఇట్లు చెప్పెను. “అప్పటినుండి మొదలు కాగిరేషన్ బాకలములు మొదలగు అంగడిని ప్రారంభించి పిమ్ము 1924 సం॥ ప్రాంతమునందు చిల్లర అంగడిని పెట్టితిని. అందు వేయిరూప్యములు మూలధనము గలదు. నా వ్యాపారమునకు జనాభివృద్ధి ప్రస్తకములు లేవు. అదినారాయణరావుతండ్రి మరల వివాహముగావించుకొనెను.

ఆ రెండవభార్యకు పుట్టినబాలిక మేనమామ (భార్యసోదరునికి) నొసంగబడెననివింటిని. ఆతడు అదినారాయణతండ్రి ఇంటి యందు నివసించుచున్న విషయము నేనెరుంగను. నేనెన్నడు గాని 2-వ ముద్దయి తండ్రి ఇంటిలో నుండలేదు. అదినారాయణరావును ఆతని తండ్రి ఇంటినుండి వెడలతెరిమివేసినపు డాప్రదేశముందు నేనుండలేదు. 2-వ ముద్దయి తండ్రియొక్క అల్లుడు తండ్రియింటిలో నుండినందున మామ అల్లుండ్రకు కలహము జరిగిన విషయము నేనెరుంగను. అదినారాయణరావు నెల్లూరులో పురుషోత్తమరావు అను వక్సీలువద్ద గుమాస్తాగనుండెను. నేనునా అల్లునికి సామానుల నొసంగినట్లు రక్షిదులు నావద్దలేవు. నా భార్య సుబ్బమ్మ అదినారాయణను అప్పుడప్పుడు ప్రేమతో చూచుచుండెను. అదినారాయణరావు విల్లివాకంలోనుండు కాలములో నా భార్య రెండుమారులు విల్లివాకం వెళ్లెను. మొదటి మారు నాలుగైదుదినము లాతని ఇంటునుండెను. సుబ్బమ్మ డాక్టరునందమ్మగారి, నందమ్మగారి అనువారివద్ద మంచు పుచ్చుకొనుటలేదు. నెల్లూరులో ఆమెరికన్ బాప్టిస్టుమతము ఆస్పత్రియున్న విక్టోరియా జాబిలి ఆస్పత్రియున్నగలవు. ఈ ఆస్పత్రిల కెన్నడుగాని నా భార్య వెళ్లియుండలేదు. సామి అయ్యంగారను దేశీయవైద్యుని నేనెరుంగుదును. ఆయన నా భార్యకు డౌపింగు నిచ్చుచుండెను. నా బావమరది హనుమంతరావు డాక్టరుగాడు. ఆతని ఇంటి కెన్నడు నేను వెళ్లే లేదు. ఆతడు డాక్టరు అగునోలేదో కలకత్తా వైద్యపట్టముగలవో లేదో నేనెరుంగను. నా భార్య కాతడును మందు లిచ్చుచున్న సంగతి నేనెరుంగను. నా కూతురు కామమ్మకు ఆజబ్బు గలదని అదినారాయణ ఉత్తరములనల్ల తెలిసికొంటిని. నా కూతురు చెంగమ్మకు గాని, భార్య సుబ్బమ్మకు గాని అవ్యాధి లేదు. రాజేశ్వరికి వాయునొప్పి ఏ మాత్రములేదు. చాల ఆరోగ్యముగ నుండెడిది. ఎప్పుడైనను కడుపునొప్పి, తలనొప్పి మొదలగు స్వల్పవ్యాధులుండనేమా కాని పెద్దవ్యాధు లేవియులేవు. ఎన్నడును ఆస్పత్రికి మాతురును గొనిపోయియుండలేదు. ఇంటిలోనుండెడి డౌపింగులనే ఒసంగుచుండెడివారము. నా భార్య కెన్నడైన భేదులుగాని తలనొప్పిగాని కడుపునొప్పిగాని ఏదైనను చిన్న వ్యాధులు గలిగినపుడు సామి అయ్యంగారుగాని, దగ్గిర నున్న మరి యేవైద్యునివద్దగాని డౌపింగు పుచ్చుకొనుచుండెడిది. మానవున కది సామాన్యమే. అచ్చమ్మ భర్తగోవిందసామి కెట్టియని నేనెరుంగను. అచ్చమ్మను మాత్రము నేనెరుంగుదును. గత డిసెంబరు 14 వ తేదీ ఒక్కమారు మాత్రమే వారి ఇంటికి వెళ్లియుంటిని. అంతకుముందు నేకమారు లామెను పీఠలలో చూచి యుంటిని. ఆమెకు రు 20 వేల ఆస్తిలేదు. గౌరవకుటుంబమునకు జెందినదిగాదు. పాలమ్మకొని జీవించు పేదమనిషి. 2 వ ముద్దయి అదినారాయణరావు అడిగెను ఉంచుకొనుచున్న విషయము నేను వింటినిగాని స్వయముగ చూడలేదు. నెల్లూరునందు చాల పశువులుగలవారు గూడ పాల సమ్మచుంగురని నేనెరుంగను. అచ్చమ్మ పాలు అమ్ముట నేను అనేకమారులు చూచితిని. అచ్చమ్మకు చాలపశువులున్నట్లు నేనెరుంగను. జానకమ్మను అదినారాయణరావు ఉంచుకొన్నట్లు స్వయముగ నేకేమియు ఎరుగ్గను. 2 వ ముద్దయి నెల్లూరునుంచి పట్టును వచ్చినపిదప నాకు చెంటనెంట్ ఉత్తరములు వ్రాయుచునే యుండెను. తనయొక్కయు తన భార్య కామమ్మయొక్కయు క్షేమములు తెలియజేయుచు నేయుండెను. భార్య భర్తలం దన్యన్యత మిక్కుటముగ నుండెనని ఆయుత్తరములు తెలియజేయుచుండెను. అదినారాయణరావు వెంకటకృష్ణయ్యకు ఉత్తరము వ్రాయగ వెంకటకృష్ణయ్య తిరిగి పట్టుము రావచ్చునని వ్రాసినపిదప అదినారాయణ పట్టుమువచ్చి నేరెను. మెదట తా నొక్కడే పట్టుము వచ్చెను. ఆతడు మాసములకు పిమ్ముట నా భార్య అదినారాయణరావు భార్యను పట్టుముతీసికొనివచ్చి నా భార్యకూడ మాడు; నాలుగు దినములు పట్టుములోనే యుండెను.

1-వ ముద్దయి సుబ్బారావు నెల్లూరువచ్చి అదినారాయణరావు విషయమై చెప్పిన సంగతిని నేను నమ్మితిని. కామమ్మకు చదువుటకు, వ్రాయుటకు తెలియును. ఆమెగూడ అప్పుడప్పుడు నాకు ఉత్తరములు వ్రాయుచుండెను. తన భర్త విషయమై ప్రతికూలముగ ఎన్నడు వ్రాసియుండలేదు. నా భార్య చాలకాలముక్రిందట ఎర్రరాళ్ల కమ్మలను పెట్టుకొనుచుండెను కాని నెల్లూరును విడిచినపుడు తెల్ల రాళ్ల కమ్మలను ధరించియుండెను. ఎర్రరాళ్ల కమ్మలను మార్చివేసి తెల్ల రాళ్ల కమ్మలనునైకొనెను. ఈ నగలన్నియు 80 సం॥ క్రిముచేయబడెనవి. ఎవరుకొనిరో నేను చెప్పజాలను. నేనెన్నడు ఈనగలను తీసికొని చూచియుండలేదు. ఈనగలపై ప్రత్యేకగర్భ లేమియు లేవు. హిందువుల గృహములందు సామాన్యముగ ఈనగలన్ని యుంబింపను.” అనెను. నగలతో బాటు తాళము చెవియొకటి గూడ లభించెను. ఆ తాళము చెవివంటిదే వరియొకటిగలదా

యని సాక్షిని ప్రశ్నింప తనవద్దనున్న ఆదేశాదిరి తాళముచెవిని తీసిచూపెట్టెను. సాక్షి ఇంకను చెప్పదు డిసెంబరు 10-వ తేదీ తన భార్య మా తుండ్లను విల్లివాకం మంపుటకు తాను స్వేదనుకు వెళ్లియుండలేదని పల్కెను. విల్లివాకమునకు తండ్రినంపుటకు నుండు వెంకటకృష్ణయ్యవద్దనుంచి నాకు ఉత్తరము వచ్చియుండలేదు. నేను విల్లివాకం స్వేదనులో దిగినపుడు సేరుగ వెంకటరమణయ్య ఇంటికి వెళ్లియుండలేదు. ఆదినమన (15 తేదీ) ఒకటరముద్దయి వచ్చుటకుముందు ఉదయము 9 గంటలకు వెంకటరమణయ్య ఇంటికి వెళ్లి వారితో మాట్లాడితిని. వారిభార్యతో మాట్లాడియుండలేదు. 1వ ముద్దయి సెలవియం పోలీసుస్వేదనుకు తీసుకొని వెళ్ళునంతవరకు 10-80 గంటలవరకు నేను నాబావమరది కృష్ణారావును వెంకటరమణయ్యతోనే మాట్లాడుదుంటిమి. 1 వ ముద్దయియింటికి రావలసివదిగ వెంకటరమణయ్యను నేను కోరియుంటిని. 1 వ ముద్దయి యింటికిరావునకు వచ్చి వెంకటరమణయ్య మరియొకరితో మాట్లాడుదుంటిని. నేను 1 వ ముద్దయితో మాట్లాడునపుడు వెంకటరమణయ్య మావద్దలేదు. పోలీసుస్వేదనుకు రావలసినదిగ వెంకటరమణయ్యను నేనుకోరి యుండలేదు. వారయిననువచ్చెదనని తెల్పలేదు. సీధర్తకును నీకును ఏమైన కలహమునంభవించినదాయని కామమ్మకు అడగగ ఆట్టికలహమేమియు జరుగులేదని ఆమె తెల్పెను. ఇట్టిపానపుటలు లెందులన చెప్పితిని 1వ ముద్దయినేనడిగితిని. 1వ ముద్దయి చెప్పిన సమాధానము తృప్తికరము గ లేకుండెను. నాస్వంతభాష్యతపైనే నేను వారినెల్లించితిని. నాభార్యనుగాని, ఆదినారాయణకు, కామమ్మకుగాని తెలుపక సీభార్య మాతుండ్లను తెచ్చితిని. వారిని తిరిగి నెల్లారపంపితిని" అని 1వ ముద్దయి సుబ్బారావు నా ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగెను. ఆమాటను నేను నమ్మితిని.

నేను నెల్లారునంటే బయటజేరుటకు పూర్వమే వెంకటకృష్ణయ్య గతించెనని వింటిని. వెంకటకృష్ణయ్య చంద్రమతు లొకయంటియేయండినని నేను వింటినిగాని ఎన్నడు చూడలేదు. చంద్రమతి నన్నడుచూడలేదు. 1వ ముద్దయి భార్య తులకమ్మను నాభార్యమాతుండ్లమొనె ప్రశ్నించితిని. సుబ్బారావు అపు డింటిలో లేదు. నెల్లారున కంపబడిరని తనభర్త (సుబ్బారావు) చెప్పెననియు, వారల్లు పెళ్లినల్లు తనకును తెలియననియు తులకమ్మ చెప్పెను. కాళ్ళకడుగుకొనుమని అడిగెను. నేనందులకు స్పష్టంపలేదు. భోజనముజేయుమని అడుగలేదు. ఈసంభాషణపిదప వెంకటరమణయ్య ఇంటికి వెళ్లిపోతిని. ఆదినమంతయు నేను, నాబావమరదియున్న ఉపోవ్యముజికితిమి. ముఖమైనను కడుగుకొనలేదు. వెంకటరమణయ్య మమ్ము భోజనమునకు పిలువలేదు. కామమ్మ తామున్న ఇల్లు నుమాపించెనే గాని ఆయింటికి నేను వెళ్లి యుండలేదు.

1వ ముద్దయి పోలీసుస్వేదనుకు రావలసినదిగ నేను గాని కృష్ణారావుగాని నిర్బంధించి యుండలేదు. 1వ ముద్దయి నేను కృష్ణారావు ముగ్గుర మాలోచించుకొని పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేయుటకు వెళ్లితిమి. పోలీసు స్వేదనుకు వెళ్ళునరికి మధ్యాహ్నము 2 గంటలైనది. ముగ్గుర మొకమారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేయువ మని నూచించితిమి. పోలీసు స్వేదనుకు వెళ్ళినపుడు మొదటిసారి పదినిముసములవర కచులు నుంటిని. మేము జనరలు పోస్టాఫీసుకుపోయి తండ్రియిచ్చి వచ్చునరకు 1వ ముద్దయిని పోలీసుస్వేదనులో నుండవలసినదిగ మేమెవ్వరము అడిగియుండలేదు. పోలీసు ఉద్యోగియైనను అట్లు చెప్పి యుండలేదు. పోస్టాఫీసుకు రావలసినదిగ మేము కోరియుండలేదు. పోలీసువారి కొసంగిన ఫిర్యాదులో నగలవిషయము నేను చెప్పితిని. మిగత ఫిర్యావంతియు ఆదినారాయారావు, కృష్ణారావులు కలసి ఆలోచించి వ్రాసిరి. ఫిర్యాదు నాకు చదివి విని ఓంచిరి. పిటిషను నామాటకు పదినిముసములు పట్టెను. 1వ ముద్దయిని వేరొక వాబ్బూలము వ్రాసి యివ్వవలసినదిగ మేమెవ్వరము కోరియుండలేదు. అందుల కనసరి మేమియో నాకు తెలియదు. 1వ ముద్దయి తానే స్వయముగ తన వాబ్బూలమును చదివి విడిచెను. పోలీసు స్వేదనునుండి బయటకు వెళ్ళుటకుముందు "వాబ్బూలము వ్రాసియిచ్చినగాని పోలీసుస్వేదను దాటిపోవుటకు వీలులేదు"ని నేనుగాని, కృష్ణారావు గాని, ఆదినారాయణగాని, 1వ ముద్దయితో చెప్పియుండలేదు.

డిసెంబరు 21వ తేదీ ఉదయము కామమ్మ నెల్లారుకు వచ్చినపుడు పెట్టెనుదెచ్చెను. ఆరాత్రి కామమ్మ కృష్ణారావు ఇంటిలోనుండెను. మరుసటిదినము నే పెట్టెనుచాచితిని. అది బ్రంకుపెట్టె. ఆపెట్టెను చూపింపవలసినదిగ కామమ్మను నేనడిగియుండలేదు. ఆమెయైనను పెట్టెచూడవలసినదిగ నన్ను కోరి యుండలేదు. పెట్టెకు గల తాళము తప్ప వైతాళములేదు.

బ్రంకుతాళముచెవి కామమ్మవద్దనేయుండెను. పెట్టె తెరచినది నేనే. పెట్టెలో ఏమైనగలదేమో 2వ ముద్దయి అందులో రహస్యమును కాగితములేమైనను ఉంచినేమో తెలిసికొన గోరి నాయంతట నేనే పెట్టెను తెరచితిని అనిరి.

కొట్టె గారంతట ఫలాహారములకు నేడరి

ఫలాహారానంతరము

కొట్టె గారు సమావేశ మైనవెంటనే ముద్దయిల పక్షిలు నరసింహశర్మగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష గావించిరి.

ము నక్షిలు:— "ఫలాహారసమయముందు మీరు కొట్టె పండాలోకి వెళ్లి సాక్షులకు పిలువబడనున్న కొందరు స్త్రీల తోడను, కృష్ణారావుతోను, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుతోను ఈ తాళముచెవిషయమై ప్రసంగించియుండలేదా?"

సాక్షి:— లేదు. మే మిగ్రానానుండుడెడి విషయమే మాట్లాడితిమి.

వక్షిలు:— మీ రిగ్రానునుండులకు కలసియున్నా గదా

సాక్షి:— నా మాతుండ్లు నేను నా బావమరది ఒక చోటనే నివసింపుచున్నాము.

"పెట్టె తాళముచెవి కామమ్మ నా కొసంగెను. తాళము చెవియివ్వమని నేనే అడిగితిని. ఎందుకు కావలెనో కారణ మామెతో చెప్పలేదు. తాళముచెవి యిచ్చిన వెంటనే పెట్టెను తెరచి చూచితిని. నాయింటికి పెట్టె జేబుపి పిదప మొదలు చూచినవాడను నే నే. ఆ పెట్టె యందు కొన్ని దివ్యజ్ఞానసూత్ర పుస్తకములు, శరీర మర్మ శాస్త్రము, ఒకచీటి, కొన్ని లెటరు పేపర్లు, మైకలు మొదలగు గొప్పవారి వద్దనుంచినవిన్న ఉత్తరములకు వెంకటకృష్ణయ్య వ్రాసినసారాంశములు గలవు. చీటిని నాబావమరది కృష్ణారావు కంటితిని. మిగత కాగితములు నావద్దనే యుండెను. సెలవియంపోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు నెల్లారుకువచ్చినపుడు వారి కాకాగితముల నిచ్చితిని. డిసెంబరు మాసములోనే సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు నెల్లారునచ్చియుండెను. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు వద్దనుంచి రక్షిం తీసికొనలేదు. మని సామిపిల్ల నెల్లారునుంచి వచ్చుటకు ముందు మిమ్ము చూచెనాయని నకలు ప్రశ్నింపగా చూడలేదని సాక్షి చెప్పెను. జడ్జి ఆ ప్రశ్నకు ఆక్షేపణ తెల్పిరి. ఈ కాగితములు తప్ప కామమ్మయొక్క చీరలుగాని మరి ఏమియు ఆ పెట్టె యందులేవు. వాత్యజరుగుటకుముందు 1-వ ముద్దయి నాకు ఎన్నడు ఉత్తరప్రక్క తరములు జరిగియుండలేదు. ఈవాత్య జరుగుటకుపూర్వము 1-వ ముద్దయివద్దూరి తెలిసికొనటకు నా కనకాశమేలేదు. ఆదినారాయణ మైత్రేయ మొదలగువారిని చూచిన మహానీయుడని చెప్పబడుచున్నందున నమస్కారములకు బదులు ఆశీర్వాదము లొసంగెను. అల్లుడు మామలకు ఆశీర్వాదము లొసంగట ఆచారముకాదు. నేను దస్తూరి కనుగొనగని పుణ్యుడనుగాను. డాక్టరు యు. యల్. నారాయణరావు పేరిట వ్రాసిన ఉత్తరమును ఇతర ఉత్తరములును 2-వ ముద్దయిచేతనే వ్రాయబడినవి స్పష్టముగ గుర్తింపగలను నాభార్యమాతుండ్లు విల్లివాకం వెళ్ళుటకుముందు ధరించియున్న నగలలో ఇటీవల జేయించబడిననగల నెవరు చేసెరోమాత్రము నేను చెప్పగలను. నగలన్నియు ఒకేమారు జేయింపబడలేదు. ఒక్కొక్క నగ ఎప్పుడెప్పుడు జేయింపబడెనో నేను చెప్పవలను. కామమ్మ వివాహముందు ఆవిడకు రు 500 ల నగల నొసంగినట్లు నా వద్ద లెక్కపద్ధతి లేదు. 2-వ ముద్దయి కొన్ని నగలను అచ్చుమ్మ కొసంగినపుడు నేను స్వయముగ చూచియుండలేదు. 2-వ ముద్దయి కుదునబెట్టిన జరిచీరకు నేను పైకమాచెల్లించి తెచ్చినట్లు రక్షింతుగాని, మరియేదాఖిలాగాని లేదు. కృష్ణారావు నెల్లారు

పోలీసువారికి ఫిర్యాదు నొసంగినపుడు నేను లేనుగాని ఫిర్యాదు నాకుచదివి వినిపింపబడెను. ఈఫిర్యాదు ఎన్నడు వ్రాయబడెనో నేనెఱుంగను. నాతో ఆలోచించియే ఫిర్యాదును వ్రాసెను. చెంగమ్మయొక్క బంగారు నగలు కొన్ని మార్చి మదల కేయిలములును వెంకటకృష్ణయ్యతో కొసంగబడెనని నేనింటిని ఈ క్షయమై వెంకటకృష్ణయ్య కి నేకమారులు వ్రాసియుంటిని. "బహుశ్యవేదనగలన్న"నుమ వెంకటకృష్ణయ్య వయసుగల వ్రాసియుండెను అనిరి. ఈ ప్రశ్న కేసుకు సంబంధించియు దిలేదని జడ్జిగారు ఆక్షేపించిరి.

సాక్షి ఇంకను సమాధానము లొసంగును ఆదినారాయణరావు కలత్రాకు వెళ్ళుటకు ముందు స్వేదనుకు వచ్చిచూడవలసినదిగ ఉత్తరము వ్రాసియుండెను అనిరి.

పక్షిలు ప్రామాణ్యులగు ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రస్తుతము సంగతు 2వ ముద్దయి అచ్చుమ్మ నగల నిచ్చినట్లు తాను చూడకపోయినను తన మాతుకును, మరియు పెట్టెను చూచిరిని పల్కెను. 2వ ముద్దయి, పురమైనరావునచ్చి వివాహమునకు ఒకటిరెండు గాళ్ళులకుముందు గుమాస్తాగాజేరి ఒక సంవత్సరమునకు వారివద్ద నేయుండెను అని పల్కిరి.

చెంగమ్మ

సాక్ష్యమొసంగుచు ఈ క్రిందివిషయము జెప్పెను: "నేను నుండరరామయ్యగారి పెద్దననూరెను. మా అమ్మపేరు సుబ్బమ్మ. నాకు కామమ్మ రాజేశ్వరులకు ఇరువురు చెల్లెండు గలరు. నాకు వివాహమై పదిపన్నెండుసంవత్సరము లైనది నా పెనిమిటి గతించి 7 లేక 8 నెలలైనది. కుటుంబ నేను నాతండ్రి వద్దనే నున్నాను. కామమ్మకు వివాహము గుట నేనెరుంగదును. అప్పుడు నేను నా తండ్రి వద్దనే ఉంటిని. తులకమ్మనాకు ఆడవిడ్డఅనును. కామమ్మనివాహములో మానాయన కామమ్మకు బంగారు చీనానాను, చేతులకుజాలు కాళ్ళగొలుసులు, కంపులబిళ్ళ, నాగరయనిచ్చియుండెను. నీనిలెల ఏమగునో నాకు తెలియదు. మామగారు చేతులకు గొలుసులు గడియారపుగొలుసు పెట్టిరి. పెండ్లియైనపిదప ఒకసంవత్సరము నకు కాపురమునకువెళ్ళెను. అప్పుడు కామమ్మవద్ద (ఆదినారాయణ, నెల్లారులో తనతండ్రి యింటియందేయుండెను. కాపురమునకు వెళ్ళినపిదప భార్యభర్త రుద్దిపురు నెల్లారులో రెండు మాడు సంవత్సరములుండిరి. ఆరెండుమాడు సంవత్సరములు కామమ్మ ఈ నగలను ధరించి యుండెను. కాపురమునకు వెళ్ళినపిదప కామమ్మ ఆత్మమలతో ఒకసంవత్సరముండెను. పిదప వేరొకచోట కాపురముండిరి. నారాయణరావు ఇంటినగలను కుదునబెట్టి పాడుచేసినందున తండ్రి ఆతనిని వెడలగొట్టెను తండ్రిఇల్లు విడిచివెళ్ళినపుడు నారాయణరావు పురమైనరావు అనువకీలువద్ద గుమాస్తాగనుండెను. ఎంతకాలము గుమాస్తాగ నుండెనో నాకు తెలియదు. ఆదినారాయణరావు ప్రత్యేకసంసారమున కగు ఖర్చులు మాత్రిగారే భరించుచుండిరి. మాత్రి నారాయణరావు లిరువురు అన్యోన్యముగ నుండలేదు. మాతల్లి కాత పడిజేసెనని నారాయణరావుకు అనుమానముండెను. మనస్తాపములుండినను బిడ్డపెగల కనికరముచే మాత్రి ఆదినారాయణ సంసారపు ఖర్చులను భరించుచుండెను. ప్రత్యేక కాపురము పెట్టెరపుకు, చేతులగొలుసులు, మెడనాను, గడియారపుగొలుసు లేకుండెను. నగలేమాయెనని కామమ్మకు నేను అడిగితిని. నారాయణరావు తీసికొనిపోయెనని చెప్పెను. కామమ్మ పెండ్లిసమయముందు అల్లవారు సరిగ కట్టజిచ్చి, డిల్లీదర్బారుచీరల నొసంగిరి. ప్రత్యేకసంసారము పెట్టిన పిదప ఆచీరలు ఆమెవద్దనే యుండెను. రెండుమాడు

త్వరపడుడు

శ్రీశ్రీశ్రీ శృంగేరి జగద్గురువులవారిచేత ప్రశంసింపబడి ౨౦౦ బహుమానముందిన గ్రంథరత్నము

టీకాతాత్పర్యస్వర సహితము-ధ్యానశ్లోకానుసారముగ రంసులతో వ్రాయబడిన గాయత్రీచిత్రపటశోభితము

౬ శేల గ్రంథములు

విక్రయంప బడినది.

అలస్యముయిన యెదుల గ్రంథములు లభింపవు.

దీనియందు, స్నాన, సంధ్యా, జప, హోమ, బ్రహ్మయజ్ఞ, దేవతా మార్చనముస్నానము, సౌరమంత్రములు మంత్రపుష్పత్రయము

టీకా త్రికాసంధ్యావందనము

తైత్తిరీయ స్మార్తబ్రాహ్మణ నిత్యకర్మాష్టకము.

టీకాతాత్పర్యస్వర ధర్మశాస్త్రములుగల మత గ్రంథములు:—

తీర్థశాస్త్రముచాలయములు	0-12-0	ఆర్థికమంత్రములు	1-4-0
పైరెండు కలిపి కాలికొలైందు	2-4-0	శృంగారము(పద్యములు)	0-4-0
సదాచారము	1-9-0	కృష్ణపక్షము	1-8-0
డిటా కాలికొలైందు	2-0-0	స్నానమంత్రములు	0-3-0

జి. యస్. శాస్త్రి అందు కో, పోస్టుబాక్సు 110 మద్రాసు.

త్వరపడుడు

ర్యస, వైశ్యదేవ, అతిథి, పూజలను, రానిత్యకర్మలు, నానికి సంబంధించిన దాదాపు ౫౦ ఇతరవిషయములున్నా గలవు.

వెల 2-8-0.

మేలుప్రతి 3-0-0.

నలుగురు లేనట్లూరులో కాపురముండిరి. పిమ్మట మాయింటిలో కామయ్యను వదలిపెట్టి నారాయణరావు ఎచ్చటికినపోయి తిరిగివచ్చుచుండెడివాడు. కామయ్య ఘమారు రెండేండ్లు మాయింటిలోనుండెను. పిదప పట్టుమివెల్లి అదినారాయణ పెదతండ్రి యగు వెంకటకృష్ణయ్యయింటిలో నుండెను.

మాఅమ్మ సుబ్బయ్య, చెల్లెలు రాజేశ్వరిలిల్లుడు జీవించి లేరు. వారు రెండు మాసములక్రిందట నెల్లూరు విడిచిపెట్టి విల్లివాకం పోయిరి. సాక్షి పిమ్మట సుబ్బారావు నెల్లూరువచ్చి తమతల్లిని చెల్లెలిని తీసికొని వెల్లివచ్చియుమును చెప్పెను. తనతల్లి రెండవ నాడే వచ్చెదనని చెప్పిచట్టును, కట్టుచీర తప్ప వేరొక గుడ్డను తీసుకొని వెళ్లలేదనియు చెప్పి, సుబ్బయ్య, రాజేశ్వరిలు ధరించి యుండిన నగలను అన్నిటిని (సుందరరామయ్య గారు చెప్పిననగలను) వివరించెను. సాక్షి తన తల్లి నగలను కొన్నింటిని గుర్తించెను. తమతల్లి తావిబొట్టుతో బాటు తాళముచెవినిగూడ వేసుకొని యున్నట్లు చెప్పి, తాళము చెవిని గుర్తించెను.

కామయ్యగారు

యందు సమాధాన మొసంగెను. ముద్దయిలకట్టు:—మీరు చూచిననగలు మీయింటి నగలని కనుగొనుటకు గుర్తులేవైన గలవా?—మాతల్లి నగలు మాకు గుర్తు తెలియదా అండీ! (నవ్వు)

ప్ర:—సామయ్యయ్యగ అందరు ధరించే నగలేగదా ఇవి? ఎవరి—సామయ్యలు వారికి గుర్తు తెలియకుండునాండీ!

మాఅమ్మ ఎర్రరాళ్ల కమ్మలు ఎన్నడుగాని వేసుకొని యుండలేదు. తెల్లరాళ్లకమ్మలే మాతల్లి మెడలోనున్న తాళము చెవి మాతండ్రి పెట్టెకు వేయునది. ఎవరికి వలసినపుడు వారు పెట్టె తీయుటకై తల్లిదండ్రులందరె డుతాళము చెవులుండెను. ప్రత్యేకముగ మాతల్లికి పెట్టెలేదు. పెట్టెలో డబ్బు నగలు పెట్టెడువారు. చీరలు వేరొక ట్రంకులో పెట్టెడువారు. మానాయన గుడ్డలు ఈ పెట్టెలోగాక వేరొక పెట్టెలో పెట్టెడివారు. తల్లి, చెల్లెలు ధరించిన నగ లెప్పుడు ఎవరిచే చేయించినది నేనెరుంగను. పగడాలవండ బంగరు తీగతో చుట్టుబడినది. కాని రోడ్డుగోల్డుగాని, ఇత్తడిగాని కాదు. ఇల్లి నాకమునకు రాకపూర్వము మునిస్వామి అను బట్టు డాతాళము ను చుట్టెను. కామయ్యకు తెల్ల రాళ్లకమ్మలుండెను. కామయ్య పెండ్లిసమయమందు నేను నాతండ్రిగారియింటియందే యుండి ని. అప్పటికి నేను చిన్నపిల్లను గాను.

ము. వక్రీలు :—క్రిందికోర్టులో పసిపిల్ల నని చెప్పితిరే.

సాక్షి ఇంకను ప్రత్యక్షమొసంగుచు కామయ్యకు నగలు చేయించినట్లు జాబితా గలవో లేదో నాకు తెలియదు. ఈనగలు ఎవరు ఎంతకు జేసిరో నాకు తెలియదు. 2వ ముద్దయి తనతండ్రికుటుంబమందలి నగలను కుదుపుచెట్టినట్లు స్వయముగ నే నెరుంగను. మాతల్లి అదినారాయణ సంసారమున కేమేమి సామానులెప్పుడెప్పు డొసంగనో చెప్పజాలను. కామయ్య, అదినారాయణ ఇరవురు అన్యోన్యముగనే యుండిరి. మాతల్లి అదినారాయణరావు తెల్లపుడు ప్రేమతో చూచుచుండలేదు. విల్లివాకం నమ్మటకు ముందు అదినారాయణరావు కామయ్య ఇద్దరు ఒకటే దినములు మాయింటిలో నుండిరి. అదినారాయణరావు వాకం వెల్లి వచ్చిన పిదప మాతల్లితో గూడ నేరొకతూరి నిల్లి వాకం వెల్లి అదినారాయణరావు ఇంటిలో ఒకదినముంటిమి పిమ్మట మాతల్లి రాజేశ్వరి మరల అదినారాయణరావుయింటికి పోయియుండలేదు. డిసెంబరు 10-వ తేదీకి లోగడను నేను మాతల్లియింటి వాకం వెల్లివచ్చిన పిదప యొకమారు మాతల్లి రాజేశ్వరి విల్లివాకం వెల్లి యుండలేదు. మాతల్లి అదినారాయణతో అన్యోన్యముగ నుండక పోయినను ఎన్నడు కలహం నడిచియుండలేదు. అదినారాయణరావుకు మాతల్లి శాతపతి జీవినట్లు అదినారాయణరావు తలంచుచుండగ వింటినే కాని నాకు స్వయముగ తెలియదు. నేను నాతల్లి విల్లివాకంవచ్చి నపుడు వంద్రచుతి ఆడిచోరాయణరావు ఇంటియందుండెను. అదినారాయణరావు విల్లివాకం వెల్లివచ్చిన మాఅమ్మ వారిసంసారమునకు డబ్బున పిమ్మటండలేదు. అదినారాయణరావు పట్టుముగో కచ్చాతేశ్వర అగ్రహారంలో నుండునపుడు మాతల్లి నేను నచ్చి చూచితిమి. అదినారాయణరావునకపుడు శరీర మస్వస్థముగనుండెను. అప్పుడు మాతల్లి అదినారాయణకు రు. 10 ల నిచ్చియుండలేదు" అని పోలిరి.

అంతట కోర్టువారు నిన్నటికి కోర్టు ముగించిరి.

ప్రశ్న

2598

ధివస్త్రమును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు(నాయకుకు రు. 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 చ. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్ననాయకాలమును తెలుపవలెను.

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

హరిద్వారమున ఆకస్మిక బలవన్ రణములు

బాబూ వీరయూష కాంతి ఘోషుగారి ప్రకటనము

నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనై పరుండియున్నాను. ఈ ఘోరవార్త నాచెవినిబడినంతనే మరీ పరుండివాలక ఒకన్నే హితుని సహాయమున రెండు మైళ్లదూరమునడచిపోతిని. నేనుస్వయముగా చూడజాలకపోయినను ఆ ఘోరమును స్వయముగా చూచినవారి వలన నిజమితిని నెరుంగగలిగితిని. ఇంకను కనుచీకటియుండగనే యీ గాథాము జరిగినది.

(1) రాత్రిపూట స్నానములు చేయుకూడవని యుత్తరువు చేసియుండినచో నీదాదాము జరిగియుండదు. (2) రోడ్డుపైన నడచుచున్న ప్రజలను ఒక్కచోట నాపి కొంతమందిని వదలుచు వారు స్నానముచేసి వచ్చినపిమ్మట నితరులను వదలుటయే ఉద్దేశ్యము సంకల్పమైనచో అట్టి ద్వారమును రేపునమీ పమునం దొక్కచోటమాత్రమే కట్టియుండగూడదు. అందు వలన లక్షలకాలిదజనులు ప్రోసుకొని వచ్చుచున్నపుడు వారి నాపుట అసంభవము. అటులగాక రోడ్డుసానునను చాలచోట్ల నట్టి ద్వారములను కట్టియున్నచో జనసమృద్ధి మంత అధికముగా నుండియుండగాన సపుడు నిరోధించుట సులభపాత్యమయ్యుండును. (3) పెద్దపీడి చాలయిరుగుగా నున్నపుడు చిన్నపిల్లలను బంధించుట అనుచితము. (4) రోడ్డుకు రెండు ప్రక్కలను గోతులను పూడ్చుకొండ నుంచుట మహాపరాధము అచటనే చాలమందికి గాయములుతగిలెను. (5) గంగానదికి ఆవల విభాలమగు రోడ్డుండగా దానిని స్నానార్థము కుపయోగింపకపోవుట యిక్కిరి విచారకరము. దాని నుపయోగించి యుండినచో యాత్రికులు చాల సౌఖ్యముగా స్నానములు చేసి పోయియుండురు. (6) యాత్రికులకు సౌకర్యములను కలిగించుటకు నేపాసమితులు లేనయేర్పాటులను చేసెదమనగా ప్రభుత్వోద్యోగులు విడిగాదముగా నిరోధించుటచే వారే యీ ఘోరములకు బాధ్యులగుచున్నారు. వేలకొలదిమంది బంధుజనులు కనబడక పరిమించుట, భర్తలనుగానక భార్యలను, భార్యలనుగానక భర్తలను ఆందోళనమునొందుట, బిడ్డలు తప్పి పోవుట, ధనముపోవుట, సామగ్రిలుపోవుట మున్నగు యిబ్బందు లెన్నియో కలిగినవి.

హిందువులు యుక్తవయసులగు తగిన యేర్పాటులను చేయువిషయమున ప్రజలు పూనుకొనక ప్రభుత్వోద్యోగులకే వదలినచో నెట్టి అవధులుకలుగునో యిప్పుడు స్పష్టమైనది వెంటనే యీ విషయమునుగూర్చి చర్చించుట కొక బహిరంగసభను జరపవలెనని నేను సూతనధర్మప్రతినిధిసభ కాద్యదర్శి కరిగించితిని" అని పిమ్మట బాబు ప్రకటించెను. (ఫీ. ప్రెసు)

సబ్ ఓవర్సీరు కావలెను

బంధువుల పురపాలక సంఘమునకు నెల 1-కి రు. 45-2-60 + రు. 5 నైకిల్లుబట్టెముతో పనిచేయుటకు ఒక సబ్ ఓవర్సీరు కావలెను. దరఖాస్తుదారులు యోగ్యతా పత్రాలతో సహా వయస్సు, పనిలో ఇదవరకున్న అనుభవము మొదలగునవి తెలుపుచు 25-4-27 తేదీలోగా ఈదిగవ విలాస యనకుచేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

డబ్ల్యు. రామలింగంసంతులుగారు బి.ఏ., ఎల్.టి. చేర్కెక్, మునిసిపల్ కాన్సిల్, బంధువులం.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతహరి వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా సులభతైలినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకయములు తొలంగునట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. ప్రాత్రములకై ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దక్కువగానుండ జక్కిని బైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పికిగాక బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగాక బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208-1228

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ ప్రధానపండితులు మునిసిపల్, హైస్కూలు, కడప.

వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల

ఒకసంఘము నేర్పరువగోరుట

(1) శాంతియుత సముచిత సాధనములవలన నాయకులను వెంటనే విడుదలచేయుటకు ప్రయత్నించుట (2) ఇంక విషయమున భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారే పూనుకొననట్లు చేయుట (3) అంత్యసాధనముగా ఆయుధశాసనము మున్నగు నక్రమశాసనములను ధిక్కరించుటకు భారత కాంగ్రెసుసంఘము వారి సహాయముతో అహింసాయుతముగు సాత్విక నిరోధమును ప్రారంభించుట (4) నాయకుల కందరును ముఖ్యముగ వంగ రాష్ట్రమువారు సహాయముచేయవలెనని కోరుట మున్నగు సద్దేశములతో నొక సంఘము నేర్పరువటకు నాగపూరులో ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. దౌర్జన్య మొంతమాత్రమును పనికిరాదు. ఆయుధముల నెవ్వరును ఎవ్వరిమీదకు ప్రయోగింపగూడదు. (ఫీ. ప్రెసు)

వంగరాష్ట్రీయసభ

అగ్రతాము జోగింద్రచంద్ర చక్రవర్తిగారు 15-వ తేదీ ఉదయమునకు కలకత్తాకు వచ్చిరి. ఆనాడు మధ్యాహ్నమే మాజూకు బయలుదేరెదరు. (ఫీ. ప్రెసు)

ఉక్కుకర్మాగారమున 1 1/2 గంటల సమయము

మానేజరు చాకచక్యము జమ్మెప్పరము, ఏప్రిల్ 12 :—రెన్న ఉదయమున గులాము సర్కారుగారి చర్యల నిరసింపబడున అధికశీతలమును గోరుచును ఉక్కు కర్మాగారములోని తక్కువశీతలాండు సమయకట్టిరి. సమయప్రారంభించిన 1 1/2 గంటలలోగా మానేజరు వచ్చి విచారింతునని వాగ్దానము చేయగానే పనివాండు పనికి పోయిరి. గులాముగారిని వరియొకచోట పనియందు నియమించిరి. (ఫీ. ప్రెసు)

ప్రకటన

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాకినాడ, జగన్నాథపురం గ్రామకాపురస్తులు లేటు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకగుగారు వ్రాయించిన 6-5-1922 సం॥రం తేదీ గల రిజిస్టరీ విల్లు 12 వ పేరాలో ఉదహరింపబడిన ప్రకారం "మల్లాది సుబ్రహ్మణ్య నాయకగుగారి "విద్యాభివృద్ధినిధి" పేరుతో అన్ని కులక్షత్రము విద్యార్థులకు కోరినవారికి భోజనవసతితో జదువుచెప్పించుటకు యిదివరకు రు 4218-0-7 లు ప్రయోగపడినది. ఇందులకు తప్పిలు తెలియకోరువారు లెక్కగా మాఅఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

సదరు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకగుగారి యెట్టెలు కు రావలసిన బాకీలు వారు చనిపోయినది లగాయతు యిప్పటి వరకు సరిగా ఎన్నుకొనకాక ప్రతిబాకీకి దానా జరిగినవడం వారంటు అమలు జరుగిం ఎగయిరా చర్యలన్ని నున్ను. సదరు సుబ్రహ్మణ్యం నాయకగుగారి జీవితకాలములో వారుచేసిన రణములు, లెగనీలు, యెట్టెలు పండ్చుచుంచి తీరుమానం చేయ్యవలసిన తొందరకు కలిగినందు అస్తులు విక్రయించి తీరుమానం చేయ్యవలసిన అవసరం కలిగి, అటుల సదరు బాకీలు ఎగయిరా లు తీరుమానం చేతేనర్కు యీ నిధి వారు చనిపోయినవెంట నె నుంచిన్ని ప్రారంభించుటకు చీలులేక పోయినది.

గనుక యిందువలన అన్ని కులక్షత్రము విద్యార్థులకు తెలియచేయునది యేమనగా, బీదసీతికలిగి, విద్యయందు ఆసక్తి గల అన్ని కులక్షత్రము విద్యార్థులు మాకు 1927 సం॥ం మొయినెలాఖరులోపుం చేరులాగున విద్యార్థి యేగ్రాసుకాపు రస్తుడు అయినదిన్ని యివెరకు యే స్కూలులో యేక్లాసు చేదవినదిన్ని. (సి) వారల వయస్సును (కి) వారల సంకతును ప్రతి తండ్రిలేక సంకతును పేరు (ఎఫ్) ప్రపుడు విద్యార్థి కోరి సహాయం వివరములు తిప్పిలుగా తెలియజేస్తూ దరఖాస్తు దారుకు బీదవాడైన అన్ని కులక్షత్రము శాఖకు చేరివున్నట్టి యొద్దరు తగుమునుష్యుల సప్లికెట్టుతో దరఖాస్తులు పంపుకో యును.

మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకగుగారి యెట్టెలు యెట్టెలూటరుగారి ఆఫీసు మకాం కాకినాడ. 12-4-1927

1. D. Seshagiri Row
2. D. Krishnamurthi
Trustees, M. S. Estate
COCANADA.

జలియక్ వాలాబాగ్ దినము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రభుత్వచర్య ఖండింపబడుట

కాకినాడ, ఏప్రిల్ 14:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు కాంగ్రెసు యజమాన్యమున బజారులో కాకినాడ పౌర మహాసభ జరుపబడెను. జలియక్ వాలాబాగ్ హత్యల స్మరణమునుగరించు ప్రస్తుత పరిస్థితులగురించియు మహాసభయు లివ్వబడెను. శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు నుబ్బారావుగారు (మ్యునిసిపల్ టౌన్ ఛైర్మన్) సభాధ్యక్షుడుగానుండి 1919 వ సంవత్సరము రౌలట్ శాసనమును సత్యాగ్రహమును జలియక్ వాలాబాగ్ లో డెయిర్ హత్యలు గావించుటయు వీనినిగరించి యుపన్యసించు నిది జాతీయవాదముగా పరిగణించుటయు జలియన్ వాలాబాగ్ దినము చిరస్మరణీయ మనియు చెప్పిరి

శ్రీయుత సేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారు (మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరు, ప్లీడరు) ఈ హత్యలనుగరించి చెప్పుచు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ముఖ్యముగా ఖద్దరు ధారామును గరించి ఉపన్యసించిరి.

శ్రీయుత వుప్పలూరి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు (చెన్నపురి) గంభీరపన్యాసమును మూడు అరగంటకాలము కావించి వినువారిహృదయముల నాకర్షింపజేసిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వజమున చర్యను కుట్రముగా ఖండించిరి. వికమత్యమును పురికొల్పిరి. గాంధీమహాత్ముని అహింసామార్గ మే ఎప్పటికిని శ్రేయము, శరణ్యము. అంతకన్న వేరు హింసామార్గములన ప్రయోజనము లేదనిరి. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ఎట్టికార్యక్రమమును నిరాపింపుకొన్నప్పటికిని రాజకీయ కక్ష లన్నియు నేకము కావలెననియు, వీటిభావమునకువచ్చి, కాంగ్రెసు పక్షమే తప్ప వేరు రాజకీయకక్షలేకుండ ప్రయత్నించి చేయవలసినదనియు, భారతదేశమునందు ప్రతిస్త్రికిని పురుషునకును జాతిమతభేదములు లేకుండ సమానస్వాతంత్ర్యహక్కు లుండవలెననియు హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత పులవర్తి భీమలింగయ్యగారు (మ్యునిసిపలు సభ్యుడు) కాంగ్రెసును బలపరచవలెనంటే అందరును సభ్యులుగా జేరుటయు ఖద్దరు పూర్తిగా ధరించుటయు చేయవలెనని హెచ్చరించిరి

శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు వందనము లర్పించుచు హిందువులు సరకచతుర్థిని ఎట్టిభావముతో ప్రశంసించుచున్నారో జరిపించుచున్నారో అట్టిరీతిగనే యీ జలియన్ వాలాబాగ్ దినము యేటేటను జరిపించి స్మరించుకొనవలసియున్నదనియు ఇప్పటికిని ఈ దేశభవమునుండి డయ్యరు సేనానికి పెన్నుకురింద కొంతభవము నిచ్చుచుండుటచేత హత్యలకు పరిహార మింతవరకు కాలేదనియు హంతకురి నింకను గవర్నమెంటువారు మన సొమ్మునుండి పోషించుట దేశమునకు మిక్కిలి తీరని అగౌరవము వాటిల్లుచున్నదనియును చెప్పిరి. సభ 8 గంటలకు ముగిసెను.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆకస్మికమరణము

ఏప్రిలు 14:—గుంటూరు కలెక్టరేట్ ఫీసులో పనిచేయుచున్న ట్రేజరీ డిప్యూటీకలెక్టరు యాం.వి. రామయ్యపంతులుగారు మొన్న సాయంత్ర మరణించుటకు సునాయాసముగా ఆకస్మికమరణము బొందిరి. పదిగంటలకు భోజనాదికములుగావించి ఆఫీసుకువెళ్లి 5 గంటలవరకు చక్కగాపనిజేసి ఇంటికివచ్చుచు తిలక్ పేటలో నోక్ వోలు నడుంలే: యరుగుపైవ్రాలిరి. వెంటనే ఆయాసముగల్గెను. భార్యబంధువులు వచ్చిరి. మోటారుపై గృహమునకు తీసుకొనిపోవులోగా దవంగతులైరి. వారియార్యకు శాంతిగల్గగాక.

జలియక్ వాలా స్మారకసభ

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య ప్రభుత్వము నిన్నయు దయమున జలియక్ వాలా స్మారకసభనుబడచే మహాత్మాగాంధీగారి ఛాయాపటములతో పురమంతయు నూరేసి సాయంత్రము ప్రసారం (గంధాలమును మహాసభ గావించిరి. ఖద్దరు నిస్త్రుమ లచ్చుల అన్యుబడెను. మహాసభకు శ్రీయుత చిట్టి నరసింహచార్యులుగా రధ్యక్షతవహించిరి. సీతారామాంజనేయులు, అవ్వారి హనుమయ్యగారు జలియక్ వాలా బాగ్ లో ఎట్టి ఘాతుకకృత్యములు గావించబడినదయు హృద్యముగా ఉ

పన్యసించిరి. తర్వాత దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు డైమునేనాని గావించిన కృత్యములను గర్జించుచు అసహాయ్యులు మెట్లు ఉత్పన్నమయ్యుకోదల్చి నేటి పరిస్థితులగుర్చి డెల్టాను ప్రజల ఖద్దరుధారాయందు పాల్గొనమని నుద్దేశించుచు మహాసభము గావించిరి. అధ్యక్షుని యుపన్యాసముతో మహాసభముగి సెను.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

జలియన్ వాలాబాగ్ స్మరణ

నిన్న సాయంత్రం గాంధీ వుద్ధానవనమునందు జలియన్ వాలాబాగ్ హత్యలను సంస్మరించుటకై సభ జరిగినది. మ. రా. రా. అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులు యం. యచ్. సి. గా రధ్యక్షత వహించిరి. మోటారు సత్యనారాయణగారి జాతీయగీతములతో సభ ప్రారంభమైనది.

అధ్యక్షుల ప్రారంభోపన్యాసము నందింతుల చెప్పిరి.

“1918 సంగ్రం 12 వ ఏప్రిల్ తేదీని జలియన్ వాలా బాగ్ లో ఈ జాతికి కలిగిన అగౌరవమును సంస్మరించుటకై ఈ సభజరిగినది. ఆనాడు జలియన్ వాలాబాగ్ లో జరిగిన సంగతివలన మనదేశము మన బాగుకుకాదనియు, అన్యదేశీయుల లాభమునకుమాత్రమే పాలించబడుచున్నదని స్పష్టమగుచున్నది.

ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము నవరకు ధరను రు 18-5-0 లకు తగ్గించినది. మనదేశీయులు నవరకుధర రు 15-0-0 లకు తగ్గవూడదన్నారు. కాని ప్రయోజనము లేదయ్యెను.

నవరకు ధర తగ్గుటవలన పరాయి దేశస్థులు బాగుపడుచున్నారు. ఇటు పని ఫలములు పుచ్చుకొనేదొరలు ఇటు నుండి సొమ్మును వారిదేశములకు తీసుకుపోయేదొరలు బాగుపడుచున్నారు. కాని మనకు అపారమైన నష్టము కలుగుచున్నది. దేశాభివృద్ధికరమైన పనులకు దొరతనము సొమ్ము ఖర్చుపెట్టుటలేదు.

ఇట్టి లాభమునే వై నాలో సంపాదించ జూడగా వై నా వారు ఎదురు తిరిగినారు. బ్రెస్టులో పరాధీనములీనున్న దేశములన్నియు చేరి సభిచేసినవి. కనుక ప్రపంచమునం దంతటను స్వాతంత్ర్య వాతావరణ మేర్పడుచున్నది.

ఇక మన మద్రాసు రాష్ట్రము యెటులనున్నదో చూతము. ఇటు ఆరేండ్లు జప్తిసుపార్టీ దుప్పరిపాలనచేసి పిమ్మట గత ఎన్నికలలో పూర్తిగా పరాజయము నొందినది. స్వతంత్ర పార్టీవాగు మంత్రిపదవుల నంగీకరించిరి. వారు మంత్రిపదవులకు వచ్చి జప్తిసుపార్టీ చేసిన అన్యాయముల నన్నింటిని గాక పోయినను కొన్నిటి నైనను తొలగించ జూచుచున్నారు. మార్చి నెలలో ఈమంత్రిపదవువారిని త్రోసి బుచ్చుటకు పిలువలిగెను. కాని మరల జప్తిసుపార్టీ పైకివచ్చి జాతీయోద్యమమున కడ్డుకలిగించున నెడు మారాలోచనతో కాంగ్రెసుపార్టీ వారు తలసభ భావము వహించిరి.

కాంగ్రెసు పార్టీవారి చర్యను పత్రికలు ఖండించినవి. కాని కాంగ్రెసుపార్టీ వారి చర్యయే సరియైనదని దేశీయులు గ్రహించకపోరు. కాంగ్రెసుపార్టీలో కొందరు ఇందులకు న్యతిరేకాభిప్రాయు లైనను బహుసంఖ్యాకుల అభిప్రాయమున కనుకూలముగ నడుచుకొన్నందులకు వారెంతయు వ్లామూపాత్రులైరి.

పిమ్మట మరల బాలుబ్రహ్మ్య్య గుప్త:వేదాంతం 2ంభు శాస్త్రులుగారు స్వాతంత్ర్యసంపాదనను గూర్చి అప్పత్త్యతా నిపారాను గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి.

సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగింపుకువచ్చెను.

వ.గ.రాష్ట్రీయసభ

మంచి యేర్పాట్లు

ఈసభ మాజులో రేపు 16 వ తేదీని జోగ్గెడ చక్రవర్తిగారి అధ్యక్షతకైంద జరుగును. చాల తీర్మానము లుపపాదించబడును. సన్యాససంఘమువారు మంచి యేర్పాట్లుచేసిరి. సభాశాస్త్రులై లుప్తేషును ఏర్పాటుచేయబడెను. చక్రవర్తిగారు నేమదయమునకు కలకత్తా చేరిరి. స్థిలాలోమున మంచి స్వాగతముయ్యబడెను. చక్రవర్తిగారు నేనుగ ప్రగాఢతో మాటలాడిరి. (శ్రీ వెంసు.)

జాతీయ వారము

దేశమునందంతటను జలియన్ వాలాబాగ్

దినమును జరుపుట

బాహోదూలో 18-వ తేదీరాత్రి లాలాధుని చందుగారి అధ్యక్షతకైంద బహిరంగసభజరిగినది. పురుషోత్తమువాసుటాండను, గోవలనందున రాంగుగా ర్లుపన్యసించిరి.

నాగపురము

18 తేదీని జాతీయపతాకములతో గొప్పయూరేసింపు జరిగినది. ఆవారిగారును అతిమిత్రులైనరును ఆయుధప్రాణ:లై యూరేసింపుతోవచ్చిరి. న్యాయనాది సమియుఖ్లాగ్ గారి అధ్యక్షతకైంద బహిరంగసభ జరిగెను. ఆక్రమశాసనములను గూర్చిశాసనోల్లంఘనమొనరించినంగ వాయకులవిమర్శయించవలెనని సభలోనాపన్యసించిరి. ఈవారముఖద్దరువిక్రయించిరి. అస్పత్రులను తాంబూలమునకు పిలచిరి. నూలువా జరిగినది.

కాశీనగరము

10 తేదీని కాంగ్రెసువారు చాలమంది నిరాహారత్రయము నొనరించిరి. ఆజిప్తికాకార్యాలయమును ముద్రణాలయమును కాశీ విద్యాపీఠము నుమాసి చేసిరి. శివప్రసాదగుప్త, శ్రీ ప్రకాశ్, వాక్తరు అమరనాథ్ చెస్టిగార్లు మున్నగువారు పీఠులచెంబు తిరిగి ఖద్దరును విక్రయించిరి. శ్రీ ప్రకాశ్ గారి అధ్యక్షతకైంద బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ ప్రకాశ్ శివప్రసాదగుప్తగార్లు మున్నగునూ రుపన్యసించిరి.

అహమదాబాదు

సబర్యతీ సత్యాగ్రహశ్రమమున జాతీయవారము నూతన రీతిని జరుపబడెను. సాధారణముగా పురుషులే హాజరైయు కుట్రపరిచెదరు ఈవారములోబాలు (స్త్రీ)లే హాజరైయు కుట్రపరిచిరి. ఉదయమున ఉపన్యాసములు జరుగుచుండెను. గాంధీ మహాత్ముని గదిలో అన్నిరోజులును అహర్నిశలు 24 గంటలును నుతులప్రకారము విరామములేకుండ నొక రాట్నమును తిప్పుచునే యుండిరి. 6-వ తేదీని 18-వ తేదీని చాలమంది 24 గంటలును వేరువేరుగా నూలునడికిరి. 13-వ తేదీని నలుగురులు నడికిరి. వారిలో ఇద్దరు ఒకగంటనేపుమాత్రము విశ్రమించి కొద్దిగా ఫలాహారముచేసిరి. తక్కినవారిద్దరును విరామమేలేకుండకు మోగ ప వా స ము తో 24 గంటలును నూలు నడికిరి. ఫలాహారము చేసినవారిలో నొకడు 18 వ తేదీని గంటకు 666 గజముల వంతును మొదటి 12 గంటలును వడి మొత్తము 14746 గజములు నడికెను. శుక్లపవాసము చేసినవారిలో నొకడు గంటకు 667 గజములవంతును 12892 గజములు నడికెను. 6 వ తేదీని 18 వ తేదీని గూడ ఆశ్రమనాను లందరును గూడ నిరాహారత్రయము నొనరించిరి

ల్లక్నో

18 వ తేదీ సాయంకాలమున అమీనుల్లా పార్కులో బహిరంగసభ జరిగినది చాలమంది యుపన్యసించిరి. విదేశీనస్తువును బహిష్కరింపవలె ననిరి. (ఆ. వెం.)

పద్దసింగులరెస్టు

20 వేల రూపాయల జామీనుపై విడుదల

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:— కాశీలో పలుసభాకి గల నాఫాలీ పద్మప్రసాదులను వాతనికి రాజకుమారియను నాఫాలీ కన్య కోరి:పై పంపబడికావాలంటు ప్రకారము నేడు న్యాయాధికారివద్ద పద్మప్రసాదు లొంు 20వేల రూపాయల జామీనుపై ముద్దాయివిడుదల నందిన. కేసు 20 వ తేదీకి వాయిగా వేయబడెను. (ఆ. వెం.)

వచ్చియు గోదావరి క్షణాబోర్డు ప్రసాదెంట్లు

గౌరవనం ది 13-4-27 సంగ్రం తేదీని బి. టి. యం. రాఘవాచారి బి. ఎ. బి. ఎల్ కె.కోర్టుంటు మదరాసుగారి అధ్యక్షతకైంద జరిగిన సమావేశములో ప్రధానము ప్రస్తావన గాక్తరు నుబ్బారాయణగారిని హిరూయా క్రింది విషయగా తీర్మానించడ మైనది గాన చిరపరిచితులను మా జ్ఞాకు పితృ సమానులను నివాన్ బహూదరు వెంకట రామంబరావు పంతులుగారిని నూతనజిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగా నియమించు గలందులకు కోరుచున్నాము.

చింతలపాటి లచ్చిగూడ

సుభాషచంద్రబోసు

సుభాషచంద్రబోసుగారిని విడుదల జేయరు. నేర మారోపించి విచారణ నయినను జేయరు. వారు సలిపిన నేర మేమియో, అందుల కెట్టిసాక్ష్యముగలవో, ఇంతవరకు వెల్లడిగాలేదు. సి. ఐ. డి. రిపోర్టుపై బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు రాధారాణి యున్నారు. బోసుగారు విప్లవకారులని మాత్రము, అధికారులు చాటుచున్నారు. విచారణలేకుండ చిరకాలము నిర్బంధమున నుంచుట న్యాయసూత్రముల కన్నిటికిని విరుద్ధము. న్యాయరక్షణవిషయమున గొప్ప జెస్సుకొనెడి బ్రిటిషుకీర్తి కిది మరింత కళంక మగుచున్నది. ఆర్డినెన్సు ఖయీదీలను త్వరలో విడుదల జేసెదరని వదంతులు బయలుదేరినను, తుదకవి నిరాధారములని తేలెను. బోసుగారిని నిర్బంధమున నుంచినవారు, వారి ఆరోగ్యము చెడకుండ కాపాడుటవిధిగద. కాని ఆ విధినయినను తిన్నగ నెవ్వేర్పకుండుట శోచనీయము. తుయచిహ్నములు పొడగట్టిననియు, వారిని వెంటనే విడిచిపెట్టుట ముఖ్యవనరమనియు, పరీక్ష జేసిన వైద్యులు సూచించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారిందుకు సమ్మతింపరయిర. ఎక్కడను దిగకుండ సరాసరి యూరపు ఖండమునకు బోయి, అక్కడ నివసించునెడల, తాము విడిచిపెట్టెదమని, ప్రభుత్వము వారు తెలిపిరి. మాత్ర దేశమున నివసించ వీలులేకుండ, యూరపు నందు నివసించవలయు నని, కోరుట ఎంత అనుచితమో చెప్పనక్కరలేదు. బోసుగారు వేరస్థులని రుజువయినచో, అప్పటినుండర్హములు వేరు. వారిపై నేరమును రుజువుజేయజాలక, దూరదేశము ప్రవాస మంపుట ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది.

సుభాషచంద్రబోసుగారు ప్రభుత్వమువారి సూచనను నిరాకరించినటుల, రంగూను మెయిలుప్రతిక దెలుపుచున్నది. బోసుగారి దేశభక్తిని ఆత్మగౌరవము నెరిగినవారెవరను, ఇంతకన్నను భిన్నముగ వారు ప్రవర్తించెదరని యూహించియుండరు. మరణమునయినను వరించెదరుగాని, స్వగౌరవమును కోల్పోవుటకు బోసుగారు సమ్మతింపజాలరు. బోసుగారి అనారోగ్యము రానురాను అతిశయము జూపుచున్నది. ట్రాన్స్ ను జయిలులోనికి గొంపోయిన పిమ్మట, వీరిశరీరస్థితి యింకను చెడనట. రాజకీయ కారణములటండ, భూతదయకొరకయినను బోసుగారిని విడిచిపెట్టుట ప్రభుత్వమునకు ధర్మమై యుండెను. బోసుగారు అపాయకరులని ఎంచినను, రోగభూయిష్టులయినవారు ఎట్టిహాని గావింపగలరు? ఇకమీద బోసుగారిని బర్మాలో నుంచుట పాడిగాని అధికారులు గ్రహించిరి. వీరిని హిందూదేశము నుండే మరియొక ప్రదేశమునకు దుండెదరని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సంయుక్తరాష్ట్రములలో గాని, ఏద్రాసు రాజధానిలోగాని, కొండలపైకి దీసికొని

పోయెదరని ఊహించుచున్నారు. ఎక్కడకు గొంపోయినను, నిర్బంధమున నుంచువరకు, బోసుగారి ఆరోగ్యము కొంతవరకయినను కుదుట బడునని తోచదు. చిరకాలనిర్బంధమువలన, బోసుగారి ప్రాణమున కపాయము గలుగునెడల ఆభాభ్యతను ప్రభుత్వమువారే భరింపవలసియుండును. దేశము నందు మరింతయంతృప్తి ప్రబలును. నాగపురపు సత్యగ్రహమేయిందుకు తార్కాణము. బోసుగారు స్వరాజ్యపక్షమున ప్రాముఖ్యమువహించి, దేశబంధుదానుగారికి కుశిభుజముగ నుండుటచేతనే, వారిని నిర్బంధమున నుంచినటుల ప్రజలు భావించుచున్నారు. బెంగాలులో స్వరాజ్యపక్షము తీవ్రదశయందుండుటచే, బోసుగారిని విడుదల జేయుటవలన, అధికారవర్గము నకు ఎట్టి యిబ్బందియు వాటిల్లనేరదు. ఇదివరకు విడుదలయిన బెంగాలు నిర్బంధితులవలన, ఏవిధమగు నష్టము ప్రభుత్వమునకు గలుగలేదు. దేశమునందు బెరిగిన అశాంతిని బోగోట్టనెంచినచో, ప్రజలు గోరెడి స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకన్నను వేరుమార్గము లేదు. నిర్బంధములవలన, అశాంతి మిక్కుట మగుటదప్ప వేరులాభముండదు. ఒకవంక ఇండియా మంత్రిగారు ప్రజలసహాయము గోరు చున్నారు. వేరొకవంక ప్రజలకోర్కెలను తృప్తికరించుచున్నారు. ఇట్టివటన, పాలితులకన్నను పాలకులకె ఎక్కుడు నష్టము గలిగించు నని, ఇండియామంత్రిగారు గ్రహించుట మేలు.

గ్రామపంచాయతులు

కొల్హాపురమునందు గ్రామపంచాయతిని ప్రారంభించుచు, బాంబాయి గవర్నరుగారు, పంచాయతులగుర్చి చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. హిందూ దేశచరిత్రను పరికించుచో, ఒక్కసత్యము సుగోభకమగును. దేశమును ఎందరు దండెత్తినను, ఎన్ని రాజ్యములు మారినను, గ్రామపంచాయతుల స్వావముమాత్రము చెడకుండెనని, గవర్నరుగారు తేటపరచిరి. గ్రామపరిపాలనము అంత రాయము లేకుండ సాగుచుండెను. అందుచే హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచుండెనని చెప్పవచ్చును. గ్రామప్రజలు పంచాయతులపరిపాలనమున కలవాటుపడిరి. ఎవరు రాజ్యముచేసినను, వారికిబృంది గలుగలేదు. బ్రిటిషుపరిపాలన ప్రారంభమయినపిమ్మట, గ్రామప్రతిష్ఠాపనలు సన్నగిల్లసాగెను. పరిపాలనపు కేంద్రము గ్రామములనుండి పట్టణములకు జనెను. గ్రామప్రజలు చీటికిమాటికి పట్టణములకు పరుగిడవలసివచ్చుటచే, గ్రామముల ప్రాముఖ్య మంతరించి, అవి కృశింపసాగెను. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రజలు మరింత నిస్సహాయులగుటలో వింత ఏమి గలదు? గ్రామమును బునాదిగ నైకొనని రాజ్యాంగవిధానమేదియయినను, సుస్థిరముగ నుండజాలదు. ఇంతకాలమునుండియు, భారతజాతి సజీవముగ నుండగల్గుటకు, గ్రామపంచాయతులే మూలకారణమని, గవర్నరుగారు దెలిపినవిషయమునందతిశయోక్తి ఏమాత్రము గనుపింపదు. కొల్హాపురము నందు స్థాపించిన క్రొత్త పంచాయతికి విద్య, రోడ్లు, దేవాలయములు, బావులు, వైద్యము, ఆరోగ్యము, ఒప్పగింత పెట్టబడెను. నేడు బ్రిటిషు ఇండియా యందును

వేర్వేరు పంచాయతు లేర్పడుచున్నవి. అటవీపంచాయతులు, ఇరిగేషను పంచాయతులు, పంచాయతి న్యాయస్థానములు, మున్నగు సంస్థలు బయలుదేరినను, ఇయ్యవి భిన్నమార్గముల ద్రోక్కుచున్నవి. వీనిమధ్య సంయోగము గుడుగుటలేదు. గ్రామప్రజల నివి చీకాకుపరచుచున్నవి. గ్రామపంచాయతులను ప్రత్యేకసంస్థలుగ నేర్పరచి, ప్రజలకు ఎన్నికహక్కులను పూర్తిగనొసగి, పంచాయతులకు వివిధశాఖలపరిపాలనమును చేతికిచ్చి, గ్రామపరిపాలనమునంతను వీనికి ఒప్పగింత పెట్టవలెను. పాలనాధికారమును వీని కొనగవలయును. అంతయు గాని, వేర్వేరు పంచాయతుల నేర్పరచి లాభము లేదు. పంచాయతులకు పాలనాధికారము నొసగిన, హాని వాటిల్లిదని, మద్రాసు ప్రభుత్వపు పంచాయతి ఆఫీసుగారే సూచించియుండిరి. ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు సుశీక్షితుల గావించుట కింతకన్నను వేరుమార్గ ముండదు. ఉన్నత పదవులందు భారతీయులకు స్థానమిచ్చి, గ్రామపరిపాలనమునందు ప్రజలకు జోక్యము లేకుండ జేయుటవలన, దేశ మభివృద్ధి జెందజాలదు. ఇంతకాలము నుండియు గ్రామపంచాయతుల విషయమై ప్రభుత్వమువారు తగుశ్రద్ధ వహించకుండుట శోచనీయము. ఇందులకు తగు ప్రయత్నముల గావించక, ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కనర్హులని సంతతము చాటుట వలన ప్రయోజన మేముండును? పంచాయతుల తోడ్పాటులేనిది, వ్యవసాయమంతునను అభివృద్ధి జెందజాలదు. వ్యవసాయపు రాయల్ కమిషనును అట్టహాసముగ నియమించినను, గ్రామప్రజల సహాయము లేనంతవరకు, వీరి సిఫార్సులు కాకితములపై మాత్రము నిలిచియుండును. ప్రభుత్వమువారు రేటుల మెలగినను, దేశనాయకు లయినను ఈ విషయమై శ్రద్ధవహించుట ముఖ్యము. గ్రామపంచాయతులను రాజ్యాంగమునకు బునాదిగ నుంచవలయు నని, బెసెంటు, దాసు మున్నగు దేశారాధకులు సూచించి యుండిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు సయితము పంచాయతుల యుపయోగము నంగీకరించుచున్నారు. గ్రామ పునర్నిర్మాణము గోరువారు, పంచాయతుల స్థాపనకయి కృషిసలుపుచో, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడగల రనుటకు సందియము లేదు.

పరస్పరారోపణలు

పాశ్చాత్యజాతులు గలసి కాకటను ప్రభుత్వమునకు అంత్యసందేశ మంపుచు, నాకొంగు దురంతములకు నష్టపరిహారము గోరియుండ, కాకటను నాయకులగు ఛేకాగారు మరల ప్రత్యుత్తరమునంపుచు నాకొంగునందు యుద్ధనౌకలు గావించిన బీభత్సమును వివరించెదరని, తెలియుచున్నది. ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, జపానులకు సఖ్యపూర్వమగు సమాధానము బంపి, వారికి జరిగిననష్టములకు కాకటను ప్రభుత్వమువారు పరిహారము గావించెదరట. ఇంగ్లండు, అమెరికాలకు మాత్రము వేరొకరితి జవాబు పంపెదరని వార్తలబట్టి యూహింపవచ్చును. ఈ రీతిని అయిదు జాతులను చీలదీయుటకు చీనా ప్రయత్నింపవచ్చును. ఇతర గాక, అంత్యసందేశములందు పరతులుమాత్రమే సూచింపబడినవిగాని, పాశ్చాత్యజాతులవారు దీసికొనవలసినచర్య విషయమై ఎట్టిసూచన గావించబడ లేదు.

ప్రాయశః వీరిలో నేకభావము గుదిరియుండదు. ముందేమి జరుగుచో చెప్ప వీలులేదు. కాని బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారు గోరినరీతిని విచారణ నలిపియున్నచో, బాగుండెడిది. అందు కంగీకరింపకబోవుట తోషమని భావించవచ్చును. చీనాపట్ల తీవ్రచర్యల నవలంబించుటకు జపాను సమ్మతించదని తలంపవచ్చును. ఏలనన, భార్యగుదేశములతో విరోధము బెట్టుకొనుట జపానుకు లాభకరముగాదు. అమెరికా సయితము సౌమ్యపద్ధతులనే ఆశించుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో అంత్యసందేశములు కాగితములపై మాత్రమే నిలిచియుండినను ఆశ్చర్య ముండదు.

తగినసలహా

హిందూ మహమ్మదీయ విభేదముల గాంచి, ఆసియాజాతులవారెల్లరును ఖిన్ను లగుచున్నారు. ఇతర దేశములలో మతకలహము లింతగ ప్రబల లేదు. తుర్కీవారును, హిందూ దేశమందలి అంతః కలహములను ఆమోదించుటలేదు. ఆస్థనిస్థానము నందు హిందువులు పలువురున్నను మహమ్మదీయులు సఖ్యముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. ఇతర మహమ్మదీయ దేశములలో కనుపించని కలహములు హిందూ దేశమునం దేల కలుగవలయును? ప్రస్తుత స్థితి గాంచి, హెడ్జరాజు పంపిన పరీఫ్ అను రాయబారి గూడ, ఆశ్చర్యము గనుపరచెను. హిందూ దేశమునందు, మహమ్మదీయమతము గడ్డ కట్టినదని, వీరి యభిప్రాయము. కేవలము బాహ్య చిహ్నములతోను కర్మలతోను కాలము గడుపుచు మహమ్మదీయులు మతధర్మమును గ్రహించజాల కున్నారని, వీరు దెలిసిరి. మతవిషయములందు ఆస్థనిస్థానము సరియగు మార్గము నవలంబించు చున్న దనియు, భారతీయమహమ్మదీయులు గూడ అట్టివిశాలమార్గము నవలంబింపవలయు ననియు, పరీఫ్ గారు సలహా నిచ్చుచున్నారు. ఇతర మతములవారితో కలహించుట పాడి గాదని, వీరి తలంపు. దేశభక్తిని ప్రధానముగ చేకొనవలయు ననియు, మానవసేవ యత్యుత్తమ మయినదనియు, రాజకీయ విషయములతో మతభేదములను జత చేర్చగూడ దనియు, మతమును పరిశుద్ధము గావించుచో రాజకీయసాంఘికాభివృద్ధి గలుగు ననియు, పరీఫ్ గారు తేటపరచిరి. ఈ సలహాను మహమ్మదీయసోదరు లనుసరించుచో, మతవైషమ్యములకు తా వుండనేరదు.

మహాత్మాని సత్యాగ్రహశ్రమము

జాతీయవారము, పలుతావుల నిర్వహింపఁడి నను, సబర్కత్తీ సత్యాగ్రహశ్రమమువారు ఉత్తమ మగుమార్గము ద్రొక్కిరి. కేవలము ఉపన్యాసము లతో ప్రొద్దుబుచ్చక, సభ్యులు సాంఘిక సేవను గావించి, రాటమును నిరంతరము త్రిప్పిరి. గాంధీమహాత్మునిగదిలో, వారమురోజుల పొడవునను, ఇరు వదిసాల్గు గంటలసేపు రాట మొకటి దిరుగుచునే యుండెనట. ప్రథమ దినమునను, చివర దినమునందును రాటములు పెక్కు లీ తీరున దిరిగెను. చివరరోజున, నల్లరు కలసి రోజంతయు రాటములతో నూలువడికిరి. వీరిలో ఇరువురు మాత్రము గంటసేపు విశ్రాంతి గైకొనిరట. మిగిలిన యిరువురును ఆహారమును గాని, విశ్రాంతినిగాని గైకొనలేదట. మొదటి జట్టులో నొకరు గంటకు

660 గజములు వడికిరనియు, మొత్తముమీద నిరువురును గలసి 14740 గజముల నూలును, తీసి రనియు, తెలియుచున్నది. రెండవ జట్టు వారు 128936 గజములను వడికిరనియు, వీరిలో నొకరు గంటకు 537 గజముల నూలును తీసి రనియు, మొదటి రోజునను, రెండవరోజునను ఆశ్రమసభ్యులందరును ఉపవాసవ్రతము నవలంబించి రనియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. జాతీయవారమునందు ప్రారంభమయిన నిర్మాణవీక్ష చివరవరకు నిలిచి యుండునెడల, దేశసౌభాగ్యము విస్తరించును. ప్రజలలో కార్యోత్సాహమును బలపరచుటకు నాయకులు శ్రద్ధ వహించుట ఎంతయు ఖ్యమో దెలుపనక్కరలేదు.

గవర్నరుబ్యాండు

గవర్నరుబ్యాండుక్రింద ప్రత్యేకించిన డెబ్బది వేల రూపాయల గ్రాంటును, బెంగాలు శాసనసభ వారు గతమాసమున నిరాకరించిరి. లిట్టను ప్రభువు గారు హిందూ దేశమును విడువకముందు, ఈ గ్రాంటును సర్దిపైజేసి, పునరుద్ధరించిరి. గ్రాంటును సర్దిపైజేయుటకు ముఖ్యకారణము, గవర్నరుగారు తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుట కిది యవసర మనియేగద! గవర్నరుగారి బ్యాండు లేకబోయినచో, బెంగాలు పరిపాలనము సాగదుగాబోలు! ఇంతకన్నను వింత వేరుండదు. బెంగాలు శాసనసభ వారు గవర్నరుగారి కిచ్చము లేనితీర్మానము గావించి ఉండవచ్చును. కానిదీనివలన పరిపాలనమునకు నష్టము కలుగనియెడల, శాసనసభాతీర్మానము వేల త్రోసి వేయవలయును? శాసనసభల తీర్మానముల నీతీరున నిష్ఫలము గావించుటచేతనే, సంస్కరణములపట్ల ప్రజలలో తీవ్రవిముఖత ఏర్పడినది. సర్దిపైజేట్టులు కడు చవుకయ్యినవి. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యతనహింసనంతవరకు ప్రయోజనము లేదని చాటిన లిట్టను ప్రభువుగారే, అట్టి బాధ్యతను ఆచారముగనయినను సాగింపరయిరి. సంస్కరణములు నిస్సారము లని చూపుట కింత కన్నను వేరునిదర్శన మేమి గావలయును?

వాణిజ్య నౌకలు

హిందూ దేశపు తీరములను హైందవవాణిజ్య నౌకలకు ప్రత్యేకింపవచ్చునని, వాణిజ్యనౌకావిచారణసంఘమువారు సిఫార్సు చేసి యున్నను, ప్రభుత్వము వారు దీనిని అమలులో బెట్టుట కెట్టి ప్రయత్నము గావించరయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘపు సిఫార్సుల నామోదింప లేదనిగూడ, విటరుటనుగారు కామన్సునభలో వెలిపియుండిరి. కలకత్తా భారతీయ వాణిజ్యసంఘమువారి విషయమును సర్ జార్జి రీసీగారి దృష్టికి చేగ, తాము జవాబు చెప్పస్థితిలో లేమని, వారు నుడివిరి. విచారణసంఘముల సిఫార్సులు సామాన్యముగ ప్రజాశయముల కనుకూలముగ నుండుట యరుదు. అనుకూలముగ నున్న సమయములలో ప్రభుత్వమువారు వాని నామోదింప కున్నారు. స్కింకాకమిటీ సిఫార్సులపట్ల ప్రభుత్వము వారు చూపెడి విముఖత యందుకు నిదర్శనము. లీ కమిషను సిఫార్సులను శాసనసభవారు నిరాకరించినను, అవి వెంటనే అమలులోనికి వచ్చెను.

వాణిజ్య నౌకాసంఘపు సిఫార్సులు ప్రజాశయముల కనుగుణముగ నున్నపుడుమాత్ర మవి, బుట్టచాఖలగు చున్నవి. ఇట్టి వ్యత్యాసమును గ్రహించుట సులభసాధ్యము.

ఫ్రాన్సు : ఇంగ్లండు

ఫ్రాన్సు ఇంగ్లండులకు ఆయుధనిర్ణయము విషయమై వినాదము ప్రారంభమయినది. పైనికులను తగ్గించుటకు ఫ్రాన్సు నిరాకరింపగ, నౌకలను తగ్గించుటకు ఇంగ్లండు నిరాకరించినది. కాని, ఫ్రెంచి పత్రికలు బ్రిటీషు వైఖరి గాంచి ఆగ్రహము జెందెనట. నౌకాదళాధిపత్యమును ఇంగ్లండు కోరుచున్నట్లు, మాటినుపత్రిక దూరుచున్నది. ఫ్రెంచి వారు తమతీరములను కాపాడుకొనకుండ ఇంగ్లండు ఆటంకపరచుచున్నదని, యీ పత్రిక నిందించుట విచిత్రము. ఎవరు త్యాగముల నలువవలసివచ్చినపుడు, వా రేవియో కొన్ని ఆక్షేపణలను తెలుపుచునేయున్నారు. ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లండు నాక్షేపించబనిలేదు. ఫ్రాన్సువైఖరియు, కొన్ని దేశములకు కంటకముగనున్నది. లోకక్షేమమును ప్రధాన లక్ష్యముగ పెట్టుకొనక, తమబాగును తాముచూచుకొనువారి మధ్య, ఏకీభావము గుదురనేరదు. ప్రస్తుత దుస్థితి కొనసాగుకొలదియు, శాంతికి తీరని భంగము వాటిల్లుట తథ్యము.

శ్వేత ఆస్థ్రిలియా

ఆస్థ్రిలియాను తెల్ల భూమిగ జేయవలయుననుపట్టుదల, ఆ దేశపు తెల్లవారిలో బలముగనున్నది. అట్టి కోర్కె సఫలము గావలయుననునెడల, దేశమునంతను తెల్లవారితో నింపవలయునని, లండను విషష్టగారు కొలంబోలో బలికిరి. వీరిటీవలనే ఆస్థ్రిలియానుండి తిరిగి వచ్చిరట. ఆస్థ్రిలియాలో చాలభాగము నిర్మానుష్యమైయున్నది. రంగుజాతుల వారిని ఆస్థ్రిలియాలో నడుగు బెట్టనీయరు. తెల్లవారు అత్యల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. అట్టితరి, దీనిని శ్వేత ప్రదేశముగ మార్పుపెట్టులు? ఎందరిని ఆస్థ్రిలియాకు బంపిన, అయ్యది శ్వేతభూమిగ మారును? ఆస్థ్రిలియాప్రజల కిట్టికోర్కెయున్నను, అయ్యది సాధ్యపడనేరదు. తెలుపు నలుపు భేదములను మనస్సునందుంచుకొని మెలగువరకు, మానవ కళ్యాణమునకు తెల్లజాతులవారు తోడ్పడజాలరు.

కిక్కుగారి ప్రవాసము

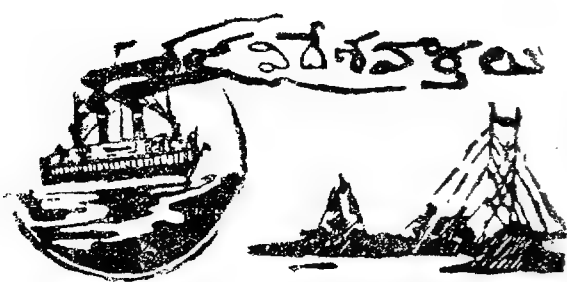
భర్త్య మిచ్చిపంపుట

నాగపురము, ఏప్రిలు 13—డాక్టరు కిక్కుగారికి మొదటి తరగతి టిక్కెట్టు ఖరీదును అమృతసరమువర కను ఖర్చు నిచ్చి పంపిరి. వారు ఢిల్లీలో దిగి హాకిము ఆజ్ఞతో ఖానుగారిని కలిసి కొనిరి. అమృతసరమునుండి ఈ విషయమై కిక్కుగారు పత్రికలకు వ్రాసెదరు. (ప్రీతెను.)

జెలియపార సంగం

సంవత్సరాంతోత్సవము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 13—సంవత్సరాంతోత్సవము అక్రూరదత్త నివేశమునుండి మధ్యాహ్నము బయలుదేరి నియమితమార్గమున సాగెను. వేలకొలది స్త్రీలు పురుషులు యూరేగింపు నందు పాల్గొనిరి. ఇండ్ల కప్పలన్నియు క్రిక్కిరిసియుండెను. పోలీసువారి రక్షణగరూకులై యుండిరి. సంవత్సరపు రాజకీయ వివేకలను విశృతముగ చూపుటయు యూరేగింపు శాంతముగ జరిగెను. (ప్రీతెను.)

మితవ్యయము జేయవలెననుట

లండన్, ఏప్రిల్ 12:—ఆయాకాలములందు మితవ్యయమును జేయుటకు మితవ్యయమునకు ప్రసంగము నేర్పబడుచున్నది. మితవ్యయమును జేయుటకు మితవ్యయమునకు ప్రసంగము నేర్పబడుచున్నది.

చీనాకు ఏనాడైనా ఏర్పాటుచేసినది పత్రికలకు లాభముగా రదిగిరి.

చీనావిషయము ఆర్థికపత్రమునకు జేరినది విషయము గాదనియు, ఇంతవరకు చర్చిలుగారి ఏర్పాటులను, ఎవరును, చర్చిలో ఆక్షేపించలేదనియు, మైగా అందరును చర్చిలుగారిని పొగడువారేగాని ఆక్షేపించువా రెవరును లేరని, రోనాల్డు పెక్సీలుగారు.

నికరగ్యా పోరాటము

లిబరలు నేనల పరాజయము

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 13:—సెనాట్ ట్రాన్స్మిట్టా లో లిబరలు నేనల అన్నియు పూర్తిగా ఓడిపోయినది నాకాదర్శాధికారి ల్యాటిమరుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వనేనల లిబరలు నేనలను ముట్టించెను. కాని వారు తప్పించుకొని పారిపోయిరి. చాలవరకు శత్రుత్వములను వదిలివెట్టి పోయిరి.

పకోపతనము

మ్యాంగు హేదగ్గర గొప్పపోరాటము

విదేశీయుల యుద్ధనౌకల కేంద్రీకరణము

మ్యాంగు హే, ఏప్రిల్ 12:—ఉత్తర చీనా నేనల నిరోధములేకనే పకోప ఆక్రమించుకొనిరి. నిన్న పకోపడిన వెంటనే జాతీయపతాకములు, తక్షణముక్రిందకు దించబడెను. పకోపతనము జాతీయనేనలకు గొప్ప దెబ్బయని జెప్పక తప్పదు. న్యాంకింగులో గూడ పీరికి ప్రమాదకరముగనే యాండును.

చీనా వొంగలు బాధించుచున్నారని చెప్పి బ్రిటిషు క్రూయిజరు కార్లయు విహాయలే కేగెను.

యాంగ్ నిరది ఓడిపోవుమంత బ్రిటిషు యుద్ధకాకను గాల్చిరి. ఆకాక తిరిగివచ్చినది.

న్యాంకింగు హత్యలు

విదేశప్రభుత్వముల సందేశములు

చేనుగారి ప్రత్యుత్తరములు

క్యాంటన్, ఏప్రిల్ 12:—అయిదుగురికి అయిదు లేలతో న్యాంకింగు పరిహారములనుగూర్చి చేనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరట.

గ్రేటుబ్రిటను, అమెరికాను తమపై మోపబడిన హత్యలు, కొట్లాటలు ఎత్తుకొనుటకునే చేనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరట. దురదృష్టవశాత్తూ న్యాంకింగు ముట్టించిరిని వారిపై నిందను మోపునట.

ఇటలీ ప్రాంసు ప్రజలు చనిపోయినందులకు, కన్యకలకు పరిహారముల నిచ్చెదరట. గ్రేటుబ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి జపాను కలియకుండా, విదేశీయులకు జపాను పట్ల గూడ సఖ్యతనే జూపి న్యూనహారము పరిహారము జేసికొనునట.

సికింగులో సోవియటు రాయబారి కార్కాలయమును ముట్టించినపుడు దొరికిన కాగితములను పూర్తిగా పరిశీలించుటకు, అవి తగులబెట్టబడుటకు కిరసనాయలు చతురులలో యందుటచే, కొన్నికోటలు బియ్యననుచున్నారు.

కార్మికసంఘమువారి పిట్టలు చనుకే పేనుగారి ప్రధాన కార్కాలయము దగ్గరనున్న నేనలను కోపముతో చంపుచు కొనిపోయెను. నేనలు పీరినికాల్చి 20 వంద చనిపోయిరి

చీనా కార్మికపరిస్థితులు

విదేశీయుల కలుకుబడి

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 13:—బ్రిటిషు జపాను స్వాతంత్ర్యలలో కార్మికపరిస్థితులు చీనా స్వాతంత్ర్య లిందున్న వాటికంటె ఎక్కువ తృప్తికరముగనున్నవి. కార్మికపరిస్థితులను బాగుజేయుటకు విదేశీయులు మతబోధకులు పూనుకొనిరి. విదేశీ పెట్టుబడిదారులుగూడ పూనుకొనిరి. చీనావారు నిరుత్సాహముగనే నున్నారు. ఎవరో కొందఱుమాత్రము కృషిచల్పుచున్నారు. రాజకీయములలో దిగునంతవరకు చీనా కార్మికసంఘములు కొన్ని జేతనమును, కమ్యూనిస్టు జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నవి. చీనాలో స్వాతంత్ర్య లో పెట్టుబడి చీనావారిచే, బ్రిటిషు జపాను పెట్టుబడిదారులు ధూర్జితముతో గూనుకొన్న ఆదర్శములను ప్రవేశపెట్టిరి. నుంచి ప్రమాదమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఇచ్చెంతయు లాభకరముగ నున్నది.

చీనాలో జీవనప్రమాణము చాలతక్కువగా నుండుటచేతను కాసనములు లేకపోవుటచేతను చీనాలో కార్మికపరిస్థితులు బాగులేవు. మ్యాంగు హేలో పనిచేయు పిల్లల దుస్థితి విదేశీయుల గుండెలను నీరు జేయుచున్నది. పిల్లలను పనిలో ప్రవేశపెట్టు విషయమై మునిసిపలు కాసనములను ప్రవేశపెట్టుటచే చీనా సత్యముల నరికట్టుటకు విదేశీయులు ఇట్లు జేయుచున్నారని ఆనుకోనెన రనుచున్నారు.

భారత నైరవ్యము

లండన్, ఏప్రిల్ 13:—ఇండియా సెనిక కళాశాల యందు తరిఫీదైన యధికారులకు సార్వభౌమని కమిషనునీయవలెనని న్యాండ్ డర్బుక్ కమిటీవారు దివియజేసిరి. దానిని పురస్కరించుకొని ఇండియా సెనిక కళాశాలయం దొసగబడినతరిఫీదు, కలుపబడినవిద్యయు మంచిదేయని బ్రిటిషు యుద్ధకార్కాలయమువారు తృప్తినిజెందినగాని కమిషను ఇచ్చుటకు పిలువలేదని మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. భారతజాతీయవాదులకు అసంతృప్తికరముగ లేకుండా బ్రిటిషు ఇండియను సైన్యములకు సంబంధమును కలుగజేయవచ్చుననుచున్నది. క్యాండర్బుక్ కమిటీవారినిపూర్వము చాలవరకు వివాదాంశములు. భారతీయులను యూరపియులను వేరుజేయుటకంటె వీరినిద్దరిని ఒకరివక్కన నొకరుండి అదే సైన్యములో పోరవలెననుట చాల బాగున్నది.

ఇందులో చాలచిక్కలుండునని మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రిక భయపడుచున్నది. కాని అట్టి ఏర్పాటును లేపినంటు జనరలు అంగీకరించి సంతకముజేయుట ఎంతయో గొప్ప సంగతి. ఇట్లు తనకుజూపబడిన మార్గమును బ్రిటిషు అధికారి అవలంబించుటకు సిద్ధముగనున్నచో ఇంగ్లండుకును, ఇండియాకును చాలమేలుజేసినా డగనట.

యువరాజు

13 తేదీని, స్వయింతుకు బయలుదేరెను. త్రోవలో విడులిటిజాలో ఒకవార మా కెదరు

అమెరికాలో కమ్యూనిజము బోధించుచున్నారని ఆర్యప్రచారబడిన నక్సో, నన్ జెట్టిగార్లను విడుదలజేయవలెనని మాసాచూట్సు గవర్నరుకు కామన్సుస్థలము రిరి గురు కెనెడ్రి సకలత్వాలా మున్నగువారు తంతినంపిరి. ఉరిశిక్షను తీసివేసి శిక్షణాము విడుదలజేయవలె ననిరి.

ఉప్పెన విస్తవము

126 గురు చనిపోవుట

ఒకపట్టణము పూర్తిగా నాశన మగుట

స్కాట్ అంటియా, ఏప్రిల్ 12:—కెక్సాసులో ఉప్పెనచేత 126 గురు చనిపోయిరి. 50 వంద చనిపోయినదియు, 150 మందికి గాయములు తగిలినదియు, పట్టణము నాశనమైనదియు, 800 లో 200 మెక్సికను ప్రజలుగూడ నాశనమైనారనియు చెప్పుచున్నది.

మట్టప్రక్కలనుండి పహా మాయయిండు పహా మున్నార. కాని త్రోవలో పుగలు అడ్డుగ వచ్చినవి.

నాకాదళ విస్తరణము

ప్రెంచి నూచనలు-సిసిలు ప్రభుత్వ ఆక్షేపణ

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 12:—ఒకసంవత్సరమునుందుగా చెలికొనచో ఏప్రభుత్వమువారైన తమ నిర్మాణమును, మార్పుకొనవచ్చునని చెలుపు ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బాగులేనవియు, అంతలేకుండా పోషింపుననియు ఎన్ని నాకలండువలెనో, ఏమియుండువలెనో, నైజా ఎట్లుండువలెనో ఏమియు చెలుపకపోవుటచే అయ్యచి ఆచరణయోగ్యముగాననిరి, సిసిలు ప్రభువు. అసలు నాకాదళమును తగ్గించుటకు బయలు మిరింతపొచ్చుగ పోటీనిగలుగజేయ ననిరి. నాకాదళవిషయములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేకబాధ్యత గలవియు అందుచే వారు నాకాదళమును తగ్గించవలెననుట తప్పదనియు అంత చక్కగ పనిచేసిన వాషింగ్టను ఒడంబడికకు భిన్నముగ యుండరాదనియు నుడివెరి.

తమ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమునకై ఎదురొకాడు చున్నాడన్నదియు అంతవరకు ఏమియు జెప్పలేననిరి, జపాను ప్రతినిధి.

ఒడంబడిక కుదురును అను ఏవిషయమునైన నిర్బిందుటకు సిద్ధముగ నున్నారని యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రతినిధి చెప్పెను.

జుగోస్లావియా ప్రతినిధి ప్రెంచివారితో ఏకీభవించెను. కొన్ని సవరణలకు లోనై ప్రెంచి నూచనలను తమ ప్రభుత్వపుటు తరుపు నెరుగు జూచుచు అర్జంమైను లో ప్రతినిధులు ఒప్పుకొనిరి.

చర్చ యనంతరమున ప్రెంచి విధానములో కొన్ని అంకెల విషయమై క్యాటోప్రభువు (జపాను)సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి.

బ్రిటను తన నాకాదళమునుగూర్చి మాత్రమే పూచీపడునుగాని డొమినియనుల తరపున పూచీపడబాలననెను.

జీతములేని రాయబారము

రెండేండ్లనుండి చీనా రాయబారులకు జీతములు ముట్టుటలేదట. అందుచేతనే ఆయుధవిస్త్రస ప్రభువు సమావేశమునకు చీనా ప్రతినిధి బోలేదట. మే మొడటిలేదీని రాయబారకార్యముల సెత్తివేసెవరట, కాని జాతిసమితి బోవు ప్రతినిధి పనిజేయును.

భూరివిరాళము

లండనులో సెంటుథానుస్ అన్నత్రీ మారిన్ ఆను వక్తకుడు 25000 పౌనులను దానమొసగిరి.

చీనాలో బ్రిటిషు నేనలు

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 13:—చీనాలో ఇప్పుడు బ్రిటిషు సేనలలో 16 కాల్పుముల పటాలములు శత్రుత్వము బున్నవి. దీనికితోడు ఇంకొక నాలుగు పటాలములు మార్గమగ్నమున యున్నవి. చీనాలో నాకాదళ సైనికులు 14000 మంది నున్నారు. వైమానికదళ సంఖ్యగూడ ఇందులో చేరియున్నది.

బ్రిటిషు ఆర్థిక పత్రము

నిర్వయోజనము - కార్మికపత్రమువారి ఆక్షేపణ

లండన్, ఏప్రిల్ 12:—కామన్సుస్థలలో ఆర్థికపత్రచర్చను ప్రారంభించుచు చర్చిలుగారి ఆర్థికపత్రము శ్రీమంతులకై లాభించుననియు ఇంతటివాళ్ళు గుబారా ఆర్థికపత్రమెక్కడను గానమనియు అంతయు ఆయమాయ గారడీమోసమనియు సోడను గారనిరి. ఇంత న్యర్థముగ ఇదివరకే ఆర్థికపత్రమును తయారుచేయ జేసినదియు తప్పకరానున్న అదనపు మదింపులకు ఏర్పాటులను జేయ లేదనియు ఆక్షేపించిరి.

జనీబోనిగారు

ముస్కోవీనిగారిని జంపబోవుట

రోము, ఏప్రిల్ 12:—జనీబోనీయు నాతడు ముస్కోవీనిగారిని జంపబోవు సమయమున అరెస్టుజేసిరి. అతడు తన సేరమును ఒప్పుకొనెను. పోలీసువారు తనను పట్టుకొననిచో తన పనిని సాంగము జేయుం డెకినాడకే యాచు. తనకు ప్రతికూల వ్యాసీప్తునగుచుల నేర్పాటుచేయుటకు 70000 ఫెరలు (నాణెములు) మట్టనమాట నిజమే యును

వైస్రాయిగారి కాష్ఠీరువిందు

మహారాజాగారు పక్షముదినము

లాతిధ్య మొనగుట

రావల్పిండికి బోవుట

శ్రీనగరు, ఏప్రిల్ 1 రి— వైస్రాయిగారు భార్యయు నేడుదయమునగడవి రావల్పిండిబోయిరి. మహారాజాగారు పక్షము దినములు తమకు ఆతిధ్య మొసంగి ఆనందముగ గడపి నందులకు వారికి కృతజ్ఞత చెలిపిరి. రాయపురందిగువను మొహర ఎల్లక్రిక పవరు స్టేషను జూతురు. నేడు సాయంకాలము వారు గర్హి లో విడిది జేయుదురు.

మహారాజాగారి సంగిన ఏప్రిల్ 1 మిందు

శ్రీనగరు (కాష్ఠీరు) ఏప్రిల్ 12:— ఇర్విస్ ప్రభువు గారు భార్యయు (వైస్రాయిదంపతులు) మహారాజాగారు పరి వారము అందరు గలసి నేడుదయము రెవ. ట్రెనడేలు బిస్కో గారి మిషనుస్కూలు జూడబోయిరి. అచ్చట రెండుమూడు వందలమంది విద్యార్థులు వారికి సన్మానమొసంగిరి. వైస్రాయి గారు మిషను ఆస్పత్రినిగూడ జూచిరి.

వైస్రాయిగారి కాష్ఠీరుసందర్శనము నేటిరాత్రి మహారాజాగారి విందుతో సమాప్తి జెందును. జీలమునదిపై నున్న నగరుకోటయందు విందు తేర్పాటుచేయబడెను. ఏడులు నది యెల్ల ప్రాంతములు దీపములతో నిండి పోయెను. రంగుల దీపములతో నిండియున్న పడవలు నాట్లపు మేళములతో వెన్నెలయందు నదిపై ప్రయాణము జేయుచుండగ కడుమనోహరముగ నుండెను.

విందుపయమున మహారాజాగారు ఇర్విస్దంపతుల ఆరోగ్యమును గోరుచు వైస్రాయిగారు తమ ప్రసన్నవలన స్వల్పరమనముల చూరగొనిరనియు, వారికందరియెడల అభిమానముగలదనియు, సంస్థానాధీశులను వారు సోదరులుగను భాగస్వాములుగను భావించుచుండుటచే వారెల్లరు చాల తృప్తి జెందుచున్నారనియు జెప్పిరి. సంస్థానములగుర్చిన విషయములన్నియు వ్యాయముగ విశాలవృత్తితో పరిష్కరింపబడునని ఆశంపడుచున్నారు. బ్రిటిషుఇండియావారి ఆశయములయెడ సంస్థానాధీశులకు సానుభూతిగలదు. కాని తమ సంధిమరతులను మాత్రము మన్నించవలెననియు, ఉభయాలకు సంబంధించిన విషయములందు తిమ్మ సంపదించి పరిష్కరించవలె ననియు సంస్థానాధీశులు కోరుచున్నారనియు మహారాజాగారు జెప్పిరి. తమ సంస్థానములపట్ల తమవిధి నిర్వర్తించుటకు గల ప్రతిబంధకములను ఇబ్బందులను తొలగింపగోరిరి. యధ్యపయమున సంస్థానాధీశులు ను. మా. రు. బి. క. కో. టి. రూ. ప్య. ముల వెచ్చించి తిమ్మనైన్యముల నంపి ప్రభుత్వమువారికి సహాయముజేసియుండిరినిజెప్పి యిప్పుడుగూడ తాను చీవాటపైన్యములను తీసుకొనవోచుచినను ప్రభుత్వమువారికి గరింపనందుకుమహారాజాగారు విచారించిరి. ఇర్విసి ప్రభృతి స్త్రీలు శిశువుల ఆరోగ్యాభివృద్ధివిషయమున శ్రద్ధవహించి ప్రశంసాపాత్రముగనున్నందుకు సంతసము చెలిపిరి.

వైస్రాయిగారి జవాబు

శృంగారప్రదహను శ్రీనగరునందు తమకు పక్షముదినము ఆతిధ్య మొసంగినందుకు మహారాజాగారికి వైస్రాయిగారు కృతజ్ఞత చెలిపిరి. సీ. హాసనాధిపతి డైరీ ఏడాదిలోగానే మహారాజాగారు వ్యవసాయదారుల ఋణవాణి తొలగించుటకును, నిర్బంధముగ హాజిజేయించు పద్ధతిని తొలగించుట కార్మికులు సంవృత్తి కరముగ నార్జించుకొనుటకు తగిననిబంధనలేర్పరచుటయున్నగు ప్రయత్నిములు ప్రశంసాపాత్రముగనున్నవి. సంస్థానపు నైన్యమును పునరుద్ధరించుటయును మహారాజాగారి యత్నములు శ్రేష్ఠమైనవిగావు. కావున కాల్పులము సంఖ్యలను తగ్గించి తగిన శిక్షణ యొందుచున్నారు. మహారాజాగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున చీవాటు నేవలంప దలంచినంతకు తగిన ఆనందము రానందుకు వారివలెనే నాకుగూడ విచారముగనున్నది. ఇకముందెన్నడైన అనందము గల్గినచో మహారాజాగారికి నంతపొరింపగలముగం రాజధాని వెల్లడించుటకు అనకాశి మొసంగబడును. బ్రిటిషు ఇండియాకు దేయ సంస్థానములకు గల సంబంధముగూర్చి మాండుగ చాల విషయములు పరిష్కరింపబడియున్నది. ఈ విషయమున నిష్కలంబము

భోర్లు నెంటుజూరి గెజెటు

1927 ఏప్రిల్ 12 వ తేదీ మంగళవారము

పబ్లికేషన్

బి. జి. హోల్లెస్ వద్దగారు 1 నెంబరు పార్టీకి స్పెషల్ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగాను తూర్పుగోదావరి పబ్లికేషన్ గోదావరి తంజావూరు జిల్లాల కలెక్టరులకు స్పెషలు అసిస్టెంటులుగా పనిచేయుదురు.

ఖజానాశాఖ

గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులందుటకు నుచితార్థముగా బసలను ఏర్పాటుచేయువిషయములో యీ క్రిందిపరతులు గమనింపవలెను.

గవర్న మెంటు పసతిగృహములో ఉచితముగా నివసించుచుండిన యొక యుద్యోగి ఖాయముగా బదలాయించబడినప్పుడు ఆయింటిలోనుండుటకుగాని అట్టి యింటి అద్దె అలవెన్సు తీసికొను అర్హతగాని మరియొకనికి వారిసానే చెందగలదు.

కాని బదలాయించబడిన యుద్యోగిసానే పనిచేయుచుండిన యుద్యోగి ఆపదవిలోనుండి తొలగింపబడి తనయధాస్థాన మగు పూర్వపదవికి నియమింపబడినయెడల యీ ఉచితగృహవిస తినిగాని ప్రత్యామ్నాయ యింటి అద్దె అలవెన్సును గోల్పోవును.

బదలాయించబడిన యుద్యోగిసానే పనిచేయుచుండగా (1) నెలపుమీదవెల్లె నెలపు అనంతరము తిరిగియుద్యోగములో ప్రవేశించినయెడలగాని (2) తాత్కాలికముగామాత్రమే బదలాం యింపుచేయబడి తిరిగి అదే ఉద్యోగమున స్థిరమున పుష్కలముగాని ఏతత్కాలమునందు పనిచేయు తాత్కాలిక ఉద్యోగి ఉచిత గృహవిసతికి అర్హుడుకాకున్నను పైజెప్పినయంతెడల్లా జేయును.

మరళాఖ

పిట్టి దేవదాసుగారు గుంటూరుజిల్లా బాపట్లతాలూకా లోలో వివాహపు సర్టిఫికేట్లన్నియు అధికార మివ్వబడిరి.

న్యాయశాఖ - సాధారణవిషయములు

పమిడి బాయిప్పరెడ్డిగారు అనంతపురంజిల్లా కోర్టు అధికార ప్రదేశములో 1927 మే 5 తేదీలగాయతు 1 సం॥రము కాలము అఫీషియల్. రిసీవరుగా నుండురు.

దియమాత్యూడానియేలుగారు అనంతపురం జిల్లా గుత్తిలో స్పెషలు టెంచువాజప్రీటుగా ఏర్పడిరి.

హుండేకూరు కనుమయ్య సాహేబు బహదూర్ గారు కర్నూలు స్పెషల్ టెంచువాజప్రీటుగా ఏర్పడిరి.

నావిక్ వెంకటేశ్వరాస్త్రిలుగారు చెంగల్పట్టుజిల్లా తిరుపతి మూరు స్పెషలు నాజప్రీటుగా నియమింప బడిరి.

రివిన్యూశాఖ

రెవీన్యూ డిప్యూటీ సీర్దు గారు సర్వేక్షేత్రరుగా నుండురు

అభివృద్ధిశాఖ

పి. టి. సాండర్సంగారు మద్రాసు పశువైద్య కళాశాల ప్రెసిసిపాలుగా నుండురు.

పబ్లికేషన్ శాఖ

ఆర్. సవనీనాథన్ గారు గోదావరి నెంటులజివిజను ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగా నుండురు.

స్థానిక స్వరచిపాలనాశాఖ

యల్. యస్. రాజమణిశ్యంగారు కడపజిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగా పనిచేయుదురు.

టి. కృష్ణ మినగుగారు మద్రాసు జనరలు ఆస్పత్రి ఫస్టుజివిక వార్డుస్ పనిచూచెదరు.

పి. దొరస్వామి మొవల్దీయూగారు పంచాయతీలు రిజిస్ట్రారు జనరలుగారి పరస్నలు అసిస్టెంటుగా ఇంకొక సంవత్సరము పనిచేసెదరు.

బుద్ధితో నిలరు సలహా లొసంగినను గైకొనుటకు అభ్యంతరము లేదు. అని వైస్రాయిగారు జెప్పిరి.

విందు జీలమునదితీరమున ప్రాతమహారాజాగారు నివసించుచుండినకోటలో జరిగెను. భవనమంతయు వందలకొలది దీపములతో నలంకరింపబడెను. మొత్తము 94 రు అతిథులు వచ్చి యుండిరి. భోజనానంతరము దర్బారుహాళలో ఏర్పాటు జేయబడిన నాటకకాలయందు రెండునాటకములు ప్రదర్శింపబడెను. దృశ్యమంతయు కను దృష్టిపముగ నుండెను. (ఆం.ప్రె)

రా॥ బి॥ యం. కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకోబడిరి.

ధావళ సూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారు, యస్. కాశీ శాస్త్రిగారు, నూకల వేరి సోమయాజులుగారు పార్వతీపురం తాలూకాబోర్డువారిచే విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

సాగి వెంకటనారాయణ సీతారామరాజుగారు నరసింహపట్నం తాలూకాబోర్డు తరపున విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

పి. వెంకటస్వామివాయుడుగారు చిత్తూరు మ్యూనిసిపాలిటీ 9 వ వార్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

విద్యాశాఖ

జిల్లా రాయదాసుగారు చిత్తూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పి. పూర్ణమ్మగారు కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యురాలుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

జేపా పూర్ణయ్యపంతులుగారు జెజవాడ డిస్ట్రిక్టు మనసబుగా నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టుశాఖ

పి. యస్. అనంతరాాయణశర్మగారు తూర్పు కర్నూలుజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా కూడ పనిచూచెదరు.

ముష్టివాండ్రు సమస్య

బొంబాయి ప్రజాసంఘముల యాలోచన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 14:— ముష్టివాండ్రు సమస్య పరిష్కరించుట ఎట్లు? అను విషయము బొంబాయి ప్రజాసంఘము లన్నియు ఆలోచించుచున్నవి. అనేక యుపాయములు స్క్రీములు నూచింపబడినవి. ప్రభుత్వనివేదకమును కార్మిరేషనువారు ఆరోగ్యఉపసంఘమున కంపిరి. వారు తమ యభిప్రాయముల పత్రికలందు వ్రాసిరి. ప్రభుత్వ నివేదికాభిప్రాయము పురపాలకసంఘమునకు సహాయము చేయవలసి విషయము వారంగీకరింపరు. కీడలసాయమునకు నగరమండలి ప్రజాసంఘము లన్నియు గలసి ఉపసంఘము తేర్పాటు చేయవలెను. చీదలగృహనిర్మాణము గావలెనను నూచన నంగీకరించిరి. హోటల్స్ న్యా యాధికారుల అనుజ్ఞ లేనిది ఈ గృహములలో చేరినవారు బయటకు పోరాదు. అని ఆరోగ్య సంఘమువారు నూచించిరి. (క్రీ. ప్రెసు.)

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతివైరా దేవస్థానములకు 1-5-27 ది లగాయితు. 30-6-27 ది వరకు మేలు రకం నెయ్యి న్నపైచేయు హక్కును గురించి నీలు వేయబడిన కవర్లలో టెరిడెట్లు అడుగున సంతకము చేసినవారికి 1927 సంవత్సరం యేప్రిలు నెల 21 తేది సాయంకాలం ఘంటలలోపున చేరునట్లు సంపుకోవలెను.

ప్రతి టుంకరు కవరుపై నెయ్యి టెండు అని వ్రాస్తున్న తిరుమల తిరుపతివైరా దేవస్థానముల విచారణకర్తల వారిపై విలాసంతో దాఖలుచేసు కోవలెను.

ప్రతి టెండుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సి నోటు మాత్రముగాగాని రూ 100 ధరావత్తుగా సంపుకోవలెను.

టెండురు మంజూరు వుత్తరువు తెలియజేసిన దినములలో అంగీకరింపబడిన టెండురు దారుడు ఫర్ దర్ డిపాజిట్టుగా రూ 200 చెల్లించి క్రమమైన స్టాంపులో లగ్గి మొలు వ్రాసియుండువలెను.

టెండురు మరత్తులున్న అగ్రిమెంటు మరత్తులున్న దేవస్థానం కచ్చేరిలో అగ్గిరి తెలుసుకోవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానం కచ్చేరి, 8-4-27. విచారణకర్తలపేర.

భారత హిందూమహాసభ

ఈనెల 16 వ తేదీని పాట్నాలో ప్రారంభమగును. ఈసభ కార్యక్రమములు కంగీకరించిన డాక్టరు మోక్షగూడు సేతు 14 వ తేదీ ఉదయమునకు కలకత్తానుండి విచ్చిరి. 16 వ తేదీ రాత్రియే ఆటవంటి పాట్నాకు బయలుదేరెదరు. 15 వ తేదీని ఆగ్రా ఎక్స్ ప్రెస్ లో పాట్నా చేరెదరు. సభాభవనము పూర్తియైంది. నీటికొరతాయి లభిస్తున్నదెను. విద్యుద్దీపములు దేర్చుపబడెను. సన్యాససంఘాభ్యుదయ కుమార గంగానంద (సింహ) ఎం. ఎల్. ఎ. గారు 14 వ తేదీని పాట్నా చేరిరి. ఇతర సభిలుగూడ జరుగును. తుపానుగావలన సభాశాల విరిగిపడిపోయినదిగాన నరల తొందరగా కట్టుదున్నారు. మాంజీ లాలాజీగారు 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు కలకత్తా నుండి పాట్నా చేరెదరు. వారిని ప్రారంభించు తీసుకొని వెళ్లెదరు. ఆనాడు హిందువుల ప్రధానగురువుల శ్రీగురుమిరాయస్వామియు ప్రాధికార నాయకుగారును 14 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఫేర్లేస్ట్రీటులో పాట్నాకు వచ్చిరి. పండిత దేవరత్నకర్మ బాబూ జగత్ నారాయణ (ఎం. ఎల్. సి.) గారు ను న ల ం య రు ల ను రే వు లో వారికి స్వాగతము సంగరి. నా ల వ్యా గారి రాక యింక ను నిశ్చయముకాలేదు. మదరాసు బొంబాయిగరముల వారియొద్దనుండి ప్రత్యక్షమేరావేదు. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి నిగూర్చి మహమ్మదీయసోదరులుదేసిన సూచనలనే ఆంద్రులు చర్చించుచున్నారు. నిర్ధారణగా నెవరును అభిప్రాయములను తెలుపులేదు. సంయుక్త నియోజకవర్గము నందరు నామోదించుచున్నారు. కాని సింధుదేశమును విడదీయుట కంగీకరించుటలేదు. చాల భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడియున్నది.

భారత హిందూ శుద్ధిసమేళనము

ఈనెల 17, 18 తేదీలలో వాహేవా రాజాగారి అధ్యక్షతన నీసభ పాట్నాలో జరుగును. మహాత్మాగాను కృష్ణ దాసుగారు సన్యాససంఘాభ్యుదయ కార్యదర్శి చిదానందస్వామియు యితరులును 18-వ తేదీ పాట్నాకువచ్చిరి.

అచ్యుతాద్వారకసభ

ఈసభ 17, 18 తేదీలలో లాలాజీ అధ్యక్షతన జరుగను. ప్రజాశిరోధనాదుగారికి జబ్బుగానుండుటచే సన్యాస సంఘాభ్యుదయ నాయక నిరాకరించెను. లాలాజీ నాను రాజానర్సేంద్రనాథుగారును 15 తేదీని పాట్నాకువచ్చెదరు. భారతాయత్త సమేళనమును రాష్ట్రీయవైద్యసమేళనమునుగూడ పాట్నాలో జరుగను. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

ఇండియను ఇమిగ్రేషనుబిల్లు

దక్షిణాఫ్రికాలో నూతన ఒడంబడికను అమలు జరుపు యత్నములు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:—“ఇంగ్లీషును” కేపుటవును విలేబిరి యిట్లు తిండినంపెను:—కాండుకేబిలు సమావేశమునందు నిర్ణయింపబడిన ఒడంబడిక అమలుజరుపుటగాను దేశీయ కాఖనంబ్రతి ఇమిగ్రేషను ఇండియను రిలీఫురట్టును అనుసరించు నొకచట్టమును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టెను. ఏప్రిలు 27 వ తేదీన చర్చింపబడును. బిల్లునందు ఒడంబడికయందలి నిబంధనలన్నియు గలవు. మరియు దక్షిణాఫ్రికా వచ్చేడివారలు 100 పానులకు మించకుండా ఇమిగ్రేషను ఆఫీసువారు నిర్ణయించు మొత్తము గలిగియుండవలెను. సుసీయరు కోర్టు తీర్పువై ఆపి లుకేసికొనవచ్చును. మూడేండ్లన్నచో ఆఫ్రికానివాసులుగ గుర్తింపబడుదురు. మూడేండ్లబాటు చెడబోయినచో నివాస ప్రమాక్కులు గోల్పోయెదరు. ఇండియాతరపున దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నొకప్రతినిధిని నియమింపవచ్చును. ఈ యేర్పాటులన్నియు సదరు బిల్లులో గలవు. ప్రత్యేకగూడెముల చట్టమును, ఎమిగ్రేషను రిజిస్ట్రేషను చట్టమును యికమీద చర్చకు తేరాదని యింగ్లీషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

బందరు తొలూకాబోరు

కృష్ణానదిలో విభజనసందర్భమున బందరు తొలూకాబోరువారు తగుబోర్డును పునర్నిర్మింప నక్కరలేదనియు, ప్రస్తుతిమున్న సభ్యులతోనే బోర్డును ననుపవలెననియు తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

నర్ జారి రీసీగారు

వాణిజ్యసభ్యుడు కలకత్తాలో విన్నవము
నాటికించుట

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:—నర్ జారి రీసీగారు, ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్యసభ్యుడు ఇండియను గవర్నమెంటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల విన్నవము నాలకించిరి. రైల్వేచార్జీలు తగ్గించుట, బొంబాయి కరాచీలకు పంపు రాక్షసిబోర్డు చార్జీలలో యెక్కువ మజరాయి ముట్టు, రైల్వేబోర్డుగనులలో బొంబాయి తీర్మానములను మున్నగువిషయములు చర్చింపబడెను. మెల్బోర్న్ కు వచ్చింపబడుటకు సౌకర్యము లేర్పరుచుటకై శ్రీ సినహూడలయింప సానుభూతిదేశిరి. కానిరైల్వేచార్జీలుతగ్గించుటగూర్చి పన్నుతగ్గించుటగూర్చి నిశ్చితాభిప్రాయ మేమియు దెప్పజాలరానిది.

వాణిజ్యసంఘమువారికి జవాబు

వాణిజ్యసంఘమువారు తన్నుదర్శింపగ, ఇండియను మెర్కంటైలు మెర్కెన అభివృద్ధినిగూర్చి సిట్టా ఎసంట్లీ సమావేశమునందు విచ్చేసవత్సరము చర్చమరావచ్చునని. భిక్షానుగూర్చిన శాసనము విషయమై బ్రిటిషు ఇకోనమిక్స్ కమిటీవారు పంపిన రిపోర్టు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చేరినదనియు దాని బట్టి ప్రస్తుత ఇకోనమిక్స్ చట్టమును సరియించు చిత్తుబిల్లు ప్రవేశపెట్టుబడుననియు గాని సభ్యులుదెలిసిరి. అధ్యక్షులు నూచించిన అన్ని విషయములగూర్చి జవాబుదెప్పటకు తాను 15 రోజులకుండే ఉద్యోగము స్వీకరించినందున యేమియు దెప్పజాలననిరి.

కాగితమున రైతుల విన్నవము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 13:—టాల్పు వెన్యూలు నవనరించి సందక్షు గుంకము నిధింపవలసిన కాగితములగూర్చి విన్నవించుటకు కాగితము దినుమతివర్తము కొండరు వాణిజ్యసభ్యుని సందర్శించిరి. ఈ నిబంధనలవలన యిదివరకు పన్నులు లేని కాగితములపై పన్ను చెల్లించుకొనవలసినవైనవి వారు చెప్పుకొనిరి. ఆవిషయమై తనరీతి బచారీతులని రీసీగారుచెప్పిరి.

బిర్లాగారికి విందు

వాణిజ్యసంఘమువారు, మైనింగు ఫెడరేషనువారు, ఉర్వత్తిసంఘమువారు, జి. జి. బిర్లా ఎం. ఎల్. ఎ., జినివాలో జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు ఇండియా ప్రతినిధిగా బోవుచున్నవారికి గాల్ఫుపార్కునందు విందుజేసిరి.

నర్ జి. జి. బోసుగారు యూరపు పయనము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:—నర్ జగదీశచంద్రబోసుగారు ఏప్రిలు 19 తేదీన బొంబాయికి పోయి ఆటవంటి యూరపునకు బోయెదరు. పారిసులోను జినీవాలోను సమావేశమగు అంతర్జాతీయ విజ్ఞానసహకారసమితి సభకుబోయెదరు. రాజపుటానా సౌకపై బోయి వ్యవధియున్నచో అచ్చటి విశ్వవిద్యాలయముల దర్శించి ఉపన్యాసము లాసంగెదరు.

అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమేళనము

మూలికా ప్రదర్శనము

డాక్టరు లక్ష్మీనాథగారి సంచారము
పాట్నా, ఏప్రిలు 14:—అఖిలభారత ఆయుర్వేద వీరూరాష్ట్ర వైద్యసమేళనముల సందర్భమున మూలిక, లోహ, జీవద్రవ్యములను మంత్ర గణేశదత్త సింగుగారు ప్రారంభించిరి. అట్లుచేయుచు చక్కని యుపన్యాస మొసంగిరి. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

కాకినాడ, ఏప్రిలు 14:—ఆయుర్వేద మహాసభకు పోవుచున్న శ్రీ లక్ష్మీనాథగారిని రవుతుల బాపన్నగారి నాయకత్వమున రాజమహేంద్రవరపు వైద్యులు స్టేషనులోకలిసికొని పుష్పమాలంకృతులగావించి ఫలప్రదానముగావించి వారితో గూడి ఛాయాపటగ్రహణముగావించి వారికి రాజమహేంద్రవరమందు ఆయుర్వేదపరీక్షాకేంద్ర ఆవశ్యకతను గూర్చినొక్కిచెప్పిరి. కాకినాడ వైద్యులు ఆయుర్వేద శాస్త్ర శిష్యుగారును వచ్చియుండిరి. (ఒకవిలేఖరి)

దామూ జోషీగారు పట్టుపడుట

పట్టుకొనినవారికి 20 వేల బహుమానము

1909 లో రెసిడెంటు కల్లుట ఫెర్రెసుగారిని చంపబోయినవా డీయనే!!

కొల్హా పురము, ఏప్రిలు 14:—8 ఏండ్లుతరిమితుమి, 20 వేలరూపాయల బహుమతినిస్తుమని ప్రకటించబడి సి. ఐ. డి. కాఖిలవా రందరునుగులసి దామూ జోషీగారిని వీరారులో పట్టుకొనిరి. 1909 లో ఈయన అప్పటి రెసిడెంటుకల్లుట ఫెర్రెసుగారిని హత్యచేయప్రయత్నించెను. 10 ఏండ్లు శిక్షవిధింపబడెను. జైలులో అల్లరిచేసినందులకు మరికొంత శిక్షవిధింపబడెను. జైలులో ఆతడు జైలులు రికార్డులను తగలబెట్టెను. తరువాత జైలులోనుండి పారిపోయెను. ఈత డిప్యూ పోలీసువారికి సంజాయిషీ ఇచ్చెనట. ఆందు చాలనింతలు పైలుపడవచ్చునని తలచుచున్నాడు. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

కరెన్సీ ఆఫీసును మోసముచేయ ప్రయత్నించుట

500 రూపాయల జరిమానా

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:—ఎ. ఆర్. భట్టుగారు ఒకనోటు ముక్కను తీసికొనిపోయి కరెన్సీ ఆఫీసులో ఇదియో నూరు రూపాయల నోటుముక్కయని తెలిపెను అది పెర్రెరాగారి 500 రూపాయల నోటుముక్కయని కరెన్సీ వారుగ్రహించిరి. కేసు చేయగా ముద్దాయి కోర్టు లేమవరకు శిక్షయు 500రూపాయల జరిమానాయు విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఏప్రిలు 14:—25 దోషిడిగాండ్లు ఇంటిలోని వారిని హింసించి పాతిపెట్టుకొనిన రెండువేలరూపాయల దొంగిలించి పారిపోయిరి. 16 మంది బందిపోటుగ్రామములలో పోరాడి ధనరాముల నెత్తుకొనిపోయిరి. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

అలిఖురు దురంతములు అణగుట

కాంతము చేసుకుట
అలిఖురు, ఏప్రిలు 14:—నగరమునందు కాంతిచేసారినది. పోస్టాఫీసులును దుకాణముల తెరచిరి. యథాప్రకారము నగరము సందడిగ నున్నది. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

ఫ్రెంచి మిషనరీచాత్య

దేహమంతటను గాయములు - తలపగిలియుండుట

కంగూను, ఏప్రిలు 14:—ఫ్రాన్సు భాగ్యులు అనరోమను కాగితము విషనరీ మదిన గ్రామమున సోమవారము తెల్లవారుజామున తన పక్కపై హత్యగావించబడెను. ఆయన 1874 లో ఫ్రాన్సులో పుట్టి మతగురువుగా 1897 లో రింగూనుచేరి గౌరవముగ బ్రతుకుచుండెను. అక్కడనొక సహకార సంఘ అధ్యక్షుడగునడెను. మరునాడు ఉదయమున బాంకులో ధనమును దాచుటకు పోవుచున్నాడని తెలిసి దొంగలు రాత్రి అతని పడకటింటికి గల కిటికీలోనుండి లోనదుమికి ఆయనను హత్యగావించి ఇల్లంతయు దోచికొని కుపాకి నొక దానిని ఎత్తుకొనిపోయిరి. అచోకే తెలియలేదు. పోలీసువారు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అంత్యక్రమము పూర్తియైనది. (ఆ. ప్రె.)

లైలా ప్రమాదము

8 మంది కనబడుటలేదు

బొంబాయి, ఏప్రిలు 14:—ప్రయాణికు: సహాయసంఘమువారికి కచ్చాండ్యివండి లైలా ప్రమాదమునుగూర్చి తింతి వచ్చినది. మంగళవారమురాత్రి 8 గంటలకు ఓడనుండి 20 మంది ఒకనావలోనెక్కి రేవుచేరుచుండ పడవమునిగి ఎవరుండుగురు కొట్టుకొనిపోయిరి. ఉప్పుచేరువద్ద పెద్దగావలన మునిగినదని కంపెనీ మానేజరులుచెప్పిరి.

రెండుశవములు

రెండుశవములు దొరకినవి. మరిఇరువురు కనబడుటలేదు. (ప్రీ ప్రెస్సు.)

పరిశుభమునకు దాఖలా!

కోకోజెమ్ పరిశుభమైనది. క్రొత్తది, శ్రేష్ఠమైనది గూడ ఆరోగ్యకరమును, శ్రేష్ఠమును నైన ఫలమునుండి యిది తయారు కాబడినది. ఈ ఫలము నలగగొట్టబడి, పరిశుభ్రపరచబడి, చక్కని డబ్బీలలో పేయబడినది. దానిని చూచిన వెంటనే అది చక్కని ఫలసారమనియు, ఆరోగ్యకరమైనదనియు దాఖలాగా కనుగొనగలవు.

ఎక్కువకాలము యిది నిలువయుడుటకు యిందు ఏవిధమైన కెమికల్సు చేర్చబడలేదు. చక్కని డబ్బీలలో నీలుచేయబడి యుండుటచే మట్టి, దుమ్ము మున్నగునవి యిందు కలియవు.

సులభమైన వెలలో దొరకునట్టిదియు, ఆరోగ్యవంతమునగు యీ కోకోజెమ్ ప్రతి యజమాను రాలునకు మిక్కిలి యుపయోగకారిగ నుండగలదు. ఎల్లసమయములందును హాజరునందుండును. ఏపదార్థము నైనను దీనితో తయారుచేయవచ్చును.

ఇది వంటకముల కుపయోగింపబడు వస్తువగుటచే, ప్రతియింటియందుండవలసిన ముఖ్యమైన పదార్థములలో నిదియొక ప్రాముఖ్యమైన వస్తువు.

నెయ్యి, పెన్నకన్న నీవస్తువ త్వరలో జీర్ణము కాగలదు. అంతేగాక చవ్వకయు, ఆరోగ్యకరమును నై యున్నది.

ఈ కోకోజెమ్ యొక్క శ్రేష్ఠతను, మంచిని గమనించిన పిదప ఇది లేక ఒక క్షణము కూడ గడవదు.

Cocogem
PURE VEGETABLE SHORTENING

4 వేలసిక్కుల నూరేగించుట

మశీదులముందు వాద్యము లాపకుండుట

ఈరేగింపునందు స్త్రీలు పాల్గొనుట

పోలీసువారితోజాగ్రూకులై యుండుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 12:— సుమారు 4 వేల సిక్కులను వెంబడి నారీజనులతో ఖాల్వాజన్మదినసందర్భమున గుర్తూరా ప్రబంధకమిహారీ మాజనూస్యమున కాంతిప్రదముగ నూరేగిరి. మైలుసాటివుననున్న ఈయంత్రునము బుర్రాబజారు సిక్కు శంఘమునందు 1180 గంటలకు గ్రంథసాహేబుతో బయలుదేరి నియమితవార్డుముననుసరించి వేడుకలతో సయ్యదుసాలిగొండికి 3/15 గంటలకు చేరెను.

చోపలో 1/2 గంటకాలము మత్తైకత్వముల నెరవేర్చుటకై ఆగిరి. మశీదులముం దెప్పటను వాద్యముల నాపలేదు. దీను మిమానుషిదు ముంగటను ఆపలేదు.

పర్ చార్మన్ శ్రేగార్డుగారి నాయకత్వమున పోలీసువారితోజాగ్రూకులగు నుండిరి. 8 సాయుధమోటారుకారులు నగర మంతటను తిరుగుచుండెను. నాలుగు ప్రత్యేకఫలముల రక్షణకు ఏర్పాటుచేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

మైసూరు ప్రభుత్వము

క్రొత్తస్కీములు—నిన్ను జాతుల యుద్ధరణ

బెంగళూరు, ఏప్రిల్ 14:—మైసూరు ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తపాటిరి సహకారపద్ధతి నేర్పాటు చేయుచున్నారు. న్యూనపాయ అధినివేశస్కీము—నిన్ను జాతుల 20 కుటుంబములకు 8 ఎకరములనుమి ఒకేస్థలమున ఉచితముగనిచ్చి ఎడ్లలు, బిడ్డలు, ఉపకరణములు, ఎరువు కొనుటకు తగుసమర్థులై మొదటికోతలవరకును తిండిగూడ నిత్తురు. కాలనా ఒక్కొంటికి మూడుకేల ఇచ్చుచేయ చుచిరి.

అల్పసంఘముల ప్రాతినిధ్యము

ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధిసభకు ప్రతినిధుల సంఖ్యకు 12 ఎన్నికవర్గములను మంజూరు చేసిరి. అందులో కొన్నిసంఘములు సహజముగూడ నున్నవి. అల్పసంఖ్యాకుల ప్రాతినిధ్యమునకై ఇవి ఏర్పాటు చేయబడెను. ప్రత్యేక ఎన్నికవర్గముల ఎన్నిక ఫలితములు 25-వ తేదీలోపుగ ప్రభుత్వమునకు తెలుపబడవలెను. (ప్రీ ప్రెసు)

ఎవరో ఇంజనుతో జోక్యము

కలిగించుకొనుట

ఇంజను బయలుదేరి కొన్ని బండ్లను నాశనముచేయుట

బెంగళూరు, ఏప్రిల్ 13:— నిన్న రాత్రి 7-30 గంటలకు పెద్దబోనున్న 124 సంబరు ఇంజను బయలుదేరుటకు సిద్ధముగానుండగా, ఎవరో దానిని బయలుదేరదీసిరి. అతివేగముగ 7-౩౦ లైనుమీదకువచ్చి రెండు మాడు బండ్లముందునను తోసి కొనిపోయెను. లైను చివర ఒక పెట్టెతో ఒక ఇంజనుండెను. పెట్టెలోని జనులు బయటకు చూకిరి. పెట్టె ముక్క-ముక్కలయ్యెను. ఇంజను పట్టాల తిప్పెను. జనసప్తములేదు. తరువాత వాక్యములే ఇంజనును పెద్దబోనుకి గొంపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా బ్రాంచ్ ఆధికారులు నీజనుటక్రెట్లు నేర్పాటుచేయుట కాలోచించుచున్నారు. 10, 5, 4 రూపాయల విలువయుండును. బహుయజమాను టిడి వారిపై సంబంధత్రయను కొనుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు)

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడునాల్గురంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

నిడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు పిలుచేడు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

చైత్ర మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రభు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు; సేవాంజలి — శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వర కవులు; ప్రభుత్వము—శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు; నన్నయగీతములు—చిలుకూరి నారాయణరావు గారు; వసంత ప్రవాస—పండితారాధ్యుల నాగభూషణం గారు; భాషాసంస్కరణములు—శ్రీ పరవస్తు వెంకటరామానుజస్వామిగారు; స్వర్గములో ఒకవిలాసము—జయంతి గంగన్న గారు; క్రీడాభిరామకర్త శ్రీనాథుడా?—వేమూరి విశ్వనాథశర్మగారు; అర్థి—కందుకూరి వీరబసవరాజు గారు; శ్రీనాథ కవిరాజీయము—కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు; గంగమ్మ—అహింస—పిశుపాటి నారాయణశాస్త్రిగారు; ఆనందకందము—కొత్త పల్లి సూర్యరావుగారు; అన్యపదేశపద్యములు—పురాణ సూర్యనారాయణతీర్థులుగారు; రంగరాజు—దశిక సూర్యప్రకాశరావుగారు; శుక్ల పక్షము—విన్నకోట వెంకటరత్న శర్మగారు; కనులు — కవికొండల వెంకటరావుగారు; నాగరత్నము — రాయసము వెంకటశివుడుగారు; సూర్యోదయము—జి. జాషువకవి గారు; ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ పట్టు

దలలు—భుమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు; జ్ఞాన — వెలగపూడి దానయ్యచౌదరిగారు; ఆంధ్రమహాసామ్రాజ్యము—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు; నాపాప—అడివి బాపిరాజు గారు; పిట్టకథ—కమల శాంతినికేతనము—గూడెం కృష్ణమూర్తిగారు; నా అభీష్టము—అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు; ప్రాచీన భారతీయాభరణములు—పుష్పమాల—మిల్లింటి నరసింహమూర్తి గారు; కలగూరగంప—ఆంధ్రభాషయందలి వింతయక్షరము; క్షౌర్యకారసంధి; సూర్యరాయాంధ్రనిఘంటువు; నిజామురాష్ట్రము లోని క్రొత్తకానములు; ఆంధ్రత్వము; టెంకజాదిత్యుని (నన్నెచోడ) కాలము; అంతఃపురకాంతల ఆనందమయజీవితము; “దైవం మానుషరూపిణి”; హిందువులు నిక్క ముగ మతభర్మముల ననుష్ఠించు చున్నారా? కాకతీయులు—క్షత్రియులు; టైపురైటింగ్ యంత్రముతో చిత్రించినచిత్రములు; కీ. శే. పి. వి. వరదాచార్యులుగారు; పాల్ వాకా హిందెకబ్బగ; శ్రీ వెంగరే మాధవరావుగారు, ప్రకృతిపరమాద్భుతములు; అజంతా చిత్రములు; చీనాబాలుడు. గ్రంథ విమర్శనము, పత్రికాచరిత్రము; పిచ్చుకా! ఏల నీకిట్టివెడలగుదనము? — శ్రీరామ్ వీరబ్రహ్మగారు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు—ప్రతి గిరిక.

సాధారణ చిత్రములు—ప్రాచీన భారతీయాభరణములు, ఇతరచిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ‘ఏ’ ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిష్టరు పోస్టుఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సామ్ము మణియార్డు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సామ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక సంపుట ఆలస్యమగుటయు సంభవించును

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటా	1/2 పుటకు ,, 11	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	1/4 పుటకు ,, 6	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	1/2 పుటకు ,, 13		
డిటా	1/4 పుటకు ,, 7		

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

హిందూ సంఘటనోద్యమము

లజపతి రాయగారి ఉపన్యాసము

స్వమతసంరక్షణమునందు వీరస్వభావమువహించుట దోషముగారు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 18:—“స్వరము మియిష్టముపై నా భారపడియున్నది. మీరు గర్వపడవగిన నాగరికవిజ్ఞానము పర్యమను విధవిపెట్టి ఇండియాలో నొక ప్రత్యేకమతాధిక్యతగల సంఘముగ నుండలేక సజీవిపోయెదరా? లేక యీగడ్డు సమయముదాటి మిశ్రత్యేకాధిక్యతను నిలబెట్టుకొనగల్గుదురా? మిశ్రత్యేకత నున్నది. ప్రస్తుత మన స్థితియనులే చిరకాలమును నెడల హిందూజాతి హిందువుల నాగరికత విజ్ఞానములు రూపు మానిపోవును. మీరు పోరాడకుండ నెమ్మదిగ నూరుకొనదలచి రా? నే నట్లునుకొనలేదు.” అని లాల్ లజపతిరాయగారు నేడు ఆల్బర్ట్ హాలు సభలో హిందూసంఘటన నావశ్యకమునుగూర్చి ఉపన్యాసించుచు చెప్పిరి. సర్ పి. సి. రాయగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుతము హిందువులు వివిధకాఖిలుగా విభజింపబడియున్నారు. వారందరు వికమత్వముగలిగి స్వమతసంరక్షణ చేసికొనవలసిన ముఖ్యాంశమే తెలియదని.

హిందూమతమునందు నమ్మకమున్నదా లేదా? నమ్మకము లేనివారిగూర్చి నేనేమియు జెప్పను. ఉన్నవారు మాత్రము ఆ శ్రద్ధ గ న ం డ రా ద ని నా యు డ్దేశము. ఇతరమతముల వారు అతి జాగరూకతతో తమ యానన్యత్వని ధనమును వినియోగించి ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున హిందువులు ఆశ్రద్ధగనున్నచో తమ మతము క్షీణించిపోయి యితరమతములు అభివృద్ధియగుటకు అవకాశ మిచ్చినవారగుదురు. సంకరావృత్తియన 50 ఏండ్లనుండి యిట్లు జరుగుచున్నది.

సంఘటనోద్యమ ముఖ్యోద్దేశములు

ఇండియాలో హిందూ మహమ్మదీయ వైరము లేనే లేదని కొందరు రాజకీయములందు పాల్గొనువారేయనుట వింతకమున్నది. ఇండియాలో నీ వైరము అనేకశతాబ్దములనుండి యున్నదని లక్ష్మీ బడంబశిఖలు బెంగాలు బడంబశిఖలు చెబుచున్నవి. కాని యీ రోగమును అణచుటకు వేసిన యావధియు రోగముకన్న యెక్కువ హాని జేయుచున్నది. ప్రస్తుత గుస్టియికి యీ బడంబశిఖలే కారణము. హిందూ సంఘటనోద్యమము రానున్న యిబ్బందులకు లెక్కింపకపోలేదు. ఆ ఇక్కట్లు లనేకరీతుల తొలగింప నెంచుచున్నది. ఇతర మతముల హక్కులను తీసివేయగోరునట్టివిరోధబుద్ధిమాకులేదు. కాని స్వమత హక్కుల సంరక్షించుకొనుటగూడ విరోధస్వభావ మున్నచో అట్టి స్వభావము మాకగలదు. ఇతరుల హక్కులను తీసివేయగోరముకాని మామతహక్కుల తొలగింప యత్నించుచో తలవంచి కొని యూరుకొనము. మీరు సిగ్గుముగ నుండదలచినచో అట్టిస్వభావమును పెంపొందించు కొనవలెను. నోరెత్తకుండ పడియుండి మీ మతస్వాతంత్ర్యమును గోలుపోజాలరు. అట్లుజేసినచో నది పిరికితనము ఆత్మహత్య అనిపించుకొనును. కావున హిందూ సంఘటనోద్యమము మిమ్ము గోరునదేమన మీమత స్వాతంత్ర్యమును నిలబెట్టుకొనుట, యితరుల హక్కులను మారినకుమందు మీమతమును పిమ్ముట మీదేశమును, ఒకప్పుడు రెంటిని ఒకేవిధముగ సంరక్షించుకొన శ్రద్ధవహింపవలెను. తమహక్కుల సంరక్షించుకొనుటయందు వీరావేశము బూనుట దోషము కాదు.”

మతాంతరీకరణము జేసికొనవచ్చును

అస్పృశ్యతానివాదమునకు మహమ్మదీయలైన వారి నితిగిని హిందువుల జేయుటకు యీ ఉద్యమము తలపెట్టిబడినది. ఇతరమతముల నిర్మలత కి వలె నే అన్యమతస్థులను నేనమమనందు చేర్చుకొన ప్రచారముజేయుటకు అధికారము హిందువులకు గలదు. ఇతరదేశములవారికి హిందూమతసంచేకమును చెల్లవుచున్నపుడు ఇండియాలోని మహమ్మదీయులకేల చెల్లవరాదు?

భావ్యాన్ని సూచన

లాలాజిగారు ఉపన్యాసము నిట్లు ముగించిరి:—నేను హాజిరికాలంకలయు దేశసంచారమునందు గడపితిని. అనేక దేశములందలి అనేకమతములగూర్చి చెప్పితిని. ఇతరమతములతో పోల్చిచూచిన మనము మనపూర్వీకలాసరిన మతము విజ్ఞానము నాగరికతకై యేమాత్రము చిన్నబుచ్చుకొనబనిలేదు. మనము బ్రతికి వాగున్నచో యెప్పుడో ఒకనాడు ప్రపంచములో నెల్లవారు మనవద్దకువచ్చి సాంఘికశాస్త్రమును

నేర్చుకొందురని నాకు నమ్మకముగలదు. ఈలోపుగ మీరు అంతరించిపోవుచో అట్టి భాగ్యముండును. మనలో ఇంకను ప్రాణముగలదు. జయమే గల్గినీ, ఓటమే సంప్రాప్తించినీ, జీవిత సంక్రామమునందు మన విధి నెరవేర్చునది విరమింపరాదు.”

అధ్యక్షులగు ప్రభులచంద్ర రాయగారు, అనేక శతాబ్దములనుండి హిందువులు మహమ్మదీయులు సఖ్యులగు నుండిరి. కాని యేదోయొకరీతిని వారిరువురమధ్య భేదము లేర్పడినవి. స్వరాజ్యమన్నమాట స్పష్టమైనది. ఇంక యేబదియేండ్ల కయిన వచ్చునాయను అనుమానముగల్గుచున్నది. అని జెప్పిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

శ్రీరామనవమి

హిందువుల యూరేగింపులు

మహమ్మదీయుల గోవిధలు
జబ్బల్పూరుము, ఏప్రిలు 12:— శ్రీరామనవమి యూరేగింపులు మశీదుముందు వాద్యములతో శాంతముగా నడచెను. మహమ్మదీయుల మశీదులందు గోవుగూనించిరి. కొత్తాశీ మశీదువద్ద యూరేగింపున కీషిర్వాట్లు చేయుటకు నేను గోవింద దాసుగారు రుందిరి. హిందూస్వస్థుల నేనకులు తామూరు ఉమా రావు సింగుగారి నాయకత్వమున చక్కగ నేవనల్పిరి! పోలీసు ఏర్పాట్లు తృప్తికరముగ నున్నవి. (శ్రీ ప్రెస్.)

లాహూరు, ఏప్రిలు 12:— ట్రైబ్యూను పత్రికాధిపతి శ్రీనివాసయ్యగారు 55 ఏట మరణించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

MACHINERY. 3392
Jrus Grinding Mills— With ball bearings & self-sharpening stones.
Disintegrators — Latest types.
Rice Machinery of every description.
T. & O. Brand Belting— Special cottonand special Solid-woven hair.
Water Works fittings—Meters, valves etc.
Coffee Hand Mills—Latest improved designs.
White Artistic Cements. 3392
Sole Agents in India, Burma & Ceylon :— THAKAR & OPADEY, 20/22, Elphinstone Circle, Fort. Bombay.

ఆహా!! ఎంతమోసము!!

శ్రీగన్నా మెంటువారిచే సహాయము. సాంధ్యచూపున్న (State-aided) మా ఫ్యాక్టరీలో తెగరయినటువంటి సిల్క్ బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాక్సెట్టులోను 1913 సంవత్సరము నుండి ఆనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనేసంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము న్ను లండునులోని జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా శిల్పబట్టలు పంపించియున్నాము సమర్థబట్టలుకు లండునుండి మాకు వకమెడలున్నా వకసర్టి ఫికేటున్నా బహుమతి యిచ్చి యున్నారు. యిందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నా అందమున్నా మీరే ప్రాహించగలరు.

యివేల కొంచెరు ప్రజలను మోసపుచ్చేతలంపుతో నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాతాలూహ ప్రతిబట్టయందును మా నేరువులందును మా నేరుతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్టఅని నమ్మువలెను కావల సినయెడల స్వాంతులు పంపింస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,

శ్రీ లక్ష్మీ శిల్ప మేన్యుఫ్యాక్చరీంగువర్కుస్ ప్రొప్రయిటర్సు, పేద్దాపురము బుల్లిగూడెం అడ్రసు “శిల్పగుప్తు” 3358

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(15-4-27)

నీమజవుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కారికమ్ము—22 X 22 ముంగిసూర్యు (బి) 8-8-0
" సరాసరిరకము 7-8-0
కారికమ్ము—22 X 22 “మోటారుకైలు” (బి) రు 8-0-0
" సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-0-0
కారికమ్ము—22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8-4-0
" సరాసరిరకములు రు 7-4-0
తెలుపు ముల్లు— 1708 (నెట్) రు 12-9-0 గ్లాస్ గో 9000 (నెట్) రు 12-8-0; 1702 రు 10-8-0 ఎత్. ఎత్.
78 8-2-0 ఇ.సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 13-4-0.
8978 రు 8-0-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z;
78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8; 7663 రు 7-14; 78073 రు 7-14; జి. ఎ. 88 రు 6-14-0.
తెలుపు మర్రింగ్స్—H. K. 62 రు 17; C. 4000 రు 22; డి. డి. డి. రు 15-0.
ట్రైకోస్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-7; చలన (కొంగ) రు 9-0; చలన (ఎనిటిక్సెట్) రు 8-6; చలన (నాగకన్యక) రు 8-14. చలన (గుస్తి) రు 9-0; చలన (గడ్డజండా) రు 8-0; పచ్చనరము (ఎర్ర) రు 8-6; పడవ (ఎర్ర) రు 7-6; నూలువ్యాపారి సరకులేదు; పచ్చపాము సరకు లేదు.

40 జపాక్ (పదిపానుకట్టు) నత్తత్రము రు 10-8; 60 సీమ (5 పానుకట్టులు)—అడకతైర రు 16, నెమలి రు 16; “డంబల్ గుస్” (ఎర్ర) 15-12; రాట్టుము (ఎర్ర) రు 15; కలసము (ఎర్ర) రు 18; తెలుపు (మధురపట్టుము) రు 11-6; ఎరుదుకారము రు 8-2-6; గడ్డిబండి—రు 8-0-0 ఎర్రు గడియారము రు 7-13; పెన్ సెట్ సరకులేదు.

60 నెంబరు జపాక్ (10 పానుకట్టులు) నిలించేప రు 16-0; బోహములు “బారువధరలు”—

ఇ త్రిడిరేకులు—(డిబ్ మేన్) రు 288; (కృసియర్) రు 285; రాగిరేకు రు 258.

సిమెంట్ పీసా వెల:—

గిల్ గో హేమ్ (“చెయ్యి”) రు 11-8; జర్మన్ “నెమలి”; రు 10-4; జర్మన్ “లేడి” రు 9-8;

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

బావా “రెడి” రు 31-8. ముందుధరలు— మే రు 31-14 జూన్ రు 32-4-0.

వేరు సెనగనూనె

“ఇంగ్లీషు బారువధరలు”—గానుగ రు 180; “ప్రెస్” రు 126;

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 117;

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7½ టు 8) “అవ్ కంప్లెక్స్” రు 0-14-3 0-14-6
" (8½ టు 9) " రు 0-13-6 టు 0-14-0
" (తేలిక) " రు 1-0-6 టు 1-1-0
" (8½ టు 9) బెంగళూరు రు 0-14-0 టు 0-14-3
" (7 టు 7½) " రు 0-15-3 టు 0-15-6
" (తేలిక) " రు 1-1-3 టు 1-1-6
" (8 టు 8½) బెజవాడ రు 0-14-0 టు 0-14-6
" (6½ టు 7) " రు 0-14-9 టు 0-15-6
" (7½) విజయనగరము రు 0-14-4 టు 0-14-9
" (6½ టు 7) " రు 0-14-9 టు 0-15-0
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 0-15-0 టు 0-15-3
" (6 టు 6½) " రు 1-0-0 టు 1-0-3
నేడతోలు రు 0-10-3 టు 0-10-7
నేడమాడతోలు రు 0-15-8 టు 1-1-0
ఆవుమాడతోలు రు 1-13-0 టు 1-14-6
పదునువేసిన మేకరి రు 2-8-0 టు 2-14-0
పదునువేసిన గొర్రెది రు 2-10-0 టు 2-15-0

జాబులు

నిడదవోలు తాలూకా కార్మిగను సభ్యులసభ.

జిల్లా సంఘమునకును తాలూకా సంఘమునకును మాత్రమే పంపి కు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును యితరముఖ్యవిషయములను గూర్చి యోచించుటకును కార్మిగను సభ్యులసభ యీ నెల 18వ తేది సోమవారము కొత్తూరులో జరుగును.

నిడదవోలు తాలూకా కార్మిగను సభ్యులసభ, శివుడు శివరావు, గ్రామ సంఘము, కొత్తూరు. కార్యదర్శి.

కమ్యూనిస్టు కార్యనిర్వాహక సభ

కమ్యూనిస్టు కార్యనిర్వాహక సభ 24-4-27 తేది ఆదివారము జెజనాడలో కమ్యూనిస్టు (గండికోట భవనము)నందు జరుగును. కార్యక్రమము:—

1. లోగడ సంఘరికార్డు ఆడిటుచేయుటనుగురించి.
2. సంఘసభకు ఆభివృద్ధిచేయు ప్రచారవిషయమై.
3. కార్యదర్శికి అవసరమనితోచే యితరవిషయములు.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణవర్మ, కార్యదర్శి, కుండేరు.

ఉగాది యుత్సవము

బండరు స్వవృద్ధిసంఘమువారు స్వస్తిశ్రీ ప్రథమనామ సంవత్సర చైత్రమంథ ౧ ఆదివారం సాయంకాలము 6 గంటల నుండి సంఘసభయందును మ-రా-శ్రీ భాగవతుల పిచ్చయ్యపంతులు గారి భవనమున రిక్తైర్లు సభ జరిగి మ-రా-శ్రీ వావిలాల వెంకట శివావధాని బి. ఏ. బి. యతో గారి యాజమాన్యమున ఉగాది యుత్సవమును జరిగిరి. సభాప్రారంభమున సమస్యలపై పుష్పములు చల్లిరి. భగవద్గ్రంథస్థితముతో సభ యుత్సవమునకు ముగిసి. గవర్న మెంటు ప్రైవింగుకూర్లు ప్రధానోపాధ్యాయులగు మ|| రా|| శ్రీ|| జి. సర్వభద్రద్రంగారు బి. ఏ. యతో.టి “పురుషార్థములను” గురించి మహావీరస్వామి గావించిరి. మరాశ్రీ వావిలాల శివావధానులగారు యుత్సవమును ముగించిరి. కంఠములు బల ప్రదులను సంఘమువారికి కొన్ని సలహాల నిచ్చిరి.

కందుకూరువార్తలు

10-4-27 తేది శ్రీరామనవమిసమయ కందుకూరు సబ్ రిజిస్ట్రారువారు శ్రీ రంగారావు పంతులుగారును మో మాక్కలు ఉపాధ్యాయులు శ్రీ రామయ్యపంతులుగారును పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు శ్రీ రాధాకృష్ణయ్యనాయకు గారును చేరి పురమందు చందాలు వసూలుచేసి దాదాపు 1500 రీదలను అన్నదానము చేసిరి. నాటిదినము ఆదివార మగుటచే ఉద్యోగిగనులందరు ద్రవ్యసహాయము చేయుటయేగాక చాలా ప్రయాస తీసుకొని చుట్టుపట్ల గ్రామాదులనుంచి వచ్చిన రీదలను మిక్కిలి దయతో విచారించి ఈ కరువుకాలమందు అన్నదానము చేసినందుకు మిక్కిలి ప్రశంసనీయులు.

(ఒకవిలేఖరి)

“విద్యాభివృద్ధి”

ది 9-3-1927వ తేదిని రాజ్ లుతాలూకా (తూర్పు గోదావరిజిల్లా) పేరవరం గ్రామములో విద్యాభివృద్ధి సంఘపు బ్రహ్మ వార్షికోత్సవము జరుపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహాచారిగారు రధ్యక్షతనహించిరి. అధ్యక్షులు ఉదయము 11 గంటలకు లాంచివిడ పేరవరం చేరిరి. కాలాననంద గ్రామముల మంగళవాద్యములతో వేచియుండిరి. గ్రామమున సబుగారు సారిని పుష్పమాలాలంకృతుని తేసినపిమ్మట మంగళవాద్యములతో బసకుం చేరిరి. వాద్యములు నాలుగుగంటలకు వార్షికోత్సవము ప్రారంభమయ్యెను. రాజమహేంద్రవరము, పిలేశిలింగోన్నత పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, మ|| రా|| శ్రీ, జయంతి గంగన్నగారు సభకు దయచేసిరి. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి పలువురు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. ప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షులు కందుకూరి రామభద్రరావుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. శ్రీ గంగన్నగారిని గూర్చియు ప్రసంగించి యువనృసింహి యందఱకు స్వాగత

మొసగిరి. పిమ్మట కార్యదర్శి వార్షికోత్సవము జరిపెను. తరువాత గంగన్నగారు గ్రామ పరిస్థితులగుర్చియు గ్రామముల కర్తవ్యములగుర్చియు విపులముగ గంభీరముగ వాచనమొనరిరి. వారియందగూర్చిన మైనమెనక సంఘాధ్యక్షులు గ్రామముల నందరిని విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసినదని హెచ్చరించుచును వాచనమొనరిరి. అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు వ్యవసాయసభ్యుల సభకుల నానందింపజేయుచు గ్రామ జీవనమునకు పాఠశాలలు, గ్రంథభాండారములు కామగ్రామపులు, కల్పనృక్షములని తెలుపుచును వాచనమొనరిరి. వందనములతో సభ ముగిసెను.

(కార్యదర్శి)

కళావంతుల నౌకరి మాన్యములు

పెదపులెనర గ్రామమున శృంగారముగా నలంకరింపబడిన శ్రీరామకళ్యాణమునాథాత్మనందరియందు 10-వ తేది సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీయుత కోట నారాయణ శాస్త్రిగారి ఆధ్యక్షతన సభ జరుపబడి యీక్రిందిశీర్షికలు సభవారిచే ఉపపాదించబడి ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

శీర్షికలు

1. మార్చి నెల 23, 26-వ తేదీల ఆంధ్రవైదిక పత్రికల యందు ప్రకటింపబడిన కళావంతులయినాములు శేరిగామార్చి పట్టణమునందలయునని కాసనసభ్యులను గవర్న మెంటు వారిని కోరినకోరిక యీసభవారు కళ నశించుననియు, భగవంతుని ఉత్సవములకు ఆటంకమై తదితర నౌకర్లు వారివారి నౌకరీచేయక పట్టులు కావలయునని కోరెవరనియు శేరిగామార్చిన వెంటనేజపుపాలై భగవత్పైర్లకర్తవ్యమునకు ముప్పువాటిల్లుననియు నిదివరలో సోమరులుగా తిరుగు కళావంతులను మరింత తోడుగానుండునను నుద్దేశ్యములతో సదరు ప్రకటనలు ఈసభవారు నిరసించుచు ఖండించుచున్నారు.
2. రాజ్ పు కాసనసభలో దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టము సవరణకువచ్చినయెడల చట్టముననున్న 43, 44 సెక్షన్లు కళావంతుల యీనాములగుర్చి కాసనసభ్యులు ప్రధానమంత్రిగారు ప్రజలయొక్కయు ధర్మకర్తలయొక్కయు నాలోచనలు పొందవలయుననియు వారిసలహాలేనిదే యెట్టిసవరణ చేయగూడదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
3. ఈగ్రామములో నౌకరీచేయకుండా యీనాం అను భరించుచున్నవారిని డిస్మిస్ చేసి వారిస్థానే యితరులను ఏర్పాటుచేయుటకు ఉత్తరువుయిచ్చించవలయునని దేవాదాయధర్మాదాయాధ్యక్షులను కోరుచున్నారు.
4. ఈశీర్షికలు ప్రధానమంత్రిగారు కాసనసభ్యులు ధర్మాదాయదేవాదాయ అధ్యక్షులు గనునింపవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

గ్రామోద్యోగిగనులకు విజ్ఞప్తి

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాయొక్క మార్చి నెల గెజెటులో గ్రామ మనసబలయొక్కయు కరణములయొక్కయు జీతములను గురించి ఆగ్రామముల రివిన్యూ ఆదాయము ననుసరించి నెల 1 కి 7 రూప్యములు మొదలు 11 రూప్యములవరకును మాత్రమే ఒక జీతపుస్తేలును తగూరుచేసి మదరాసు కార్యనిర్వాహక సభాయుతులగు గవర్నరుగారు ఒక ఉత్తరువు ప్రకటించి యున్నారు. అందుకు అభ్యంతరములు ఏమయిననున్నచో ఏప్రియలు ఒకటవ తేదిగోపుగనే రివిన్యూ బోర్డువారికి గ్రామాధికార్లు నివేదించవలయునని వ్రాయబడి యున్నది. ఈయుత్తరువు మనగ్రామాధికార్లు గెజెటులో చూచి రో లేదో యింతవరకు ఆవిషయమై ప్రతికలలోగాని సభలలోగాని చర్చించి రివిన్యూబోర్డువారికి తమ అభ్యంతరములు తెలిపుకొనినట్లు కాన్పించదు. కరవుదినములలో ఉన్న జీతములే చాలవని మనము మొరలిడుచుండ పులివీడపుటవలె ఈ ఉత్తరువు ఒకటివచ్చినది. ఈ ఉత్తరువుబట్టిచూడగా ఎంతపెద్ద గ్రామమునైనను, గా 11-0-0 ల కన్న ఎక్కువజీతము గ్రామాధికార్లును ఉండవలసి స్పష్టముగా వెల్లడియగుచున్నది గాన వెంటనే గ్రామాధికార్లు యీ విషయమై తగినశ్రద్ధ వహించి వెంటనే తాలూకాసభలు జిల్లాసభలు గావించి త్వరలో ప్రభుత్వమువారికి తమ అసమ్మతిని తెలియపర్చగలందులకు కోరుచున్నాను.

కాకర్ల మూడి భాస్కరరావు కర్ణం, కలగంపూడి.

మెడికల్ ప్రాక్టీషన్సు

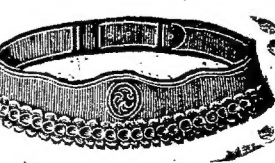
దేశమున పెక్కుసంఖ్యులు తలనూపుటయు, అం కలసి మెలిసి పరస్పర సాహాయ్యముతో ప్రభాసముగాయమునకు ఉపకరించుచు తమ బాధ్యతలను గౌరవసమంచితముగ నిర్వర్తించుచున్నవి. కాని వైద్యవృత్తిమాత్రము నిష్పబముగ నున్నది. వైద్యులను ఇతరులవలె లోకహితమున నవేక్షించుచునే యున్నాడు. దాని గూనశ్శక్తిమును గ్రహించినాడు. వైద్యవృత్తికి కూడ పరస్పరసహకారముతోగూడిన సంస్థయొకటి అవసరమనిగూడ వత్తెరుగును. కాని యితనికి తీరికలేదు. వైద్యుని విద్యార్థి దశయందంతయు అధికవ్యయమునకు పాల్పడుచున్నాడు. తుదకు వైద్యవృత్తినుండితనను సంకోషముతోగూడ ఉద్యోగము దొరకలేదను చింతయు స్వయముగ వృత్తి సాగించుటకు తగిన యవకాశము గలుగని విచారము వెన్నంటుచున్నది. ఆతని నిరుత్సాహము లెట్లుయిన నుండుగాక. తనవృత్తికిని తద్వారమున లోకమునకును తానుచేయవలసిన బిడ్డలను యేమరియుండవలయును. 1914 సంవత్సరపు మెడికల్ రెజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు వైద్యపట్టమందిన వానిని బంధించును. యోగ్యతలేనట్టియు లేఖ్యరూఢులగు నట్టియు వైద్యులకుని స్వేచ్ఛగ వదలుచున్నది. ప్రభుత్వసంబంధమున వైద్యకాలలో పట్టుబడినను పనిదొరకు ననకాశములు తక్కువ. ఇక పట్టుబడినవారు గ్రామాదులలో వైద్యము సాగించుకొనుటకు గవర్న మెంటు లోకలబోర్డులద్వారా యిప్పించు కొద్దిపాటి బత్తెము వాసికొనాలరు. అనగా యీ బత్తెపుపదతి వానిజీవితమున కుపకరింపదు. మరియు గవర్న మెంటు వైద్యకాలలోను లోకల్ బాడీలను సంబంధించిన వైద్యకాలలోను భవిష్యత్తునకు సమానముగా వైద్యము లేక జరుగును. అంతటా ఆ వైద్యకాలలోని నపుకరులు పెద్దమొదలు కొద్దివఱకు, బయట విరివిగ సాగించుచుండు వైద్యవృత్తివలన, స్వయంసాహాయ్యమున వృత్తి సాగించుకొను యోగ్యతగల వైద్యులకు నష్టదాయకముగవచ్చును. తరుణవ్యాధులు ప్రకోపించినపుడు వెంటనే చికిత్సచేయుటకు యోగ్యులగు వైద్యులను, మొల్లు ఇవ స్పెక్టరులనుగ నియమించుటయందు ఆరోగ్యశాఖవారు ఉపేక్షించుచున్నారు. టీకాలువేయుట, జననమరణముల లెక్కలను వ్రాయుట, పారిశుధ్యమును గమనించుట, మొదలగువానిని ఎప్పటికప్పుడు తనిఖీచేయుటకు యోగ్యతయు, సమర్థతయుగల వైద్యుని నియమించుటయందును స్థానియసంఘములు సక్రమముగ వర్తించుటలేదు. ఇప్పటికైనను తుద కాంగ్రెస్ ప్రాప్తివరగానుండు దలి యోగ్యతగల వైద్యులందరను, ఒకసంస్థగా నేర్పడి, సాంఘికసేవకును జరుపుటకును, సంస్థాపకమున నొక పత్రిక నడుపుటకును, పీనిద్వారా వైద్యశాఖాధికారులకు తమకష్టనష్టములను విన్నవించుకొనుటకు నిశ్చయించి డిక్షతో పనిచేయవలెనని కోరుచున్నాను.

(ఒక పట్టభద్రుడు)

స్త్రీలవ్రతకథలు
 రెండు భాగములు
 బాలికలకు యువకులకు వ్రథలు
 ఎత్తము నామకము 64 పేజీలు
 భాగము 1 కేవల 40 పేజీలు
 గ్రంథకర్త
 బాలాంత్రపు వెంకటరావు
 పితాపురము గోదావరిజిల్లా

యెలక్ట్రో గోల్డ్స్ వేటెడ్ బిడ్డణములు

యిమిటేషన్ డయమండ్ ఆభరణములు

యా బిడ్డణముల యొక్క అనేకవిధముల యెలక్ట్రో బంగారు ఆభరణములు మాయొక్క కంపెనీలో తయారుచేసి తగుమైన గారంటితో పంపించబడును. అట్లు మీకు తృప్తి లేనియెడల పైకమును వాపసుచేయబడును.
 యెలక్ట్రో బంగారు } హంసవిత్తెల్ల రాళ్లు }
 వంకి బిడ్డణం 180 } 5-8-0 చెక్కినది యిమి } 3-0-0
 గజులతో క్రయం } టేషన్ }
 డిటా సాదా బిడ్డణం 4 4-0 చంపవరం లేక మాటేలు 1-0-0
 డిటా చిన్నది } 3-0-0 తెల్లరాళ్ల కమ్యూలు 1జత 1-4-0
 1/4 కాసుల దండ } 4-8-0 జెడనాగరములు 1-4-0
 కె. ఎస్. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్స్
 109 వై నాబార్ రోడ్, మద్రాస్.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గౌ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు

ప్రభుత్వ మంత్రివర్గమునకు జెందిన 'గౌరవనీయు లగు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు నెల్లూరుమండల విద్యావిమయకమహాసభ కార్యక్రమ వహింపనుండి ఈనెల 7 తేది మధ్యాహ్నము ఈ గ్రామమునకు చేరిరి. ప్రేమనువద్ద శ్రీవారికి స్వాగత మొనర్చుటకై నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు, జిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంటు, జిల్లాసర్జన్, మున్నగువారును విద్యావిమయకమహాసభవారును వచ్చియుండి మొదలియారుగారి గౌరవింపి పుష్పమాలలంకరణలు గావించిరి. అప్పుడును మంత్రిగారు సర్కిలారి భవనమునకు వెళ్లి ఫలహారానంతరము నెల్లూరు ఆస్పత్రి తనికీకై వెళ్లిరి. పిమ్మట మునిసిపల్ కొళాయిల యంత్రములు పరీక్షించి చక్కగ చూచి మునిసిపల్ సంఘకార్యాలయమునకు విచ్చేసిరి. అప్పుడు మునిసిపల్ సభ్యులతో కొంత ముచ్చటించిరి. జూబిలి ఆస్పత్రికి వెళ్లి అప్పటి పరిస్థితులను కనుగొనిరి. మరునాడు విద్యావిమయకమహాసభ కార్యక్రమవహించి కార్యక్రమమును కొంతసాగించిరి. సాయంకాలము మునిసిపల్ ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యశాలను దర్శించి అది ప్రజానురంజకముగ జరుగుచుండుటను చూచి మిగుల సంతసించిరి. మరునాడు వేకువనే ఈ గ్రామము వదిలివెళ్లిరి.

నెల్లూరుమండల విద్యామహాసభ

ఈనెల 8 వ తేది ఉదయము 8 గంటలకు వేంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలభవనమున నెల్లూరుమండల విద్యామహాసభ మద్రాసు గవర్నమెంటు మంత్రిగారు శ్రీయుత దివాన్ బహదూరు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమైనది. అనేకులు సర్కారు అధికారులను నెల్లూరు పురపాలకసంఘ అధ్యక్షోపాధ్యక్షులును, స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుడును, మద్రాసు మాక్సిమల్ అండుకంపెని ప్రతినిధి శ్రీరేఖాల కేమగిరావు పంతులుగారును, జిల్లా సర్జన్ కాపెట్ మేజరు శంకరశాస్త్రిగారును నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును ప్రతికాప్రతినిధులును, మొదలగువారు ఉన్నతస్థానముల నలంకరించియుండిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు కాలేజిప్రెసి పాలుగారు నగు శ్రీరాయసం వేంకటేశ్వరుగారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసమును తమ సహజవాగ్ధితో చదివిరి. ఆనెనుక అధ్యక్షులు దను ఉపన్యాసమును ప్రారంభించిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసమునందు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయపు బాల్యదశయు, ఇప్పటికే ఆసంస్థచేయ సమకట్టి చేయుచుండు కార్యములను విశదీకరించి సర్కారువారు తగు మైన చేయూత నొసంగి ద్రవ్యసహాయముచేసి ఆసంస్థను బహు జకోపయోగముగ అధికారులముననే వెలయునట్లు చేయగోరిరి. ప్రస్తుత మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకమని యేర్పడుటలన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ననుసరించి సంపూర్ణ కళాశాలలు ఆంధ్రదేశమున వృద్ధికావలసిన ఆవశ్యకము విధిలేక యేర్పడుచున్నదనియు, శ్రీవేంకటగిరిరాజాగారు ఇదివర కక్కడ క్షేమముచేసిన మాటలను కార్యరూపకమున వెలయునట్లు చేయవలసినదనియు మాసన్నమైన దనియు చెప్పిరి. ఇక స్కూలు పైనులు పరీక్షవిషయమై ప్రస్తుతము విద్యాధికుల మనములను ఆందోళించుచుండేది విషయములను చెప్పి మార్చకము ఆవశ్యక మనియు, అపదతిని సంపూర్ణముగా తొలగింప నవసరము లేదనియు సూచించిరి. దేశమునకు ప్రాథమికవిద్యావశ్యకమును ఒక్కొక్కతాలూకాయందును ఒక యున్నతవిద్యాలయమును ప్రతిజిల్లా ముఖ్యస్థానమున నొక కళాశాలయు యుండుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమని సూచించిరి.

సభాధ్యక్షులైన మంత్రిగారు తాము విద్యాశాఖకు సంబంధించినవారు కాకపోవుటను జ్ఞప్తి పఱచుచు విద్యావిమయకమగు సమస్యలను విద్యాధికుల లబధువారితో బాటు తాము చర్చించు సామర్థ్యము చాలవనియు తమకు తెలిసినంతలో సామాన్యజనులవలె తోచిన అభిప్రాయమును చెప్పగలుగుదుననియు చెప్పి పర్యవసానమును అన్ని విషయములను చర్చించి, కోరించి ఉన్నతవిద్యయనునది దేశమునందు ఇప్పటికి ప్రవర్తింపదీ చాలా వనియు, ఆ విద్యాసంపన్నతను ఇప్పటికి పొందియుండు జనము అటుండే ఇటుపై తగుబాతులవారికి ముఖ్యముగా వ్యవసాయము చేసుకొనువారు, పారిశ్రామికములు, కార్మికులు, ఇత్యాది నిమ్న జాతివారికి వలయువిద్యకై యెక్కువవ్యయముచేయుట సర్కారువారి బాధ్యత యనియు తనకు తెలిసినంతలో సాధ్యమైనంత వరకు అట్లే జరుగగలదనియు, దేశమునకు అదియే శ్రేయస్కర మనియు తమ అభిప్రాయమును విశదీకరించిరి.

నీటిపనులనుగురించి, ద్వైతాసాకర్యములను గురించినయు వ్యాపసాయికమగు సకలపరిశ్రమలమును, సర్వసహాయ మొసగుట తాము పూరిపవనియునియు, తోడిజిల్లాలకు కృష్ణా, గోదావరి లతోపాటి సమాన వ్యవసాయికాభివృద్ధి ఈజిల్లాకును కలిగించుటయుండు తాము విశ్వప్రయత్నము చేయుదుమనియు, సర్కారు ఉద్యోగిగా తాను ఎక్కువకాలము నెల్లూరునందు గడపుటచే నెల్లూరియం దొకవిధమైన పక్షపాతము గూడ గలదనియు చెప్పిరి.

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులు సుందరమయ్యగారు మంత్రిగారికి వందనసమర్పణము చేయుచు, మంత్రిగారి యభిప్రాయములను వారు విద్యాశాఖను పరిపాలించువారు కాకుండుటను కారణముగా నేమి చెప్పినను, వారి సహాయముననే ప్రస్తుత విద్యావిధానము ఉన్నతస్థితిని బొంది దేశమునకు శ్రేయోదాయకమగు గాక యని కోరిరి.

మధ్యాహ్నము సభ, మిషన్ బాలికాఉన్నతపాఠశాల భవనమున మిస్ లెంకెటు దొరసానిగారి ఆధిపత్యమున కూడెను. నెల్లూరుకళాశాల ఉపన్యాసకులు శ్రీ యం. యస్. రాఘవగారును, మద్రాసుప్రభుత్వ వ్యవస్థాపకమంత్రి, శ్రీయుత రంగనాథ మొదలియారుగారి అల్లుడును, మనవల్లికాలేజి ఉపన్యాసకులు నగు శ్రీయుత కుమార్, యం. ఎ. గారును, ఉపాధ్యాయుల ధర్మములను గురించియు, సురభివ్య సరస్వర సంబంధ సాఖ్యములను గురించి దీర్ఘముగా ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షురాలిగారికి శ్రీయుత శింగరాచార్యులవారి వందనసమర్పణముతో నాటిసభ ముగిసెను.

మరల 9 తేది ఉదయం మిషన్ పాఠశాలలో నెల్లూరు జిల్లా సర్కిల్ మేజరు శంకరశాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున సభ కూడెను. మద్రాసు పైదాపేట కాలేజి పండితులు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు నవీన్ భూగోళశాస్త్రమునుగూర్చి ఉపన్యసించుచు, పురాతనపద్ధతయందు మనకు సంబంధించని అసా సానికముగానట్టి విదేశీయనందు పంటఫలితముల వివరములను ఆయాపట్టణములకుగల విశ్లేష వివరములుసహా వల్లెవేయుటయే దేశజనులకు కేవలము నిరసయోగకరమగు మార్గమున ఉపదేశింపబడుచుండెననియు, ప్రస్తుత బోధనాపద్ధతయందు ఆయా ప్రదేశములయందు యందువారు ముందు తమ తాలూకా జిల్లా రాజధాని వరుసను శీతోష్ణస్థితులను ప్రతి స్పర్శవిషయమునకును కార్యకారణ సంబంధము నెరింగి విద్యార్థి నేర్చుకొనుట తగు ననియు బహుళముగా నుపన్యసించిరి. మీద మిక్కిలి ప్రపంచమునందలి ఏవిషయము జూచినను ఏయితరశాస్త్రమును జూచినను అన్నియు భూగోళశాస్త్రముపై వాధారపడియుండుటను విపులీకరించిరి. ఆవల ధామోదర మొదలియారుగారు నిర్బంధించి ప్రారంభవిద్య ఆవశ్యకమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు శంకరశాస్త్రిగారు తమ సహజవాగ్ధిబలంతో తమకు గల సర్వతోముఖ అవగతపాండిత్యమును నలభిచుచు నిరాఘాటముగ ఉపన్యసించడాడి ప్రస్తుత విద్యాబోధనాపద్ధతిని మిగుల ఖండించిరి. సాయంకాలమును సర్ జన్ గారి యధ్యక్షతక్రిందనే తీర్మానములు ఉపపాదించబడి ఆమోదింపబడెను. రాత్రి 9 గంటలకు మహాజనసభ వందనసమర్పణములతో ముగింపునకు వచ్చెను.

Two Useful Books.
Business Tutor.—This is a master-piece on business that will teach you how to start a trade with small capital and big profit, or how to increase your business to gigantic proportions if you are already running one. It helps you to write short and sweet advertisements to pull heap of orders. It contains 30 ready-cut schemes of business any one of which if handled as directed will bring you colossal fortune. Pages 425, price Rs. 3-6-0 post paid.
Chemical Dictionary.—This useful dictionary gives meanings of English chemicals and drugs in Tamil, Telugu, Mahratti, Gujarathi, Bengali, Urdu and Hindi. Page 365, neat printing. Handsome binding. Rs. 3-6-0 post charge paid.
N. B. Booklet on "Patent Medicines. How to make at Home," Priced Re. 1 given off free to the buyers.

G. N. MYTU (K. 45)
LUDHIANA, (PUNJAB).
ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెజిస్ట్రా.

చెన్నై పరి బజారుధరలు

1927-వ నంబు ఏప్రిల్ 15 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు	85 0 0	మొదలు	112 8 0
రియ్యములస్తాలు			
కునుమ తెనాలిని ,, వ్య 42 గలవి రు	13 12 0	14 12 0	
నెల్లూరిని ,, డిల్	15 8 0	16 0 0	
శిల్లి ,, డిల్	16 4 0	17 0 0	
గాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	9 10 0	10 0 0	
శువులు ,,	22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు.

రందులు బస్తా 1-కి రు 205	15 0 0	16 0 0	
సెనగలు ,, డిల్	15 0 0	16 0 0	
పెసలు ,, డిల్	16 0 0	17 0 0	
మినుములు ,, డిల్	17 0 0	19 0 0	
ఉలము ,, ర 195	12 12 0	13 0 0	

3. నూనెవస్తువులు.

శువులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0	
రయ్య ను 1-కి	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురం నేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,,	54 0 0	56 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0	
కేసు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 130	మిషన్ నూనె	127 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	118 0 0	119 0 0	

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపమపు బా 1-కి	68 0 0	70 0 0	
కుగవగుపు ,,	40 0 0	50 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	122 0 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలియందు మజుగు 1-కి	రు 40,45		
కాళిమాన్దిపాయకట్టు ,,		50,55	
దెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతిపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	82 6 0	
చదిరం	81 0 0	82 0 0	
రవుండు	27 0 0	88 0 6	

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	7 0 0	
నెం 6 బెన్ని ధర		4 2 0	
నెం 24 ,, సింహం		7 4 0	
నెం 24 ,, లాకి		6 4 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 0 0	
నెం 40 ,,		10 0 0	
నెం 44 ,,		5 8 0	
నెం 20 1/2 నూన్ కాటె		6 4 0	
నెం 12 1/2 నూన్		5 8 0	
నెం 16 1/2 ,,		5 14 0	
నెం 20 1/2 కాపురజీ		6 2 0	
నెం 40 జమ్మరు		9 8 0	
నెం 44 సాండ్		4 14 0	
నెం 4 బెన్ని		3 12 0	
నెం 12 1/2 కరీంఖాయి		5 6 0	
నెం 12 1/2 కాపురజీ		5 4 0	

7. దూద.

బోండానెట్టు బాగు 1-కి	రు 24 0 0		
తల్లూరుదూద ,,	16 0 0		

8. లోహములు.

నెం 100 తులంక	61 0 0		
బంగారు, తులము 1	21 0 0	21 2 0	
పరమా 1-కి	18 9 6		
బ్రాడ్ బా 1-కి	234 0 0	238 0 0	
.. ..	254 0 0	258 0 0	

గజ్జికి తైలము
వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0
గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఏల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వ్రుపయోగింపుడు.

- నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను ఉపయోగింపుడు.
- తామరకు - "కురెయిన్"ను
- శ్వాసకాసరొగములకు - "ఆస్ట్రామ్యూర్"ను
- బలహీనకు - { "స్ట్రెయిర్స్ ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను
- టూనిక్ లకు - { "నెర్వైక్ టూనిక్ మాత్ర"ను
- { "పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను
- { "ఈస్టన్స్ సిరప్"ను
- { "సిరప్ ట్రాప్ ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను
- { "జిన్"ను
- గనేరియాకు - { "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా
- { సి. కొవెయిబా కంబుచు"ను

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి. గనుక చాలా నవీనమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీ శిరస్సుగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శిరస్సుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీ వెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు నగ్గరాలు చేరునప్పుడు నీవు పేక్ష వహించిన అతిత్యగలో నీతలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గనుక నీ శిరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనానె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుసాగు లీనూనె రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగగిన అనూఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, శుమ్మెరై రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుడు.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచవుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్యమును, మంచి సువాసన నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తరల కేవిధముగను తీసిపోదు. శీడే ఆర్ద్రుడు పంపుడు.

1/2 ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు. డజన్ 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు ఏజంట్లు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, జుమ్మామసీదు మార్కెట్, బొంబాయి. నెం 2.

Amrutanjani

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

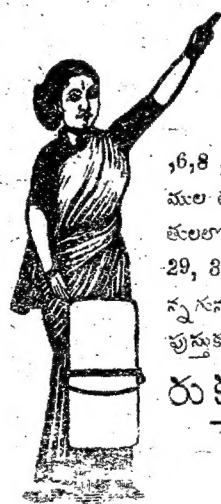

ఏజంట్లు కావలెను 2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, నేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిజేందిన "జామా తైలమునను" సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోబాచెందు, ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్ఫారిక్, వైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైసవనాయునివీధి, మద్రాసు.

తక్కువ శ్రమ

ప్రఖ్యాతిగన్న యీ రుక్మిణీ కుక్కర్ యొక్క ముఖ్య విశేషము తక్కువ శ్రమయే. ఎక్కువైన శ్రమకు బాల్బడబనిలేదు 1,2,4,6,8 మంది మనుష్యులకు సరిపడు పదార్థముల తయారుజేసుకొనుటకు తగినది 5 తిరగ తలలో నుండును. వెలు రు, 18, 18, 22, 29, 38 లలో నుండును. రైలుచార్జీలు నున్ననవి ప్రత్యేకము. వివరములను వెలుపు పుస్తకము ఉచితము.

రుక్మిణీ కుక్కర్ కంపెనీ

నెం. 19 మాదాగుడివీధి, రాయపురము, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పనృత్యము—మేహము, నిక్కాక, నిన్నుతువ, శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, పీర్వవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలనుగంధి లేహ్యము— రక్తశుద్ధికి శ్రేష్టమయినది. సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్మరోగములు కీర్ణనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు వేరు 75 పి. 3 పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యార్థం సంపాదకున నీ గూరైనది. అధివిపండి మెసనీ, పునీ, మొదలైనవాటి పితృమలన్నియు స్వీకరింపబడిన పరమావధము. వెలు రు 1 కి రు 80/- కేటలాగు ఉచితము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆరరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణ